

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

MERKEZ BANKASI

ÜÇ AYLIK BÜLTEN

SAYI: 2024/II

ÜÇ AYLIK BÜLTEN

Sayı: 2024/II

I: ÖNSÖZ

Dünya Bankası tarafından 2024 yılı Haziran ayında yayınlanan Küresel Ekonomik Beklentiler Raporu'nda 2024 yılında küresel büyümenin artan jeopolitik gerilimlere ve yüksek faiz oranlarına rağmen üç yıldan sonra ilk kez yüzde 2,6 seviyesinde istikrar kazanacağı beklentisine yer verilmiştir. İlgili raporda, 2025 - 2026 yıllarında ise ticaret ve yatırımdaki ılımlı büyümenin etkisiyle küresel büyümenin yüzde 2,7'ye yükseleceği öngörüsü yapılmıştır. Küresel Ekonomik Beklentiler Raporu'nda küresel büyüme üzerinde etkili olabilecek aşağı yönlü riskler arasında jeopolitik gerginliklerin tırmanarak emtia fiyatlarında dalgalanmalara yol açması gösterilmiştir. İlaveten, farklı ülkelerde siyasi seçimlerin yapıldığı bu dönemin, seçimler sonrasında uygulamaya konulacak yeni ticaret politikaları konusunda belirsizlik yarattığı, bunun da küresel ticaret üzerinde aşağı yönlü risk oluşturduğu vurgulanmıştır.

TCMB Para Politikası Kurulu (PPK), 2024 yılı Mayıs, Haziran ve Temmuz ayı toplantılarında politika faiz oranında herhangi bir değişikliğe gitmeyerek bir haftalık repo faiz oranını yüzde 50 seviyesinde sabit tutmuştur. Toplantı sonrası yayımlanan metinlerde aylık enflasyonun ana eğiliminde belirgin ve kalıcı bir düşüş sağlanana ve enflasyon beklentileri öngörülen tahmin aralığına yaklaşıncaya kadar sıkı para politikası duruşunun sürdürüleceği belirtilmiştir.

2024 yılı ikinci çeyreğinde KKTC'de bir önceki aya göre enflasyon oranları Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında sırasıyla yüzde 5,92, yüzde 3,5 ve yüzde 4,48 olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı ikinci çeyreğinde, bir önceki yılın aynı ayına göre yıllık enflasyon oranları Nisan ayında yüzde 95,6, Mayıs ayında yüzde 95,37 ve Haziran ayında ise yüzde 83,17 olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı Haziran ayı sonunda yıllık fiyat artışının en yüksek olduğu sektörler yüzde 113,30 ile konut, su, elektrik ve gaz, yüzde 112,27 ile sağlık, yüzde 95,21 ile lokanta ve oteller ve yüzde 95,12 ile mobilya ve ev aletleri kalemleri olmuştur. 2024 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla en düşük fiyat artışı ise yüzde 58,8 ile alkollü içecekler ve tütün kaleminde olmuştur.

Hava ve deniz yolu ile ülkeye gelen yolcu sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre, 2024 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 17,8 artışla 520.251'e, 2024 yılının ilk yarısında ise yüzde 25,3 artışla 976.604'e ulaşmıştır. 2023 yılının ikinci çeyreğinde, kara kapılarından ülkemize giren KKTC uyruklular hariç kişi sayısı 1.350.155 iken 2024 yılının aynı döneminde bu rakam 1.295.302 olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılının ikinci çeyreğinde kara kapılarından girişlere bakıldığında Güney Kıbrıs uyruklu kişilerin 760.810, diğer ülke vatandaşlarının girişlerinin ise 534.492 olarak gerçekleştiği görülmektedir. 2024 yılının ilk altı ayında kara kapılarından gerçekleşen girişler geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 2,3 gerileme göstermiştir. 2024 yılı ikinci çeyreğinde KKTC vatandaşlarının kara kapılarından çıkış sayısı ise 2023 yılı aynı dönemine göre yüzde 13,6 artış göstererek 735.724 olmuştur. 2024 yılı ilk altı ayı itibarıyla ise bu sayı 2023 yılı ilk altı ayına göre yüzde 14,26 artış göstermiş ve 1.376.848'e ulaşmıştır.

2024 yılı Ocak ayı itibarıyla 144.736 olan sigortalara kayıtlı çalışan sayısı 2024 yılı Mart ayı itibarıyla 148.371'e ulaşmıştır. Toplam sigortalı çalışanların yüzde 50,7'si KKTC vatandaşı, yüzde 28,2'si Türkiye Cumhuriyeti uyruklu ve yüzde 21,1'i diğer ülke uyruklu çalışanlardan oluşmuştur.

2024 mali yılının ikinci çeyreğinde bütçe gelirleri 13.931,7 milyon TL ve bütçe giderleri 19.059,3 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılının ikinci çeyreğinde 132,5 milyon TL olarak gerçekleşen bütçe açığı, 2024 yılının aynı döneminde 5.127,6 milyon TL'ye yükselmiştir. 2024 yılı ilk yarısında bütçe gelirleri toplamı önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 111,5 artış göstererek 29.325,4 milyon TL seviyesine, bütçe giderleri ise yüzde 133,3 artış göstererek 32.845,7 milyon TL seviyesine yükselmiştir. İlk altı aylık bütçe açığı ise 3.520,3 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir. İlk altı ayda gerçekleşen bütçe açığında, Taşınmaz Mal Komisyonu kararları uyarınca yapılan ödemelerin, önceki yıla göre önemli miktarda artış göstererek, 1,8 milyar TL'ye ulaşması da etkili olmuştur.

2024 yılının ikinci çeyreği içerisinde Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) ihracı yoluyla toplam 3.013,7 milyon TL borçlanılmış, 372,1 milyon TL DİBS geri ödemesi yapılmış ve böylece 2.641,6 milyon TL net borçlanma gerçekleştirilmiştir. Söz konusu borçlanmaların 1.758,5 milyon TL'si Hazine için, 883,1 milyon TL'si kamu kurum ve kuruluşları için gerçekleştirilmiştir. 2024 yılının ikinci çeyreğinde Merkez Bankası tarafından Maliye Bakanlığı'na 2.031 milyon TL tutarında kısa vadeli avans kullanılmıştır. DİBS ve KVA yolu ile oluşan toplam iç borç stoku 2023 yılsonunda 865,5 milyon TL iken, 2024 yılı ikinci çeyreği sonunda 5.600,4 milyon TL olmuştur.

Bankacılık sektörünün aktif toplamı, 2024 yılının Haziran ayı sonunda yüzde 6,9 artarak 271.626,9 milyon TL'ye yükselmiştir. 2024 yılı Haziran ayı itibarıyla sektörün krediler toplamı 109.938,1 milyon TL, mevduat toplamı ise 215.737,4 milyon TL olmuştur. 2024 yılının ikinci çeyreğinde, sektörün aktif toplamı içerisindeki en büyük pay, yüzde 40,47 ile brüt kredilere aittir. Brüt kredileri sırasıyla yüzde 30,14'lük payla nakit ve nakit benzeri kalemler, yüzde 19,31'lik payla MDC ve yüzde 10,08'lik payla diğer aktifler kalemi takip etmektedir. Bir önceki yılın aynı dönemine göre brüt kredilerde yüzde 43,44 artış olmuştur. 2024 yılı Haziran ayı itibarıyla, pasif toplamının yüzde 79,42'sini mevduat, yüzde 8,95'ini özkaynaklar, yüzde 5,69'unu bankalara borçlar ve yüzde 5,94'ünü ise diğer pasifler oluşturmaktadır. 2024 yılı Haziran ayı itibarıyla 74.555,8 milyon TL olan işletme kredileri kredi türleri içerisinde ilk sırada, 18.286,9 milyon TL olan tüketici kredileri ise ikinci sırada yer almaktadır. 2024 yılı Haziran ayı itibarıyla mevduatın yüzde 79,32'si YP, yüzde 20,68'i TP cinsinden olup, TGA hariç TP mevduatın krediye dönüşüm oranı yüzde 78,37, YP mevduatın krediye dönüşüm oranı ise yüzde 41,3 olarak gerçekleşmiştir. Bankacılık sektörünün öz kaynakları 2024 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 102,58 artış göstererek 24.300,5 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bankacılık sektörünün sermaye yeterliliği standart rasyosu (SYSR) 2024 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 0,74 puan artarak yüzde 10 olan yasal sınırın üzerinde, yüzde 17,57 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2024 yılı ikinci çeyreği itibarıyla seçilmiş ekonomilere ve KKTC ekonomisine dair güncel temel göstergelerin yer aldığı ve KKTC bankacılık sektörünün genel görünümünün detaylı şekilde yansıtıldığı bu bültenin konuya ilgi duyanlara fayda sağlamasını umar, hazırlanmasında emeği geçen çalışanlarımıza teşekkür ederim.

Saygılarımla,

Rifat GÜNAY

Başkan

KKTC Merkez Bankası, 2024/II

Adres

Bedreddin Demirel Caddesi,
Lefkoşa - KKTC

Yazışma Adresi

P.K. 857, Lefkoşa-KKTC

Telefon

0392 - 611 5000

Web Sitesi

<http://www.kkctmerkezbankasi.org>

E-posta

ileti@kkctmerkezbankasi.org

Bu bülte de yayımlanan istatistiki bilgilerin bir kısmı geçici verilerden derlenmiştir. Önceki bültenler ve/veya internet sitemizdeki veriler ile karşılaştırıldığında farklılıklar görmek mümkündür. Kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanan bu bülten kanıt gösterilmek suretiyle KKTC Merkez Bankası'ndan herhangi bir hak veya değişlik talebinde bulunulamaz.

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece, ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.

II: KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AMB/ECB	Avrupa Merkez Bankası
ATM	Otomatik Vezne Makinesi/Bankamatik
BPP	Bankalararası Para Piyasası
BoE	İngiltere Merkez Bankası
Brexit	Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'nden çıkışı
DİBS	Devlet İç Borçlanma Senedi
DPÖ	Devlet Planlama Örgütü
DTÖ	Dünya Ticaret Örgütü
EA 19	Avro Bölgesi
EUROSTAT	Avrupa İstatistik Ofisi
ESA	Avrupa Hesaplar Sistemi
Fed	ABD Merkez Bankası
FOMC	ABD Merkez Bankası Açık Piyasa İşlemleri Komitesi
GLP	Geç Likidite Penceresi
GSMH	Gayrisafi Milli Hâsıla
GSYH	Gayrisafi Yurt İçi Hâsıla
IMF	Uluslararası Para Fonu
KGF	Kredi Garanti Fonu
KKTCMB/Banka	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükte İşletme
KVA	Kısa Vadeli Avans
MB	Merkez Bankası
MDC	Menkul Değerler Cüzdanı
MMK	Mevduat Munzam Karşılıkları
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
ONS	Birleşik Krallık Ulusal İstatistik Ofisi
OPEC	Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü
OVP	Orta Vadeli Program
PMI	Satın Alma Yöneticileri Endeksi
PPK	Para Politikası Kurulu
RAV	Risk Ağırlıklı Varlıklar
RG	Resmi Gazete
SYSR	Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu
TC	Türkiye Cumhuriyeti
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TL/TP	Türk Lirası
TGA	Tahsili Gecikmiş Alacaklar
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TÜFE	Tüketici Fiyatları Endeksi
TÜK	Toprak Ürünleri Kurumu
UBB	Uluslararası Bankacılık Birimi
UEA	Uluslararası Enerji Ajansı
YP	Yabancı Para
YEP	Yeni Ekonomik Program
Yİ-ÜFE	Yurtiçi Üretici Fiyatları Endeksi
\$/USD	Dolar, ABD doları
€/EUR	Euro, Avro
£/GBP	Sterlin

III: TANIMLAR

Brüt Krediler: Krediler + Tahsili Gecikmiş Alacaklar

Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler: Nakit Değerler + MB'den Alacaklar + Bankalardan Alacaklar + BPP İşlemlerinden Alacaklar

İÇİNDEKİLER

I: ÖNSÖZ	i
II: KISALTMALAR	v
III: TANIMLAR	v
İÇİNDEKİLER	vii
IV: TABLO LİSTESİ	ix
V: GRAFİK LİSTESİ	xi
1 ULUSLARARASI GELİŞMELER	1
1.1 Genel Görünüm ve Güncel Gelişmeler	1
1.2 Seçilmiş Ülkelerdeki Ekonomik ve Finansal Görünüm	2
1.2.1 Büyüme.....	2
1.2.2 Enflasyon.....	3
1.2.3 Politika Faizleri.....	3
1.2.4 Döviz Kurları.....	4
2 İSTİHDAM VE FİYATLAR	5
2.1 İstihdam	5
2.2 Sosyal Sigortalara Kayıtlı Çalışanlar	5
2.3 Enflasyon	6
3 DIŞ TİCARET ve TURİZM	9
3.1 İhracat ve İthalat Gelişmeleri	9
3.2 Turizm	12
4 BÜTÇE GELİŞMELERİ	15
4.1 2024 Yılı İkinci Çeyrek Sonuçları	15
4.2 Gelirler	15
4.3 Giderler	16
4.4 Bütçe Uygulama Sonuçları	17
4.5 Finansman Dengesi	18
5 PARASAL VE FİNANSAL GELİŞMELER	21
5.1 Bankacılık Sektörünün Genel Görünümü	21
5.1.1 Finansal Derinleşme.....	21
5.1.2 Bankacılık Sektörünün Performans Rasyoları.....	21
5.1.3 Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma.....	22
5.1.4 Banka, Şube, Personel ve ATM Sayısı.....	22
5.2 Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu	24

5.2.1	Aktif / Pasif Yapısındaki Gelişmeler	25
5.2.2	Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler	27
5.2.3	Krediler	28
5.2.4	Menkul Değerler Cüzdanı	30
5.2.5	Mevduat	31
5.2.6	Özkaynaklar	34
5.3	Para Arzı	35
5.4	Bankalararası Para Piyasası Genel Görünüm	36
5.5	Kredi Kartları Azami Faiz Oranları	39
6	<i>FİNANSAL İSTİKRAR ANALİZİ</i>	41
6.1	Tahsili Gecikmiş Alacaklar	42
6.2	Aktif ve Özkaynak Kârlılığı	44
EK A.	<i>EKONOMİK KARARLAR</i>	45
EK B.	<i>İSTATİSTİKİ VERİLER</i>	47
EK C.	<i>NOTLAR</i>	91

IV: TABLO LİSTESİ

Tablo 1.1: GSYH Gerçekleşme ve Tahminleri	1
Tablo 2.1: Tüketici Fiyat Endeksi (% Değişim, 2015=100)	7
Tablo 3.1: İhracat ve İthalat.....	9
Tablo 3.2: Önemli İthal Malları (ABD doları).....	10
Tablo 3.3: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (yüzde pay).....	11
Tablo 3.4: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (yüzde pay)	11
Tablo 3.5: KKTC'ye Hava ve Deniz Yolu ile Gelen Yolcu Sayısı	12
Tablo 3.6: Aylar İtibarıyla Kara Kapılarından Uyruklarına Göre KKTC'ye Yapılan Girişler.....	12
Tablo 3.7: Uyruklara Göre Konaklayan Kişi Sayısı ve Gecelemeler	14
Tablo 4.1: Bütçe Dengesi (Milyon TL).....	15
Tablo 4.2: Bütçe Gelirleri (Milyon TL).....	15
Tablo 4.3: Bütçe Giderleri (Milyon TL).....	16
Tablo 4.4: Bütçe Uygulama Sonuçları (Milyon TL)	17
Tablo 4.5:Finansman Dengesi (Milyon TL)	18
Tablo 5.1: Performans Rasyoları	21
Tablo 5.2: Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma (%)	22
Tablo 5.3: Banka Sayısındaki Gelişmeler.....	22
Tablo 5.4: Şube ve Personel Sayılarının Gelişimi	23
Tablo 5.5: ATM Sayısındaki Gelişmeler	23
Tablo 5.6: Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu (Milyon TL)	24
Tablo 5.7: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Kalemlerinin Yüzde Dağılımı (%)	25
Tablo 5.8: Banka Grupları Bazında Toplam Aktiflerin Gelişimi (Milyon TL)	26
Tablo 5.9: Krediler ve Mevduatın TP-YP Dağılımı (%)	26
Tablo 5.10: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Gelişimi (Milyon TL)	27
Tablo 5.11: Kredilerin Türlerine Göre Dağılımı (Milyon TL).....	28
Tablo 5.12: Mevduatın Türlerine Göre Gelişimi (Milyon TL)	31
Tablo 5.13: Banka Grupları İtibarıyla Mevduatın Gelişimi (Milyon TL)	32
Tablo 5.14: Mevduatın Vade Dağılımı (%)	33
Tablo 5.15: Mevduatın Büyüklüğüne Göre Dağılımı (Hacim - Milyon TL, Adet – Hesap Adeti)	33
Tablo 5.16: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL).....	34
Tablo 5.17: Para Arzı Verileri (Milyon TL)	35
Tablo 5.18: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x1.000) ve Adedi.....	36
Tablo 5.19: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x1.000)	37
Tablo 5.20: Ortalama Faiz Oranları (%)	38
Tablo 5.21: Kredi Kartları Azami Faiz Oranları (%).....	39
Tablo 6.1: Risk Ağırlıklı Varlıklar(Milyon TL)	41
Tablo 6.2: Banka Gruplarına Göre Seçilmiş Bazı Kalemlerin Gelişimi (Milyon TL)	43
Tablo 6.3: Aktif ve Özkaynak Kârlılığı ile Net Faiz Geliri Rasyoları (%)	44
Tablo A.1: Ekonomik Kararlar - KKTC Merkez Bankası.....	45
Tablo A.2: Ekonomik Kararlar – Yasal Düzenlemeler	46
Tablo B.1: KKTCCMB Seçilmiş Bilanço Kalemleri (TL)	48
Tablo B.2: KKTCCMB Likit Varlıklar (TL)	49
Tablo B.3: KKTCCMB Tarafından Bankacılık Sektörüne Kullanılan Krediler (TL)	50
Tablo B.4: KKTCCMB Nezdindeki Mevduat ve Zorunlu Karşılık (TL)	51
Tablo B.5: KKTCCMB Döviz Kurları (Ay Sonu)	52
Tablo B.6: Çapraz Kurlar	53
Tablo B.7: KKTCCMB Tarafından Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları (%).....	54
Tablo B.8: KKTCCMB Tarafından Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları (%).....	55

Tablo B.9: Reeskont Faiz Oranları (%).....	56
Tablo B.10: Yasal Karşılık Oranları (%).....	57
Tablo B.11: Karşılıksız Çekler.....	58
Tablo B.12: Elektronik Ödeme Sistemi İşlemleri - Ödeme Kanalına Göre (Adet).....	59
Tablo B.13: Elektronik Ödeme Sistemi İşlemleri - Ödeme Kanalına Göre (Tutar)	60
Tablo B.14: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İbrahim Edilen Çekler (Adet)	61
Tablo B.15: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İbrahim Edilen Çekler (Tutar)	61
Tablo B.16: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İade Edilen Çekler (Adet)	61
Tablo B.17: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İade Edilen Çekler (Tutar)	61
Tablo B.18: Ay Sonları İtibarıyla Karşılıksız Çekler (Adet)	62
Tablo B.19: Ay Sonları İtibarıyla Karşılıksız Çekler (Tutar).....	62
Tablo B.20: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Özetleri (Milyon TL)	63
Tablo B.21: Krediler (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL).....	64
Tablo B.22: Krediler (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL).....	65
Tablo B.23: Krediler (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL).....	66
Tablo B.24: Krediler - Vadelere Göre (Milyon TL)	67
Tablo B.25: Krediler - Kamu Özel Ayrımı (Milyon TL)	68
Tablo B.26: Büyüklüklerine Göre Toplam Kredilerin Dağılımı (Milyon TL)	69
Tablo B.27: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL)	70
Tablo B.28: Sermaye Yeterliliği Rasyosu (%).....	71
Tablo B.29: Bankacılık Sektörü Kâr / Zarar Tablosu (Milyon TL).....	72
Tablo B.30: Mevduat (Toplam) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL).....	73
Tablo B.31: Mevduat (TP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL).....	73
Tablo B.32: Mevduat (YP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL).....	74
Tablo B.33: Mevduat (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL).....	74
Tablo B.34: Mevduat (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL).....	75
Tablo B.35: Mevduat (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL).....	75
Tablo B.36: Para Arzı (Milyon TL)	76
Tablo B.37: Bankacılık Yasası Altında Faaliyet Gösteren Lisanslı Bankalar	77
Tablo B.38: Temel Ekonomik ve Sosyal Göstergeler	78
Tablo B.39: Gayrisafi Yurt İçi Hasıladaki Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)	79
Tablo B.40: Gayrisafi Yurt İçi Hasılanın Yüzde Dağılımı	80
Tablo B.41: Ekonominin Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)	81
Tablo B.42: Sektörel Katma Değerlerin Reel Büyüme Hızları (%).....	81
Tablo B.43: Ödemeler Dengesi (Milyon ABD doları).....	82
Tablo B.44: Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Tüketici Fiyatları Endeksi Yüzde Değişim	82
Tablo B.45: KKTC ve TC Enflasyon Oranları	83
Tablo B.46: Tüketici Fiyatları Endeksi (2015 = 100)	83
Tablo B.47: Asgari Ücret Gelişmeleri	84
Tablo B.48: Akaryakıt Perakende Satış Fiyatları.....	85
Tablo B.49: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (ABD doları)	86
Tablo B.50: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (ABD doları).....	87
Tablo B.51: KKTC'ye Giriş Yapan Yolcuların Limanlara Göre Dağılımı	88
Tablo B.52: 2023 - 2024 Yıllarında Kara Kapılarından Yapılan Toplam Girişler (Kişi Sayısı).....	88
Tablo B.53: Turistik Konaklama Tesislerinde Konaklayan Kişi Sayısı	89

V: GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1.1: Seçilmiş Ülkelerin GSYH Büyüme Oranları (Önceki Çeyreğe Göre)	2
Grafik 1.2: Seçilmiş Ülkelerin Enflasyon Oranları	3
Grafik 1.3: Seçilmiş Gelişmiş Ülkelerin MB Politika Faiz Oranları	4
Grafik 1.4: TCMB Ağırlıklı Ortalama Fonlama Maliyeti	4
Grafik 1.5: Döviz Kurları Değişim Oranları (2 Ocak 2013 =100)	4
Grafik 2.1: Sigortaya Kayıtlı Çalışan Sayısı	5
Grafik 2.2: Çalışma İzinli Aktif Sigortalı Çalışanlar	5
Grafik 2.3: Kayıtlı Çalışan Sayısının Dağılımı	5
Grafik 2.4: Bir Önceki Aya Göre Gerçekleşen Enflasyon Oranı	6
Grafik 2.5: Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Enflasyon Oranı	6
Grafik 2.6: Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Birikimli Enflasyon Oranı	6
Grafik 2.7: Ana Harcama Gruplarına Göre Enflasyon Oranları	7
Grafik 3.1: İthalat ve İhracat	10
Grafik 3.2: Dış Ticaret Hacmi (ithalat + ihracat), Dış Ticaret Dengesi (ithalat + ihracat)	11
Grafik 3.3: 2023 Yılında Gelen Yolcu Sayısının 2022 ve 2019 Yılları ve Son 5 Yıllık Ortalamalarla Karşılaştırılması	12
Grafik 3.4: Aylar İtibarıyla Yatak Doluluk Oranı (%)	13
Grafik 3.5: Yatak Kapasitesi	13
Grafik 4.1: Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)	15
Grafik 4.2: Bütçe Gelirlerinin Dağılımı (Yüzde pay)	16
Grafik 4.3: Bütçe Giderlerinin Dağılımı (Yüzde pay)	16
Grafik 4.4: Çeyrek Bazda Yerel Gelirlerin Bütçe Giderlerini Karşılama Oranı	18
Grafik 4.5: İlgili Çeyrek İçinde Yapılan DİBS İhracı ve Geri Ödemesi	19
Grafik 4.6: Kurum Bazında DİBS Stoku ve KVA Bakiyesi	19
Grafik 5.1: Finansal Derinleşme (%)	21
Grafik 5.2: Personel ve Şube Sayısının Gelişimi	23
Grafik 5.3: Bankacılık Sektörünün Aktifleri ve Çeyrek Dönemlik Gelişimleri (%)	25
Grafik 5.4: Banka Gruplarının Sektörün Aktif Toplamındaki Payları (%)	26
Grafik 5.5: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Çeyrek Dönemlere Göre Yüzde Değişimi	27
Grafik 5.6: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Banka Gruplarına Göre Payları (%)	27
Grafik 5.7: Brüt Kredilerin Gelişimi ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim	28
Grafik 5.8: Bankacılık Sektörü Kredileri TP ve YP Ayrımı ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim	28
Grafik 5.9: Banka Gruplarına Göre Brüt Kredilerin Payları (%)	29
Grafik 5.10: Kredi Tutarlarının Toplam Krediler İçindeki Payı (%)	29
Grafik 5.11: Kredilerde Vade Yapısı (Milyon TL)	29
Grafik 5.12: Kredilerde Kamu ve Özel Sektör Dağılımı (Milyon TL)	30
Grafik 5.13: Menkul Değerler Cüzdanı Toplamları ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim	30
Grafik 5.14: Banka Gruplarına Göre Menkul Değerler Cüzdanının Payları (%)	31
Grafik 5.15: Mevduatın Gelişimi ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi (%)	32
Grafik 5.16: Mevduatın TP-YP Ayrımı ile Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi	32
Grafik 5.17: Mevduatlar, Brüt Krediler ve Fark	34
Grafik 5.18: Banka Grupları Bazında Mevduatın Kredilere (Brüt) Dönüşüm Oranı	34
Grafik 5.19: TP ve YP Mevduatın Kredilere (TGA Hariç) Dönüşüm Oranı	34
Grafik 5.20: M2'nin Bileşenlerinin Payları	35
Grafik 5.21: M3'ün TP - YP Yüzde Dağılımı	36
Grafik 6.1: Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	41
Grafik 6.2: Risk Ağırlıklı Varlıklar	41

<i>Grafik 6.3: Toplam Özkaynaklar ve Toplam Aktiflerdeki Artış Oranları (Önceki Çeyreğe Göre)</i>	<i>42</i>
<i>Grafik 6.4: Bankacılık Sektörünün Özkaynaklarının Toplam Aktiflere Oranı.....</i>	<i>42</i>
<i>Grafik 6.5: Tahsili Gecikmiş Alacakların Gelişimi</i>	<i>42</i>
<i>Grafik 6.6: Banka Gruplarına Göre Takipteki Alacakların Dağılımı.....</i>	<i>43</i>
<i>Grafik 6.7: TGA Dönüşüm Oranı ve Özel Karşılık/TGA(%)</i>	<i>44</i>

1 ULUSLARARASI GELİŞMELER

1.1 GENEL GÖRÜNÜM VE GÜNCEL GELİŞMELER

Dünya Bankası tarafından 2024 yılı Haziran ayında yayımlanan Küresel Ekonomik Beklentiler Raporu'nda, 2024 yılında küresel büyümenin artan jeopolitik gerilimlere ve yüksek faiz oranlarına rağmen üç yıldan sonra ilk kez yüzde 2,6 seviyesinde istikrar kazanacağı beklentisine yer verilmiştir. 2025 - 2026 yıllarında ise ticaret ve yatırımdaki ılımlı büyümenin etkisiyle küresel büyümenin yüzde 2,7'ye yükseleceği öngörülmüştür.

İlgili raporda, küresel enflasyonun ılımlı seyredeceği ancak 2024 yılında ortalama yüzde 3,5 ile daha önce tahmin edilenden daha yavaş düşüş göstereceği öngörülmektedir. İlave, enflasyonist baskıların devam etmesi nedeniyle, hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ekonomilerdeki merkez bankalarının para politikalarını gevşetme konusunda temkinli davranmalarının beklendiği belirtilmiştir. Bundan dolayı, önümüzdeki birkaç yıl boyunca ortalama gösterge politika faiz oranlarının 2000-2019 dönemi ortalamasının yaklaşık iki katı olarak kalması beklenmektedir.

Küresel Ekonomik Beklentiler Raporu'nda küresel ekonomi üzerindeki risklerin aşağı yönlü olduğuna ancak bazı yukarı yönlü sürprizlerin de mümkün olabileceğine değinilmiştir. Aşağı yönlü riskler arasında jeopolitik gerginliklerin tırmanarak emtia fiyatlarında dalgalanmalara yol açması yer almaktadır. Ayrıca farklı ülkelerde siyasi seçimlerin yapıldığı bu dönemin, seçimler sonrasında uygulamaya konulacak yeni ticaret politikaları konusunda belirsizlik yarattığı, bunun da küresel ticaret üzerinde aşağı yönlü risk oluşturduğu vurgulanmıştır.

Dünya Bankası raporunda yüksek seyretmeye devam eden küresel enflasyon sebebiyle parasal gevşemede yaşanacak gecikmelerin ve bu nedenle faiz oranlarının yüksek seyretmeye devam etmesinin küresel faaliyeti azaltacak aşağı yönlü riskler arasında olduğu belirtilmiştir. Diğer taraftan, küresel enflasyonun varsayılandan daha hızlı bir şekilde düşerek para politikasının daha hızlı gevşetilmesini sağlamanın ve ABD ekonomisinin beklenenden daha güçlü büyüme kaydetmesinin küresel ekonomi üzerinde yukarı yönlü etkileri olabileceği vurgulanmıştır.

IMF tarafından 2024 yılı Temmuz ayında yayımlanan Dünya Ekonomik Görünümü Güncelleme Raporu'nda küresel büyümenin 2024 yılı Nisan ayında yayımlanan Dünya Ekonomik Görünümü tahminine paralel olarak 2024 yılında yüzde 3,2 ve 2025 yılında yüzde 3,3 olacağı öngörüsüne yer verilmiştir.

Dünya Ekonomik Görünümü Güncelleme Raporu'nda 2024 yılı birinci çeyreğinde birçok ülkenin küresel ekonomik büyümeye yukarı yönlü katkıları yaptığı ancak ABD ve Japonya'nın ise sürpriz bir şekilde aşağı yönlü katkı yaptığı belirtilmiştir. Raporda ABD ekonomisinde büyümede beklenenden daha keskin bir yavaşlama gerçekleşmesinin, tüketim harcamalarının daha önceki dönemlere kıyasla ılımlı bir seyir izlemesi ve net ithalatın negatif katkısı kaynaklı olduğuna değinilmiştir. İlave, Japonya'da beklenmedik şekilde negatif büyüme kaydedilmesinin, 2024 yılı birinci çeyreğinde büyük bir otomobil fabrikasının kapatılmasıyla bağlantılı geçici arz kesintilerinden kaynaklandığı vurgulanmıştır.

İlgili IMF raporunda hizmet fiyatlarının yüksek seyretmeye devam ederek dezenflasyon sürecindeki ilerlemeyi geciktirmekte olduğuna ve bu durumun para politikasının normalleşmesini zorlaştırdığına değinilmiştir. Bu nedenle, hizmet fiyatlarının etkisiyle enflasyon üzerindeki yukarı yönlü risklerin artması ve ticaret gerilimlerinin tırmanması ile faiz oranlarının beklenenden daha uzun bir süre yüksek seviyelerde kalma ihtimalini gündeme getirdiğinin altı çizilmiştir.

Tablo 1.1: GSYH Gerçekleşme ve Tahminleri

	2022	2023	2024 ¹	2024 ²	2025 ¹	2025 ²
IMF	3,5	3,3	3,1	3,2	3,2	3,3
Dünya Bankası	3,0	2,6	2,7	2,6	2,7	2,7
OECD	3,4	3,1	2,7	3,1	3,0	3,2

Kaynak: OECD, Dünya Bankası, IMF

¹ İlgili yılın ilk tahmini.

² İlgili yılın son tahmini.

TCMB tarafından 2024 yılı Ağustos ayında yayımlanan Enflasyon Raporu'nda, küresel risk iştahının uzun süre olumlu seyrettiği ancak Temmuz ayı ortalarından sonra jeopolitik gelişmeler ile birlikte Fed'in faiz indirim sürecinde dikkatli hareket edeceği yönündeki açıklamaları ve Japonya Merkez Bankası'nın faiz artırımı nedeniyle hızlı bir bozulma kaydettiğine vurgu yapılmıştır.

TCMB raporunda özellikle Japonya Merkez Bankası'nın Temmuz ayı sonunda aldığı faiz artırımı kararının ardından küresel bir satış dalgası yaşandığına ve gelişmekte olan ülke risk primlerinin hızla yükseldiğine dikkat çekilmiştir. Türkiye'nin risk primi de, ilgili gelişmelerden dolayı Haziran ve Temmuz ayları boyunca seyrettiği 260 baz puan düzeylerinden 290 baz puan seviyesine yükselmiştir.

İlgili raporda Türkiye'de tüketici fiyatları enflasyonunun 2024 yılı sonunda yüzde 38, 2025 yılı sonunda ise yüzde 14 seviyesine gerileyeceği tahmini sabit tutulmuştur. Enflasyon raporunda yılın ikinci çeyreğine ilişkin açıklanan verilerin talepteki yavaşlamanın bir önceki raporda öngörülene kıyasla daha sınırlı kaldığına işaret ettiği ve bu durumun enflasyon tahminini yukarı yönlü etkilediğine değinilmiştir. Enflasyon tahminini yukarı yönlü etkileyen bir diğer unsurun enflasyon beklentilerindeki gerilemenin öngörülenden daha yavaş gerçekleşmesi olduğu belirtilmiştir. Diğer taraftan, yurt içi ve yurt dışı yerleşiklerin Türk Lirası finansal varlıklara talebiyle Türk Lirası'nda görülen ılımlı seyir ve ithalat fiyatları ile ilgili varsayımların aşağı yönlü güncellenmesi, yıl sonu enflasyon tahminini aşağı yönlü etkileyen unsurlar olarak sıralanmıştır. Raporda, 2024 ve 2025 yıl sonu enflasyon tahminlerinin bir önceki rapordakiler ile aynı olmasının sebebinin enflasyon üzerindeki yukarı ve aşağı yönlü etkilerin birbirini dengelemesi olduğu belirtilmiştir.

TCMB raporunda para politikasındaki kararlı duruşun, yurt içi talepte dengelenme, Türk lirasında reel değerlenme ve enflasyon beklentilerinin düzelmesiyle enflasyonun ana eğilimindeki düşüşü destekleyeceği öngörülmüştür. Tüm bu unsurların önümüzdeki dönemde dezenflasyonun güçlenmesine katkı sağlayacağı değerlendirilmiştir.

1.2 SEÇİLMİŞ ÜLKELERDEKİ EKONOMİK VE FİNANSAL GÖRÜNÜM

1.2.1 BÜYÜME

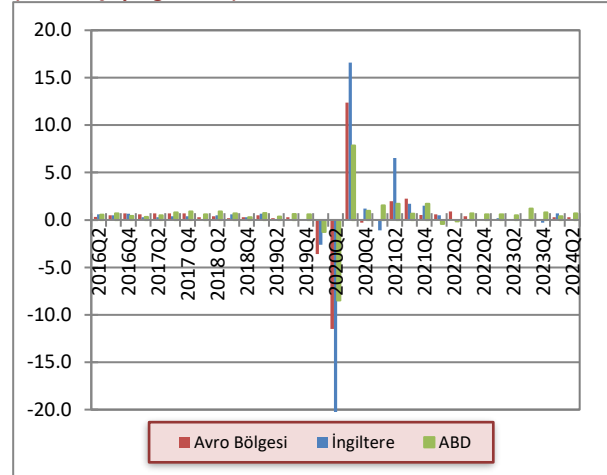
ABD ekonomisinin 2024 yılı birinci çeyrek GSYH büyümesi revize edilerek yüzde 1,4 olarak açıklanmıştır. ABD ekonomisi 2024 yılı ikinci çeyreğinde ise yüzde 2,8 büyüme kaydetmiştir. 2024 yılı ikinci çeyreğinde ABD GSYH'sinde yaşanan artış, temel olarak tüketici harcamaları, stok yatırımları ve konut dışı sabit yatırımlar kaynaklı gerçekleşmiştir. İlgili dönemde

ithalatta yaşanan artışlar ise GSYH'deki artışı sınırlamıştır.

ONS tarafından açıklanan son verilere göre Birleşik Krallık GSYH'si zincirlenmiş hacim endeksi olarak 2024 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine kıyasla yukarı yönlü revize edilerek yüzde 0,3 büyüme kaydetmiştir. Birleşik Krallık ekonomisi 2024 yılı birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla ise yüzde 0,7 büyüme kaydetmiştir. Üretim yöntemine göre GSYH hesaplamasında, hizmetler sektörü bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,8, imalat sektörü yüzde 0,6 büyüme kaydetmiştir. Diğer taraftan, inşaat sektörü ise yüzde 0,6 düşüş göstermiştir. Harcamalar yöntemine göre bakıldığında, net ticaret hacminde ve hane halkı harcamalarında artışlar olurken, brüt sermaye oluşumu ve hükümet harcamalarındaki düşüşlerle GSYH'deki büyüme kısmen sınırlandırılmıştır.

EUROSTAT tarafından açıklanan öncü verilere göre Avro Bölgesi ekonomisi 2024 yılı ikinci çeyreğinde mevsim etkisinden arındırılmış GSYH bir önceki çeyreğe kıyasla yüzde 0,3 büyüme kaydetmiştir. İlâveten, ilgili dönemde Avro Bölgesi ekonomisinin bir önceki yılın aynı çeyreğine kıyasla yüzde 0,6 büyüme kaydettiği belirtilmiştir.

Grafik 1.1: Seçilmiş Ülkelerin GSYH Büyüme Oranları (Önceki Çeyreğe Göre)

Kaynak: OECD

Türkiye ekonomisi, zincirlenmiş hacim endeksine göre, 2024 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5,7 büyüme kaydetmiştir. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, bir önceki çeyreğe göre yüzde 2,4 artmıştır.

Türkiye ekonomisinde 2024 yılı birinci çeyreğinde harcamalar yöntemine göre GSYH'yi oluşturan

kalemlerde en yüksek katkısı 5,5 puan ile özel tüketim harcamaları yapmıştır. Kamu harcamaları 0,5 puan katkı sağlamıştır. Deprem felaketi sonrasında artan inşaat ve makine teçhizat yatırımları 2024 yılı ilk çeyreğinde de ekonomik büyümeyi desteklemeye devam etmiştir. Net ihracat kalemi ise yılın ilk çeyreğinde 1,6 puan ile 2022 yılının üçüncü çeyreğinden bu yana ilk kez büyümeye pozitif katkı sağlamıştır. Bu gelişmede ihracattaki artışın yanı sıra ithalattaki zayıf görünüm de etkili olmuştur.

1.2.2 ENFLASYON

ABD’de 2024 yılında yıllık TÜFE Nisan ayında yüzde 3,4, Mayıs ayında yüzde 3,3 ve Haziran ayında yüzde 3,0 artış kaydetmiştir. ABD TÜFE verilerine aylık bazda bakıldığında ise Nisan ayında yüzde 0,3 artış gerçekleştiği görülmektedir. Mayıs ayında aylık TÜFE değişim göstermezken, Haziran ayında düşüşe geçerek yüzde 0,1 gerileme kaydetmiştir.

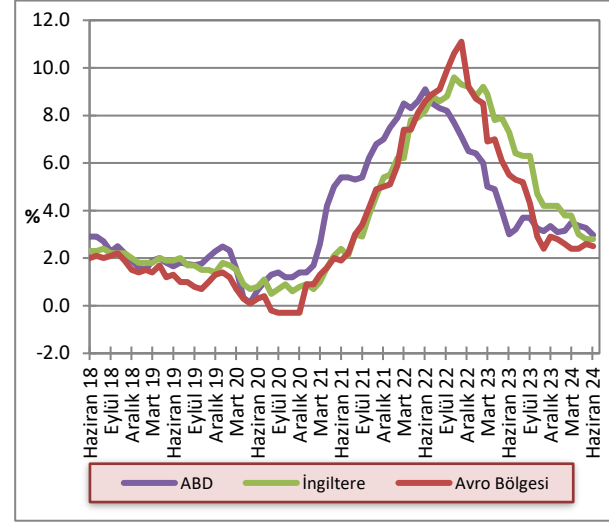
ONS tarafından açıklanan verilere göre Birleşik Krallık’ta yıllık TÜFE artışı 2024 yılı Nisan ayında yüzde 3,0, Mayıs ve Haziran aylarında ise yüzde 2,8 olarak gerçekleşmiştir. Birleşik Krallık’ta aylık TÜFE ise 2024 yılı Nisan ayında yüzde 0,5, Mayıs ayında yüzde 0,4 ve Haziran ayında yüzde 0,2 artış göstermiştir. Birleşik Krallık’ta 2024 yılı Haziran ayında TÜFE’deki yıllık değişime yukarı yönlü en büyük katkı otel fiyatlarının bir yıl öncesine göre daha fazla arttığı lokanta ve oteller grubundan gelirken; en büyük aşağı yönlü katkı, bir yıl önce yükselen giyim fiyatlarının bu yıl düşmesiyle giyim ve ayakkabı grubundan gelmiştir.

EUROSTAT verilerine göre 2024 yılı Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında Avro Bölgesinde harmonize edilmiş yıllık TÜFE sırasıyla yüzde 2,4, 2,6 ve 2,5 artış göstermiştir. 2024 yılı Haziran ayı Avro bölgesi yıllık enflasyon oranı alt kalemler bazında incelendiğinde en yüksek katkısı 1,84 puan ile hizmetler sektörünün yaptığı görülmektedir. Hizmetlerden sonra en yüksek katkı yapan harcama kalemleri sırasıyla 0,48 puan ile gıda, alkol ve tütün ürünleri, 0,17 puan ile enerji dışı sanayi malları ve 0,02 puan ile enerji kalemi olmuştur.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan verilere göre 2024 yılı Temmuz ayında aylık TÜFE enflasyonu yüzde 3,23 ve yıllık TÜFE enflasyonu yüzde 61,78 olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı Temmuz ayında Yİ-ÜFE bir önceki aya göre yüzde 1,94 ve yıllık bazda yüzde 41,37 artış kaydetmiştir.

Ana harcama gruplarına göre 2024 yılı Temmuz ayında aylık bazda en yüksek fiyat artışı gösteren ana harcama grupları yüzde 8,08 ile konut, yüzde 5,84 ile alkollü içecekler ve tütün olmuştur. Diğer taraftan, 2024 yılı Temmuz ayında aylık bazda giyim ve ayakkabı harcama grubunda yüzde 2,58 düşüş kaydedilmiştir. En düşük fiyat artışı gösteren ana harcama grubu ise yüzde 1,38 ile eğitim kalemi olmuştur. 2024 yılı Temmuz ayında ana harcama gruplarında bir önceki yılın aynı ayına göre en düşük artış yüzde 39,57 ile giyim ve ayakkabı, en yüksek artış ise yüzde 104,50 ile eğitimde olurken, ikinci en yüksek artış ise yüzde 98,48 ile konut grubunda olmuştur.

Grafik 1.2: Seçilmiş Ülkelerin Enflasyon Oranları

Kaynak: OECD

1.2.3 POLİTİKA FAİZLERİ

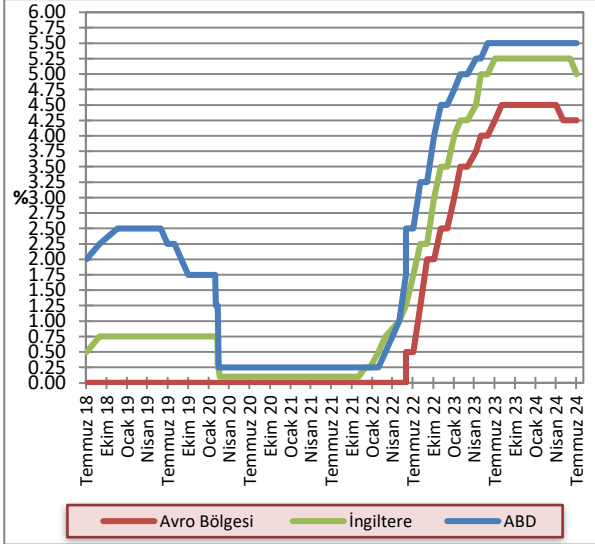
Fed 31 Temmuz 2024 tarihinde gerçekleştirdiği toplantısında politika faizinde herhangi bir değişikliğe gitmeyerek piyasa beklentilerine paralel olarak yüzde 5,25-5,50 bandında sabit tutmuştur. Son kararıyla Fed, politika faizini art arda sekiz toplantıda değiştirmeyerek mevcut aralıkta sabit bırakmış oldu. Toplantı sonrası yayınlanan metinde son aylarda enflasyonun yüzde 2’lik hedefe doğru daha fazla ilerleme sağladığı, istihdam ve enflasyon hedeflerine karşı risklerin daha dengeli olmaya devam ettiği ifade edilmiştir. İlaveten, enflasyon oranının sürdürülebilir biçimde hedefe indiğine dair güven oluşmadan faiz indiriminin uygun olmayacağı söylemi yinelenmiştir.

İngiltere Merkez Bankası (BoE) Para Politikası Komitesi (PPK), 2024 yılı Ağustos ayında gerçekleştirdiği toplantısında politika faiz oranında 25 baz puan indirime giderek son 16 yılın en yüksek seviyesi olan

yüzde 5,25'ten yüzde 5,00'e düşürmüştür. BoE Başkanı Bailey toplantı sonrası yaptığı açıklamalarda, enflasyonist baskıların politika faizinin düşürülmesine olanak sağlayacak kadar azaldığını ifade etmiş ve enflasyonun düşük kalmasını sağlamak için, faizi çok hızlı düşürmemeye dikkat edilmesi gerektiğine de dikkat çekmiştir. İlaveten, düşük ve istikrarlı bir enflasyon sağlamanın, ekonomik büyümeyi ve ülkenin refahını desteklemek için yapılabilecek en iyi şey olduğunu belirtmiştir.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) 2024 yılı Haziran ayında gerçekleştirdiği para politikası toplantısında politika faiz oranını piyasa beklentilerine paralel 25 baz puan düşürerek yüzde 4,25 seviyesine indirmiştir. ECB Başkanı Lagarde toplantı sonrasında yaptığı açıklamada, 2024 ve 2025 yılı enflasyon tahminlerini yukarı yönlü revize ettiklerini ve bundan sonraki faiz kararlarının ekonomideki güncel gelişmelere bağlı olacağını, bu konuda uzun bir yol haritası çıkartmadıklarını belirtmiştir. ECB 2024 yılı Temmuz ayında gerçekleştirdiği para politikası toplantısında politika faiz oranında herhangi bir değişikliğe gitmeyerek yüzde 4,25 seviyesinde sabit tutmuştur.

Grafik 1.3: Seçilmiş Gelişmiş Ülkelerin MB Politika Faiz Oranları

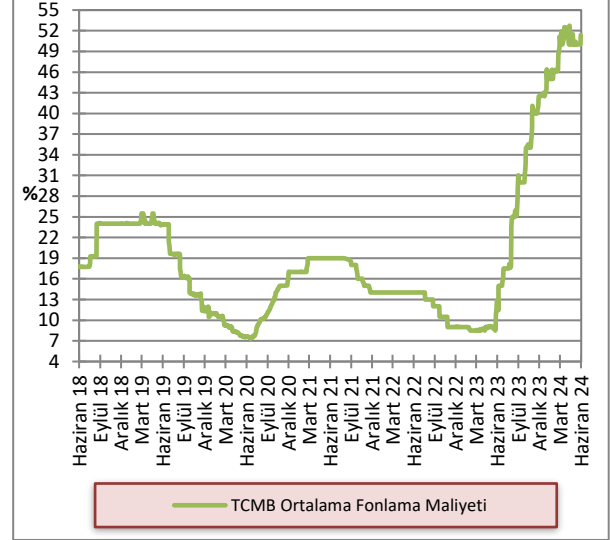

Kaynak: FED, ECB, BoE

TCMB Para Politikası Kurulu 2024 yılı Mayıs, Haziran ve Temmuz ayı toplantılarında politika faizi olan bir haftalık repo faiz oranını yüzde 50 düzeyinde sabit tutmaya devam etmiştir. 23 Temmuz 2024 tarihinde gerçekleştirilen toplantı sonrası yayımlanan metinde, aylık enflasyonun ana eğiliminde belirgin ve kalıcı bir düşüş sağlanana ve enflasyon beklentileri öngörülen tahmin aralığına yaklaşına kadar sıkı para politikası

duruşunun sürdürüleceği belirtilmiştir. Ayrıca, para politikasındaki kararlı duruşun yurt içi talepte dengelenme, Türk lirasında reel değerlenme ve enflasyon beklentilerinde düzelmeye sonuçlanarak aylık enflasyonun ana eğilimini düşüreceğine ve dezenflasyon sürecini güçlendireceğine vurgu yapılmıştır.

Grafik 1.4: TCMB Ağırlıklı Ortalama Fonlama Maliyeti

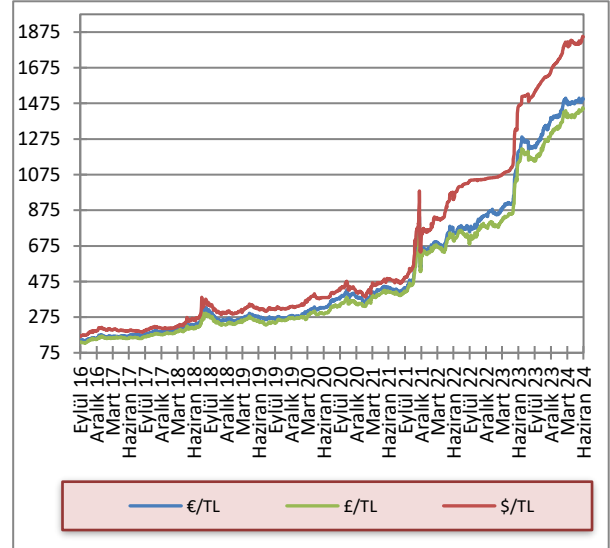

Kaynak: TCMB

1.2.4 DÖVİZ KURLARI

2024 yılı ikinci çeyreği tamamında, önceki yılın aynı dönemine kıyasla Türk Lirası, Sterlin, Avro ve ABD doları karşısında ortalama yüzde 56 değer kaybı yaşamıştır. 2023 yılı ikinci çeyreğinde döviz alım kurları ortalamaları GBP/TL, EUR/TL, USD/TL için 25,83, 22,49 ve 20,67 iken, 2024 yılı aynı dönem ortalamaları 40,72, 34,80 ve 32,31 seviyelerinde gerçekleşmiştir.

Grafik 1.5: Döviz Kurları Değişim Oranları (2 Ocak 2013 =100)

Kaynak: KKTCCMB

2 İSTİHDAM VE FİYATLAR

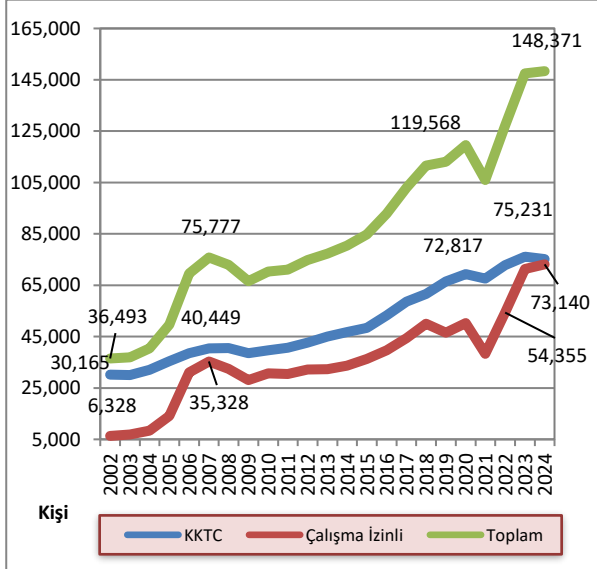
2.1 İSTİHDAM

Çalışma Dairesi tarafından hazırlanan 2021 yılı dördüncü çeyrek Kasım, Aralık ayları ile 2022, 2023 ve 2024 yılına ait istihdam verileri temin edilemediğinden, ilgili dönemler için güncelleme yapılamamıştır.

2.2 SOSYAL SİGORTALARA KAYITLI ÇALIŞANLAR

2020 yılında tüm dünyayı etkileyen Covid-19 salgını nedeniyle toplam aktif sigortalı çalışanların sayısında yaşanan düşüş, 2022 yıl sonu itibarı ile salgın öncesi rakamlarının üzerine çıkmıştır. Covid-19 salgını öncesinde 119.568 olan kayıtlı çalışan sayısı, 2022 yılı Kasım ayı itibarıyla 127.172 seviyesine, 2023 yılı Kasım ayı itibarı ile de 147.441 seviyesine yükselmiştir. 2024 Mart ayı itibarı ile sosyal sigortalara kayıtlı çalışan sayısı 148.371'e ulaşmıştır. 2022 yılı Kasım ayı ile 2024 yılı Mart ayı arasında çalışma izinli sigortalı çalışan sayısı yüzde 34,56 artarak, 54.355'den, 73.140'a, KKTC vatandaşı sigortalı çalışan sayısı ise yüzde 3,32 artarak 72.817'den, 75.231'e yükselmiştir.

Grafik 2.1: Sigortaya Kayıtlı Çalışan Sayısı

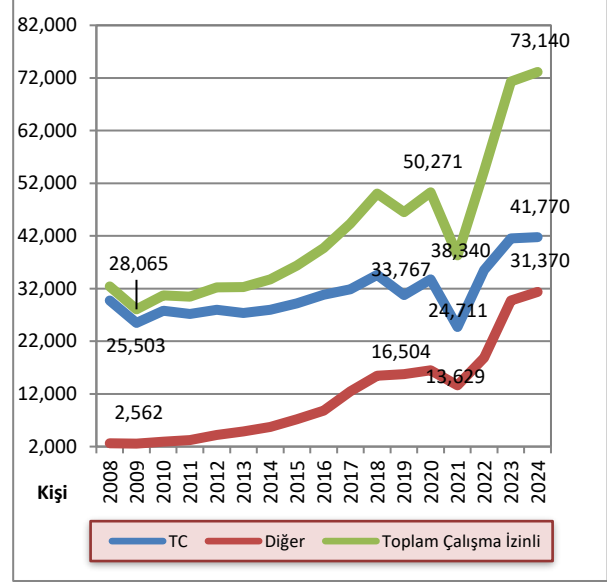
Kaynak: Sosyal Sigortalar Dairesi

*2002-2019 yılları arasında Mart, 2020-2021 yılları için Ocak, 2022 yılı ve 2023 yılı için Kasım, 2024 yılı için Mart ayı kayıtları kullanılmıştır.

2020 – 2024 yılları arasında çalışma izinli sigortalı sayısındaki değişimde en büyük pay üçüncü ülke uyruklu sigortalılardan kaynaklanmaktadır. 2020 yılı başında 16.504 olan üçüncü ülke uyruklu sigortalı sayısı, 2022 yılında 18.846'ya, 2024 yılı Mart ayında ise 31.370'e yükselmiştir. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı

sigortalı çalışanların sayısı ise 2024 yılı Mart ayı itibarı ile 41.770'e yükselmiştir.

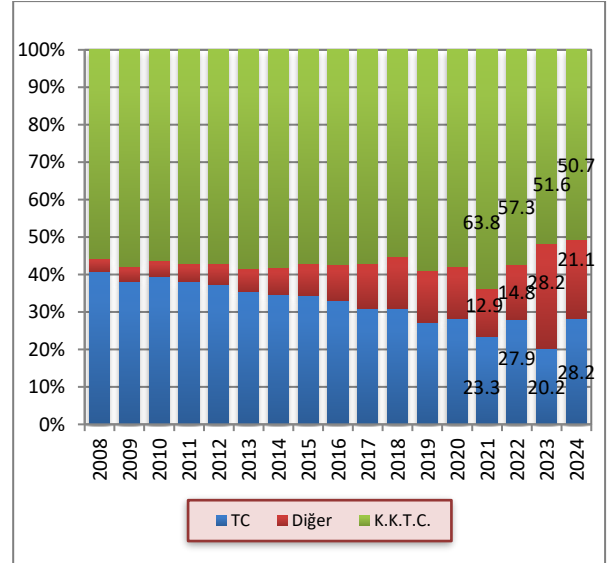
Grafik 2.2: Çalışma İzinli Aktif Sigortalı Çalışanlar

Kaynak: Sosyal Sigortalar Dairesi

KKTC vatandaşı sigortalı çalışanların toplam sigortalı çalışanlar içindeki payı 2024 yılı Mart ayı itibarı ile yüzde 50,7 seviyesindedir. Türkiye Cumhuriyeti uyruklu sigortalıların toplam sigortalılar içindeki payı ise 2024 yılında yüzde 28,2'ye yükselmiştir. Diğer uyruklu sigortalıların payı ise 2024 yılı Mart ayında yüzde 21,1 olmuştur.

Grafik 2.3: Kayıtlı Çalışan Sayısının Dağılımı

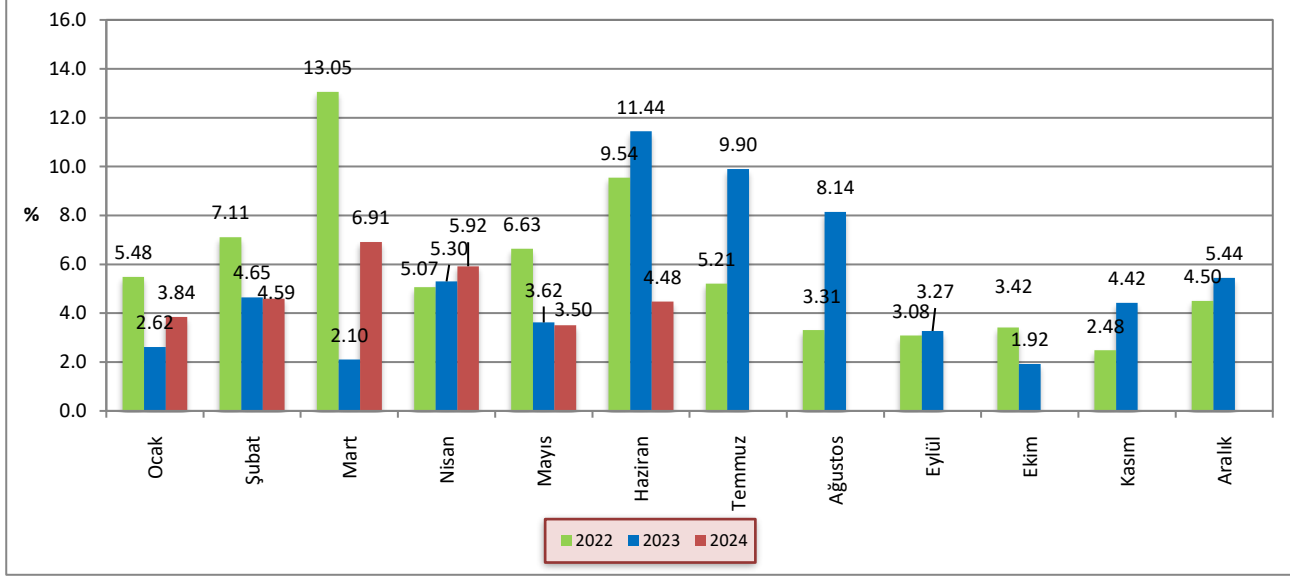
Kaynak: Sosyal Sigortalar Dairesi

2.3 ENFLASYON

2024 yılının ikinci çeyreğinde enflasyon, Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında bir önceki aya göre sırasıyla yüzde 5,92, yüzde 3,5 ve yüzde 4,48 olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılının aynı döneminde aylık enflasyon sırasıyla

yüzde 5,30, yüzde 3,62 ve yüzde 11,44 olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılı ilk altı ayında yüzde 4,96 olan ortalama aylık enflasyon, 2024 yılı ilk altı ayında ortalama yüzde 4,87 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 2.4: Bir Önceki Aya Göre Gerçekleşen Enflasyon Oranı

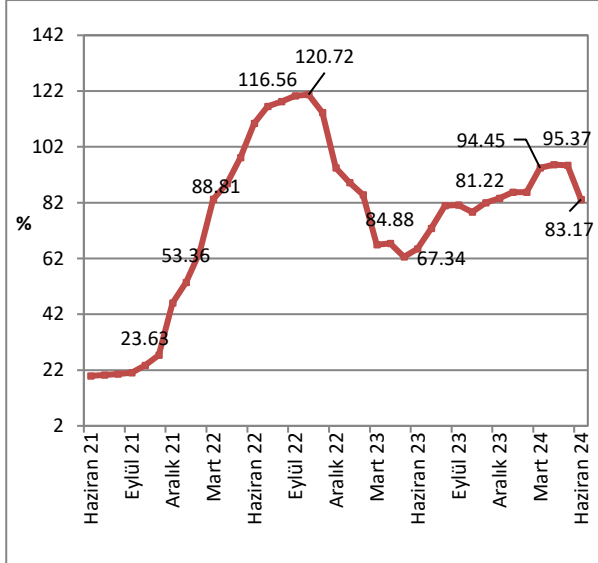

Kaynak: İstatistik Kurumu

2024 yılının ikinci çeyreğinde, bir önceki yılın aynı ayına göre yıllık enflasyon Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında sırasıyla yüzde 95,6, yüzde 95,37 ve yüzde 83,17 olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılının aynı döneminde enflasyon sırasıyla yüzde 67,34, yüzde 62,61 ve yüzde 65,43 olarak gerçekleşmişti.

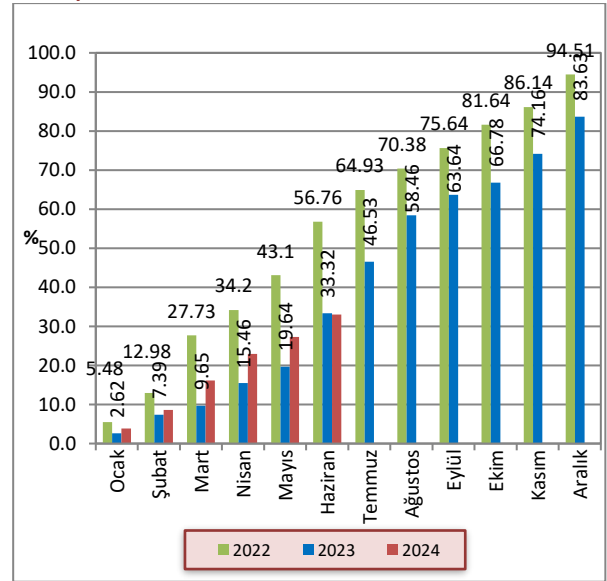
2024 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın Aralık ayına göre enflasyon Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında sırasıyla yüzde 22,98, yüzde 27,28 ve yüzde 32,99 olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılı ikinci çeyreğinde ise önceki yılın Aralık ayına göre enflasyon sırasıyla yüzde 15,46, yüzde 19,64 ve yüzde 33,32 olarak gerçekleşmişti.

Grafik 2.5: Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Enflasyon Oranı

Kaynak: İstatistik Kurumu

Grafik 2.6: Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Birikimli Enflasyon Oranı

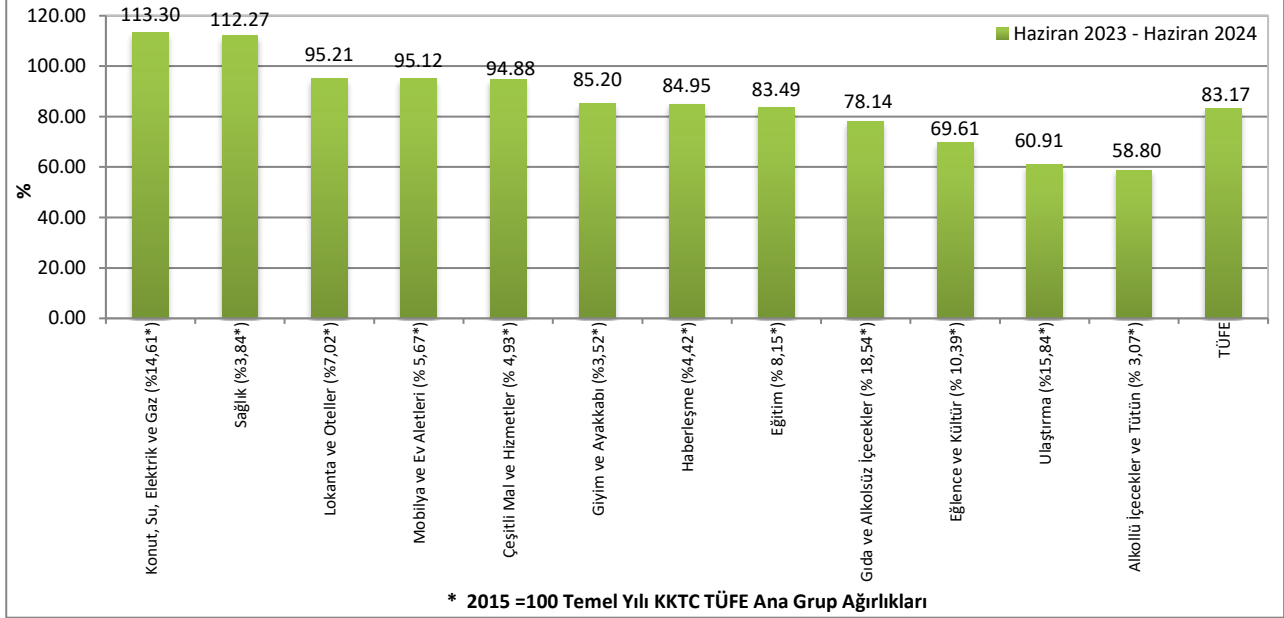

Kaynak: İstatistik Kurumu

2024 yılı Haziran ayında yıllık fiyat artışının en yüksek olduğu harcama grupları sırasıyla, yüzde 113,30 ile konut, su, elektrik ve gaz, yüzde 112,27 ile sağlık, yüzde 95,21 ile lokanta ve oteller ve yüzde 95,12 ile mobilya ve ev aletleri kalemleridir.

2024 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 58,8 ile en düşük artışı yaşayan kalem alkollü içecekler ve tütün olmuştur.

Grafik 2.7: Ana Harcama Gruplarına Göre Enflasyon Oranları

Kaynak: İstatistik Kurumu

2023 ve 2024 yıllarına ait Tüketici Fiyat Endeksi değişim oranları aylık, bir önceki yılsonuna göre ve yıllık olarak Tablo 2.1'de verilmektedir.

Tablo 2.1: Tüketici Fiyat Endeksi (% Değişim, 2015=100)

	Aylar	Aylık	Bir Önceki Yılsonuna Göre	Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre
2023	Ocak	2,62	2,62	89,23
	Şubat	4,65	7,39	84,88
	Mart	2,1	9,65	66,97
	Nisan	5,3	15,46	67,34
	Mayıs	3,62	19,64	62,61
	Haziran	11,44	33,32	65,43
	Temmuz	9,9	46,53	72,81
	Ağustos	8,14	58,46	80,9
	Eylül	3,27	63,64	81,22
	Ekim	1,92	66,78	78,6
	Kasım	4,42	74,16	81,99
	Aralık	5,44	83,63	83,63
2024	Ocak	3,84	3,84	85,81
	Şubat	4,59	8,6	85,71
	Mart	6,91	16,11	94,45
	Nisan	5,92	22,98	95,6
	Mayıs	3,5	27,28	95,37
	Haziran	4,48	32,99	83,17

Kaynak: İstatistik Kurumu

3 DIŞ TİCARET VE TURİZM

3.1 İHRACAT VE İTHALAT GELİŞMELERİ

KKTC Ticaret Dairesi tarafından 2024 yılına ilişkin ihracat ve ithalat yayımlanmadığından, güncelleme yapılamamıştır.

Ticaret Dairesi tarafından açıklanan ihracat ve ithalat verilerine göre, 2023 yılının dördüncü çeyreğinde ihracat, ABD doları bazında bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 97,17 artmıştır. İhracat 2023 yılında 2022 yılına göre yüzde 26,92 artış göstermiştir. 2022 yılında ihracat 125,6 milyon ABD doları iken, 2023 yılında 159,5 milyon ABD dolarına yükselmiştir. 2023 yılında önceki yıla göre ihracatta en büyük artış süt

ürünleri ve narenciye kalemlerinde gerçekleşmiştir. 2022 yılına kıyasla, 2023 yılında süt ürünleri ihracatı yüzde 19 artarak 63,1 milyon ABD doları, narenciye ürünleri ihracatı ise yüzde 77 artarak 42,89 milyon ABD doları seviyesine ulaşmıştır

İthalat ise 2023 yılında önceki yıla göre ABD doları bazında yüzde 24,72 artmıştır. 2023 yılı dördüncü çeyreğinde ithalat, önceki yılın aynı ayına göre, Ekim ayında yüzde 25,75, Kasım ayında yüzde 21,97 ve Aralık ayında yüzde 16,99 artış gerçekleşmiştir. 2023 yılı dördüncü çeyreğinde, önceki yılın aynı çeyreğine göre, ithalat yüzde 21,44 artış göstermiştir.

Tablo 3.1: İhracat ve İthalat

	İhracat (ABD doları)			İthalat (ABD doları)		
	2022	2023	Yüzde Değişim	2022	2023	Yüzde Değişim
Ocak	11.054.223	7.065.575	-36,08	159.832.060	216.159.079	35,24
Şubat	15.276.635	20.354.120	33,24	146.227.131	194.942.874	33,32
Mart	16.168.588	20.048.990	24	159.569.055	146.236.384	-8,36
I. Çeyrek	42.499.446	47.468.685	11,69	465.628.246	557.338.337	19,70
Nisan	14.373.798	17.951.810	24,89	183.452.171	200.223.552	9,14
Mayıs	11.393.293	14.055.698	23,37	170.881.117	272.097.779	59,23
Haziran	9.552.496	9.436.941	-1,21	188.549.882	224.072.953	18,84
II. Çeyrek	35.319.587	41.444.449	17,34	542.883.170	696.394.284	28,28
Temmuz	8.188.082	10.327.873	26,13	159.457.449	216.463.107	35,75
Ağustos	9.851.230	8.627.675	-12,42	222.134.877	272.025.617	22,46
Eylül	7.316.129	7.292.633	-0,32	200.558.731	263.638.539	31,45
III. Çeyrek	25.355.441	26.248.181	3,52	582.151.057	752.127.243	29,20
Ekim	7.122.484	9.300.728	30,58	221.186.526	278.158.542	25,75
Kasım	7.469.606	8.947.188	19,78	207.266.770	252.808.675	21,97
Aralık	7.881.479	26.064.339	230,70	239.803.452	280.534.905	16,99
IV. Çeyrek	22.473.569	44.312.255	97,17	668.256.748	811.502.122	21,44
Yıl Toplamı	125.648.043	159.473.570	26,92	2.258.919.221	2.817.362.006	24,72

Kaynak: Ticaret Dairesi

Not: 1) Kıbrıs Rum kesimine yapılan ihracat dâhil değildir.

2022 yılında ithalat içerisinde en büyük paya sahip olan yakıt ithalatı, 2023 yılında, önceki yıla göre yüzde 10,52 artış göstererek 330,5 milyon ABD dolarına ulaşmış ve toplam içerisindeki payı yüzde 11,73 ile yine ilk sırada yer almıştır.

2023 yılında ikinci en yüksek paya sahip taşıt araçları ithalatı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 106,96 artış göstermiş ve 321 milyon ABD doları

olmuştur. Üçüncü en yüksek paya sahip olan inşaat demiri ve demir çubuklar kalemi, bir önceki yıla göre yüzde 99,70 artarak 152,1 milyon ABD doları olmuş, toplam ithalat içerisindeki payı ise yüzde 5,4 olmuştur. İthalat kalemleri arasından seçilmiş en yüksek on kalemin toplam ithalat içerisindeki payı 2022 yılında yüzde 36,16, 2023 yılında ise yüzde 41,84 olmuştur. Seçilmiş on ithalat kalemi 2023 yılında bir önceki yıla göre yüzde 44,31 artış göstermiştir.

Tablo 3.2: Önemli İthal Malları (ABD doları)

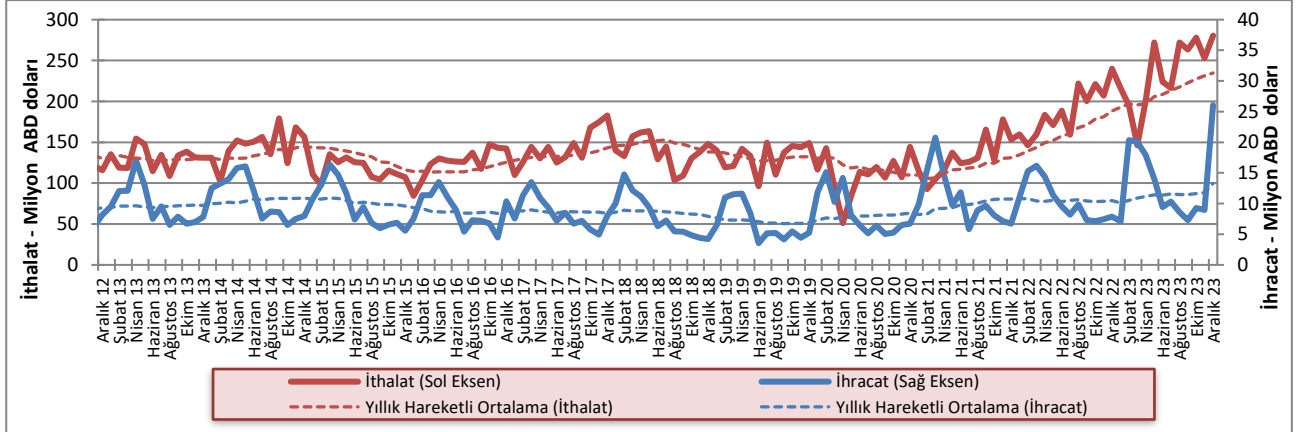
Mal Cinsi	2022	Genel Toplam İçindeki Payı	2023	Genel Toplam İçindeki Payı	Yüzde Değişim
Yakıt	299.046.692	13,24	330.517.657	11,73	10,52
Taşıtlar Araçlar	155.273.052	6,87	321.354.693	11,41	106,96
İnşaat Demiri ve Demir Çubuklar	76.160.799	3,37	152.091.854	5,40	99,70
Alkollü İçecekler	44.307.008	1,96	96.347.508	3,42	117,45
Konfeksiyon	49.228.290	2,18	60.944.806	2,16	23,80
İlaçlar	35.114.063	1,55	53.782.019	1,91	53,16
Cep Telefonları	40.815.320	1,81	50.180.760	1,78	22,95
Sanayi Tipi Makineler	42.902.934	1,90	47.860.578	1,70	11,56
Hayvan Yemleri ve Katkı Mad.	38.287.036	1,69	42.166.666	1,50	10,13
Arpa	35.667.590	1,58	23.460.993	0,83	-34,22
Toplam	816.802.784	36,16	1.178.707.534	41,84	44,31
Genel İthalat Toplamı	2.258.919.221		2.817.362.006		24,72

Kaynak: Ticaret Dairesi

KKTC'nin ihracat ve ithalatının 2012 ve 2023 dönemleri arasındaki 11 yıllık seyri incelendiği zaman, her yılın ilk yarısında artan ihracat hacminin, ikinci yarıda düştüğü görülmektedir. Bu seyir ilk defa 2023 yılında değişmiş ve 2023 yılı Aralık ayında 23 milyon ABD dolar seviyesine yükselmiştir. 2019 yılında 6,9 milyon ABD doları seviyesinde olan ortalama aylık ihracat 2020 yılında 8,4 ve 2021 yılında ise 10,7 milyon ABD doları seviyesine yükselmiştir. 2022 yılında ise ortalama aylık ihracat 10,5 milyon ABD doları seviyesindedir. 2023 verilerine göre ise bu rakam aylık ortalama 13,3 milyon ABD doları seviyesine yükselmiştir. İthalatta ise, 2008 yılının Ağustos ayından itibaren gerçekleşen en düşük seviye,

2020 yılının Nisan ayında 51,2 milyon ABD doları ile kaydedilmiştir. İthalatın yıllık hareketli ortalamasına bakıldığında, 2020 yılı Şubat ayına kadar normal seyrettiği, Covid-19 salgını sebebiyle 2020 yılı Mart ayından itibaren hızlı bir düşüşe geçtiği ve 2021 yılının ikinci çeyreğine kadar düşmeye devam ettiği görülmektedir. 2019 yılında aylık ithalat ortalaması 132,3 milyon ABD doları seviyesinde iken, 2021 yılında aylık ithalat ortalaması 131,0 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiş, 2022 yılında aylık ortalama ithalat 188,24 milyon ABD doları seviyesine yükselmiştir. 2023 yılında ise aylık ithalat ortalaması son on bir yılın en yükseği olan 234,78 milyon ABD doları seviyesine ulaşmıştır.

Grafik 3.1: İthalat ve İhracat

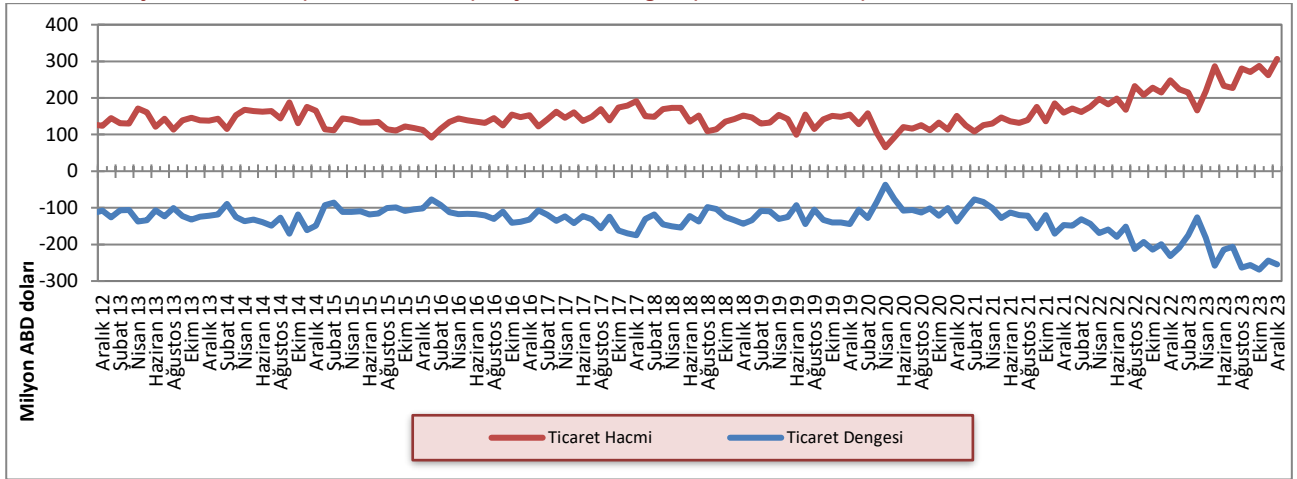

Kaynak: Ticaret Dairesi

2020 yılında 118,4 milyon ABD doları olan ortalama aylık ticaret hacmi, 2021 yılında 141,7 milyon ABD dolarına, 2022 yılında 198,7 milyon ABD dolarına ve 2023 yılında ise 247,6 milyon ABD dolarına yükselmiştir. Ortalama aylık dış ticaret açığı ise 2020 yılında 101,5 milyon ABD doları iken 2021 yılında 120,3 milyon ABD doları, 2022 yılında 198,7 milyon ABD doları ve 2023 yılında 248 milyon ABD doları seviyesine yükselmiştir. 2006 - 2010 yılları arasında ihracatın ithalatı karşılama

oranı ortalama yüzde 5 olurken, 2011 - 2015 döneminde yüzde 7,3'e yükselmiş, 2016 - 2020 yılları arasında ise ortalama yüzde 6,4 olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılında ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 8,68 iken, 2021 yılında yüzde 8,86'ya yükselmiş, 2022 yılında ise yüzde 5,9'e gerilemiştir. 2023 yılında ise artan ihracat ile birlikte yüzde 6,05 seviyesine yükselmiştir.

Grafik 3.2: Dış Ticaret Hacmi (ithalat + ihracat), Dış Ticaret Dengesi (ithalat - ihracat)

Kaynak: Ticaret Dairesi

KKTC'nin gerçekleştirdiği ihracat içinde en büyük paya sahip olan Türkiye'nin payı 2022 yılında yüzde 53,7'ye ulaşmış, 2023 yılında ise yüzde 79,6 seviyesine

yükselmiş, diğer tüm ülke gruplarının payı ise azalmıştır. Türkiye'ye yapılan ihracat, 2023 yılında 126,9 milyon ABD doları seviyesine ulaşmıştır.

Tablo 3.3: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (yüzde pay)

Yıllar	Türkiye	AB Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu Ülkeleri	Diğer Ülkeler
2012	51,0	7,7	1,0	35,7	4,6
2013	52,2	7,6	2,3	31,9	6,0
2014	60,1	3,7	0,6	31,1	4,5
2015	56,1	5,2	3,2	30,2	5,3
2016	62,5	10,2	0,9	22,7	3,7
2017	60,4	7,9	1,6	21,1	9,0
2018	51,7	10,3	2,5	25,9	9,6
2019	52,3	2,6	2,7	37,0	5,4
2020	49,0	2,0	10,3	31,2	7,5
2021	49,3	1,5	4,7	26,0	18,5
2022	53,7	1,9	0,9	28,7	14,8
2023	79,6	1,6	0,1	15,5	3,2

Kaynak: Ticaret Dairesi

2023 yılında ithalatta Türkiye'nin payı 1.971,3 milyon ABD doları ile yüzde 70, AB ülkelerinin payı ise 409,12 milyon ABD doları ile yüzde 14,5'dir. 2022 yılı ile kıyaslandığında Türkiye, AB Ülkeleri ve Uzak Doğu Ülkeleri'nden yapılan ithalatın payında artış, Diğer

Avrupa Ülkeleri, Orta Doğu Ülkeleri ve Diğer Ülkeler gruplarının paylarında ise düşüş gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo 3.4: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (yüzde pay)

Yıllar	Türkiye	AB Ülkeleri	Uzak Doğu Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu Ülkeleri	Diğer
2012	72,4	14,5	4,8	1,7	4,8	1,8
2013	66,7	15,8	6,6	3,8	5,4	1,7
2014	64,7	15,5	8,1	4,6	4,9	2,2
2015	64,5	18,1	7,7	3,0	4,7	2,0
2016	60,4	20,9	8,7	3,3	4,5	2,2
2017	58,6	21,7	8,4	3,4	4,9	2,7
2018	58,8	19,6	8,2	4,9	5,5	2,8
2019	58,4	18,1	9,6	5,4	6,0	2,4
2020	60,4	17,0	12,1	3,2	4,4	2,9
2021	62,9	15,0	8,9	3,7	6,5	2,9
2022	68,4	11,7	6,1	4,5	7,1	2,2
2023	70	14,5	7,7	3	4	0,8

Kaynak: Ticaret Dairesi

3.2 TURİZM

Hava ve deniz yolu ile ülkeye gelen toplam yolcu sayısı 2024 yılının Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında sırasıyla 166.297, 176.229 ve 177.725 olarak gerçekleşmiştir.

2024 yılı ikinci çeyreğinde gelen yolcu sayısı bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 17,8 artış göstererek 520.251 olmuştur. 2024 yılı ikinci çeyreğinde gelen yolcu sayısının 437.111'i TC uyruklu, 83.140'i ise üçüncü ülkelerden gelen yolculardan oluşmaktadır.

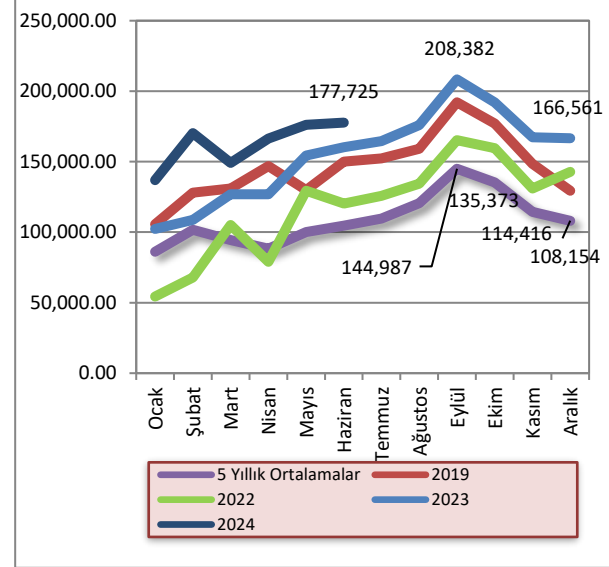
Tablo 3.5: KKTC'ye Hava ve Deniz Yolu ile Gelen Yolcu Sayısı

Dönem	T.C. Uyruklu			3. Ülke Uyruklu			Toplam		
	2023	2024	Yüzde Değişim	2023	2024	Yüzde Değişim	2023	2024	Yüzde Değişim
Ocak	85.425	118.077	38,2	16.901	18.828	11,4	102.326	136.905	33,8
Şubat	85.693	143.381	67,3	23.132	26.944	16,5	108.825	170.325	56,5
Mart	96.356	117.240	21,7	30.579	31.883	4,3	126.935	149.123	17,5
I. Çeyrek	267.474	378.698	41,6	70.612	77.655	10,0	338.086	456.353	35,0
Nisan	100.430	140.593	40,0	26.515	25.704	-3,1	126.945	166.297	31,0
Mayıs	124.346	146.600	17,9	29.977	29.629	-1,2	154.323	176.229	14,2
Haziran	131.931	149.918	13,6	28.290	27.807	-1,7	160.221	177.725	10,9
II. Çeyrek	356.707	437.111	22,5	84.782	83.140	-1,9	441.489	520.251	17,8
Toplam	624.181	815.809	30,7	155.394	160.795	3,5	779.575	976.604	25,3

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

2024 yılı itibarı ile gelen yolcuların son beş yıllık ortalaması, Nisan ayı için 88.297, Mayıs ayı için 100.138 ve Haziran ayı için 104.652'dir.

Grafik 3.3: 2023 Yılında Gelen Yolcu Sayısının 2022 ve 2019 Yılları ve Son 5 Yıllık Ortalamalarla Karşılaştırılması

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

2023 yılının ikinci çeyreğinde, kara kapılarından ülkemize giren KKTC uyruklu haric kişi sayısı 1.350.155 iken 2024 yılının aynı döneminde bu rakam yüzde 4,06 gerileyerek 1.295.302'ye düşmüştür.

2024 yılının ikinci çeyreğinde kara kapılarından girişlere bakıldığında Güney Kıbrıs uyruklu kişilerin 760.810'a, diğer ülke vatandaşlarının girişlerinin ise 534.492'ye düştüğü görülmektedir.

Tablo 3.6: Aylar İtibarıyla Kara Kapılarından Uyruklarına Göre KKTC'ye Yapılan Girişler

Uyruk	Güney Kıbrıs		Diğer Ülkeler		Toplam	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Ocak	227.551	220.486	136.373	121.614	363.924	342.100
Şubat	204.371	207.255	123.354	126.036	327.725	333.291
Mart	232.786	246.328	153.623	154.647	386.409	400.975
I. Çeyrek	664.708	674.069	413.350	402.297	1.078.058	1.076.366
Nisan	259.644	244.456	190.717	172.537	450.361	416.993
Mayıs	245.851	257.258	191.743	184.618	437.594	441.876
Haziran	261.418	259.096	200.782	177.337	462.200	436.433
II. Çeyrek	766.913	760.810	583.242	534.492	1.350.155	1.295.302
Toplam	1.431.621	1.434.879	996.592	936.789	2.428.213	2.371.668

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Tablo 3.7: Aylar İtibarıyla Kara Kapılarından KKTC Vatandaşları Tarafından Yapılan Çıkışlar

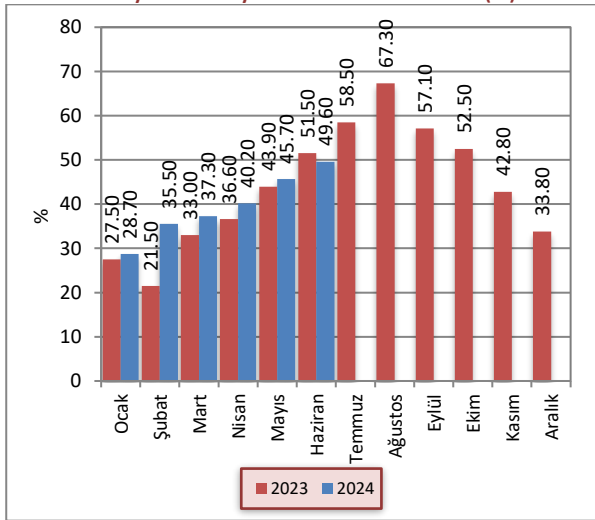
Dönem	Kara Kapıları		Yüzde Değişim
	2023	2024	
Ocak	173.126	193.695	11,9%
Şubat	185.476	231.992	25,1%
Mart	198.821	215.437	8,4%
I. Çeyrek	557.423	641.124	15,0%
Nisan	207.834	250.272	20,4%
Mayıs	216.796	222.290	2,5%
Haziran	223.006	263.162	18,0%
II. Çeyrek	647.636	735.724	13,6%
Toplam	1.205.059	1.376.848	14,3%

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

2024 yılı ikinci çeyreğinde KKTC vatandaşlarının kara kapılarından çıkış sayısı, 2023 yılı aynı dönemine göre yüzde 13,6 artış göstererek 735.724 olmuştur. 2024 yılı ilk altı ayı itibarıyla ise bu sayı 2023 yılı ilk altı ayına göre yüzde 14,3 artış göstermiş ve 1.376.848'e ulaşmıştır. 2024 yılı Haziran ayı itibarıyla son bir yılda KKTC vatandaşlarının kara kapılarından çıkış sayısı ise 2.688.603'e yükselmiştir.

Ülkemizde bulunan turistik tesislerin doluluk oranı, 2024 yılı Nisan ayında yüzde 40,2, Mayıs ayında yüzde 45,7 ve Haziran ayında yüzde 49,6 olmuştur. 2023 yılının aynı döneminde doluluk oranları Nisan ayında yüzde 36,6, Mayıs ayında yüzde 43,9 ve Haziran ayında yüzde 51,5 olmuştur.

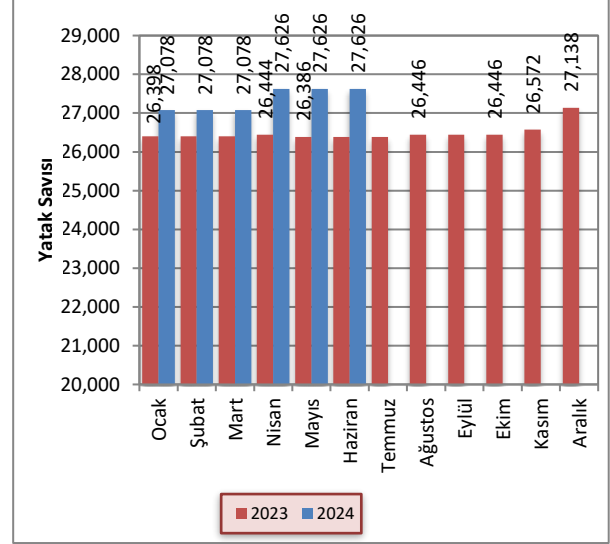
Grafik 3.4: Aylar İtibarıyla Yatak Doluluk Oranı (%)

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Sektörün 2023 yılı sonu itibarıyla 27.138 olan yatak kapasitesi, 2024 yılının ikinci çeyreği itibarıyla 27.626'ya yükselmiştir. Yatak sayısında 2023 yılı ikinci çeyreğine kıyasla 2024 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 4,47 artış gerçekleşmiştir.

Grafik 3.5: Yatak Kapasitesi

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

KKTC'deki turistik tesislerde konaklayan kişi sayısı 2023 ve 2024 yıllarının ikinci çeyreğinde sırasıyla 510.706 ve 606.575 olarak gerçekteŐmiştir. Geceleme toplamları ise aynı dönemlerde sırasıyla 1.636.107 ve 1.852.147 olarak gerçekteŐmiştir.

Gecelemeler toplamının turistik tesislerde konaklayan kişi sayısına bölünmesi ile elde edilen ortalama konaklama süresi 2024 yılı ikinci çeyreğinde, 2023 yılının ikinci çeyreğinde olduğu gibi TC uyruklular için 3 gece, diğer ülke vatandaşları için ise 4 gece olarak hesaplanmıştır.

Tablo 3.8: Uyruklara Göre Konaklayan Kişi Sayısı ve Gecelemeler

	Konaklayan Kişi Sayısı			Gecelemeler		
	2023	2024	Yüzde Değişim	2023	2024	Yüzde Değişim
TC	336.640	453.358	34,7	948.161	1.263.007	33,2
Diğer	148.149	126.404	-14,7	632.178	535.554	-15,3
KKTC	25.917	26.995	4,2	55.768	53.586	-3,9
Toplam	510.706	606.757	18,8	1.636.107	1.852.147	13,2

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

4 GENEL BÜTÇE GELİŞMELERİ

4.1 2024 YILI İKİNCİ ÇEYREK SONUÇLARI

2024 mali yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla, KKTC bütçe gelir toplamında yüzde 78,3, gider toplamında ise yüzde 139,8 artış olmuştur. Bütçe gelirleri ve bütçe giderleri 2024 yılı ikinci çeyreğinde sırasıyla 13.931,7 ve 19.059,3 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılının ikinci çeyreğinde 132,5 milyon TL açık veren bütçe, 2024 yılının aynı döneminde 5.127,6 milyon TL açık vermiştir.

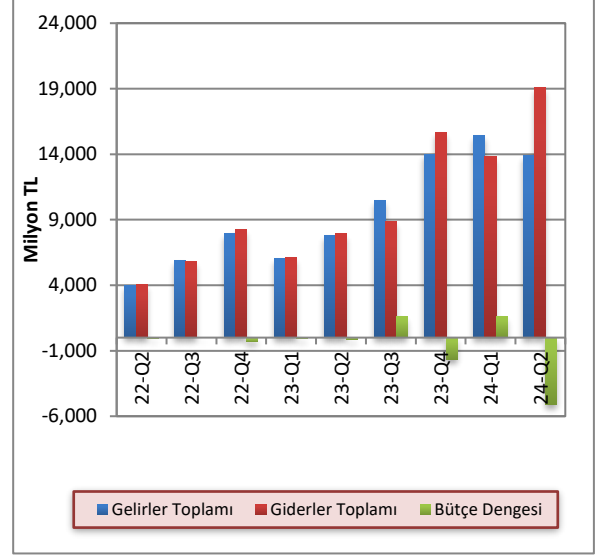
Tablo 4.1: Bütçe Dengesi (Milyon TL)

	2023		2024		% Değişim
	Yıllık Gerçekleşme	Nisan-Haziran Gerçekleşme	Yıllık Öngörülen	Nisan-Haziran Gerçekleşme	
Bütçe Gelirleri	38.333,0	7.815,7	81.200,7	13.931,7	78,3
Bütçe Giderleri	38.596,0	7.948,2	87.139,2	19.059,3	139,8
Bütçe Dengesi	-263,0	-132,5	-5.938,5	-5.127,6	

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2023 yılının tamamında elde edilen 38.333 milyon TL tutarındaki bütçe gelirleri toplamının yüzde 20,4'ü ikinci çeyrek içinde tahsil edilmişti. 2024 yılı tamamında elde edilmesi öngörülen 81.200,7 milyon TL toplam bütçe gelirlerinin ise yüzde 17,2'si ikinci çeyrek içinde tahsil edilmiştir. 2024 yılı içinde hizmet ve faaliyetlerin yürütülmesinde harcanması öngörülen 87.139,2 milyon TL'nin yüzde 21,9'u ikinci çeyrek içinde kullanılmıştır. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 20,6 olarak gerçekleşmişti.

Grafik 4.1: Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.2 GELİRLER

2024 mali yılı ikinci çeyreği itibarıyla bütçe gelirleri, bir önceki yılın aynı dönemine göre 6.116 milyon TL artış göstererek 13.931,7 milyon TL olmuştur. Bütçe gelirleri içerisinde en büyük paya sahip vergi gelirleri kalemi toplamı, 2024 yılı ikinci çeyreği içinde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 87,3 artış göstererek 10.637,6 milyon TL olmuştur. Vergi gelirleri toplamı 2023 yılının aynı döneminde 5.680,3 milyon TL olarak gerçekleşmişti. Bütçe gelirleri içinde ikinci en yüksek paya sahip olan vergi dışı gelirler kalemi 2024 yılı ikinci çeyreğinde 1.705,2 milyon TL, önceki yılın aynı döneminde ise 1.088,2 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Alınan bağış, yardım ve krediler kalemi 2023 yılının ikinci çeyreğinde 780,6 milyon TL iken, 2024 yılının aynı döneminde 1.453,6 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı ikinci çeyreği içinde diğer gelirler kalemi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 49,2 düşüş yaşayarak 135,3 milyon TL olmuştur.

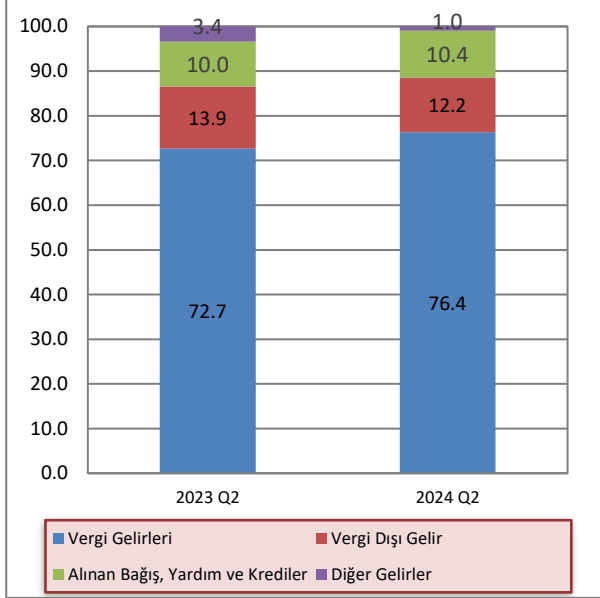
Tablo 4.2: Bütçe Gelirleri (Milyon TL)

	2023 Nisan-Haziran	2024 Nisan-Haziran	% Değişim
Vergi Gelirleri	5.680,3	10.637,6	87,3
Vergi Dışı Gelirler	1.088,2	1.705,2	56,7
Alınan Bağış, Yardım ve Krediler	780,6	1.453,6	86,2
Diğer Gelirler	266,6	135,3	-49,2
Toplam	7.815,7	13.931,7	78,3

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2023 yılının ikinci çeyreğinde vergi gelirleri kaleminin toplam bütçe gelirleri içindeki payı yüzde 72,7 iken, 2024 yılı aynı döneminde yüzde 76,4 olmuştur. 2024 yılının ikinci çeyreğinde 2023 yılının aynı dönemine göre vergi dışı gelirler kaleminin payı yüzde 13,9'dan yüzde 12,2'ye, diğer gelirler kaleminin payı ise yüzde 3,4'ten yüzde 1'e gerilemiştir. Alınan bağış, yardım ve krediler kaleminin payı yüzde 10'dan yüzde 10,4'e yükselmiştir.

Grafik 4.2: Bütçe Gelirlerinin Dağılımı (Yüzde pay)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.3 GİDERLER

2024 yılı ikinci çeyreği itibarıyla bütçe giderleri toplamı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 139,8 artış göstermiş ve 7.948,2 milyon TL'den, 19.059,3 milyon TL'ye yükselmiştir. 2024 yılı ikinci çeyreğinde cari transferler, personel giderleri ve mal ve hizmet alım giderleri kalemlerinde 2023 yılının aynı dönemine göre sırasıyla yüzde 129,9, yüzde 132,6 ve yüzde 180,5 artış yaşanmıştır. Mal ve hizmet alım giderlerinde yaşanan artışın esas olarak elektrik, tıbbi malzeme, müteahhitlik hizmeti alımı ve yolcu taşıma harcama giderlerindeki artışlardan kaynaklanmaktadır. Aynı dönemde sermaye giderleri ve transferleri, faiz giderleri ve diğer giderler kalemlerinde sırasıyla yüzde 217,6, yüzde 218,5 ve yüzde 151,2 artış yaşanmıştır. Sermaye giderleri ve transferlerinde yaşanan bu artış; bakım, onarım, müteahhitlik ve kamulaştırma harcamalarından kaynaklanmaktadır.

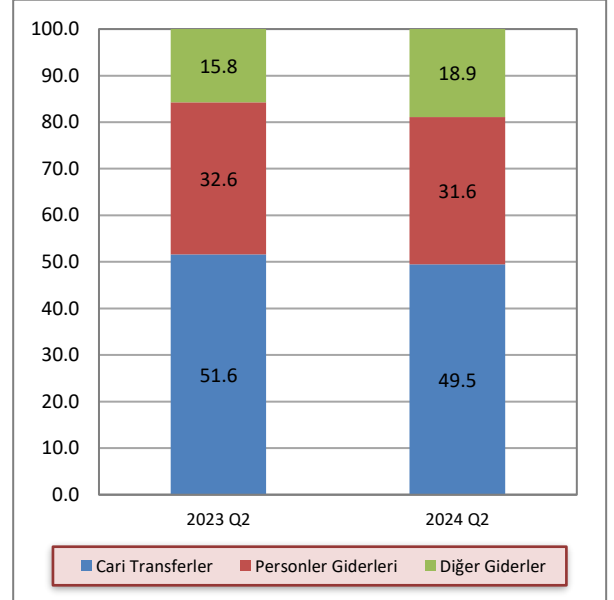
Tablo 4.3: Bütçe Giderleri (Milyon TL)

	2023 Nisan-Haziran	2024 Nisan-Haziran	% Değişim
Cari Transferler	4.103,7	9.435,3	129,9
Personel Giderleri	2.591,2	6.027,0	132,6
Sermaye Giderleri ve Transferleri	314,6	999,3	217,6
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	701,8	1.968,4	180,5
Faiz Giderleri	49,3	157,0	218,5
Diğer Giderler	187,6	471,3	151,2
Toplam	7.948,2	19.059,3	139,8

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2023 yılı ikinci çeyreğinde bütçe giderleri toplamının yüzde 51,6'sını oluşturan cari transferler kaleminin payı, 2024 yılı aynı dönemde yüzde 49,5 olmuştur. Personel giderleri kaleminin toplam giderler içindeki payı, 2023 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 32,6 seviyesinde gerçekleşmiş, 2024 yılı aynı dönemde ise yüzde 31,6 seviyesine gerilemiştir. Personel giderleri ile cari transferler kalemleri toplamının bütçe giderleri içindeki payı, 2023 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 84,2 iken 2024 yılı aynı dönemde yüzde 81,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. Diğer giderler kaleminin toplam giderler içindeki payı, 2023 yılı ikinci çeyreği içinde yüzde 15,8 iken, 2024 yılı aynı dönemde yüzde 18,9 olmuştur.

Grafik 4.3: Bütçe Giderlerinin Dağılımı (Yüzde pay)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Not: Diğer giderler kalemi içerisinde sermaye giderleri ve transferler, mal ve hizmet alım giderleri ve faiz giderleri yer almaktadır.

4.4 BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

2024 mali yılı bütçe tahminlerine göre bütçe gelirleri ve giderleri toplamalarının sırasıyla 81.200,7 milyon TL ve 87.139,2 milyon TL olarak gerçekleşeceği öngörülmektedir. 2023 yılı bütçe gerçekleştirmelerine kıyasla, 2024 yılında bütçe gelirlerinde yüzde 111,8, bütçe giderlerinde ise yüzde 125,8 artış yaşanması öngörülmüştür. Bütçe gelirleri içerisinde en yüksek paya sahip vergi gelirleri kaleminin 2024 yılında 2023 yılına kıyasla yüzde 86 artacağı ve 49.806,6 milyon TL seviyesinde gerçekleşeceği öngörülmektedir. Bütçe gelirleri içerisinde yer alan vergi dışı gelirler kaleminin 2024 yılında bir önceki yıla kıyasla yüzde 94,3 yükselerek 10.241,2 milyon TL seviyesine ulaşması beklenmektedir. 2023 yılında 5.271,8 milyon TL seviyesinde gerçekleşen alınan bağış, yardım ve krediler kaleminin, 2024 yılında önceki yıla kıyasla yüzde 268,6 artış göstererek 19.432,2 milyon TL seviyesine yükseleceği öngörülmektedir. Diğer gelirler kaleminin ise 2024 yılında bir önceki yıla kıyasla yüzde 69,6 artarak 1.720,4 milyon TL olarak gerçekleşeceği öngörülmektedir.

Bütçe giderleri içerisinde en yüksek paya sahip cari transferler kaleminin 2024 yılında 2023 yılına kıyasla yüzde 109,2 artacağı ve 38.102,6 milyon TL seviyesinde gerçekleşeceği öngörülmektedir. Bütçe giderleri içerisinde ikinci en yüksek paya sahip personel giderleri kaleminin ise yüzde 101,9 artış göstererek 26.488 milyon TL seviyesine ulaşacağı öngörülmektedir. 2024 yılında sermaye giderleri ve transferi kaleminin 2023 yılına kıyasla yüzde 372,8 artış yaşayarak 10.955,9 milyon TL seviyesine yükselmesi beklenmektedir. Mal ve hizmet alım giderleri ve faiz giderler kalemlerinin,

2024 yılında önceki yıla kıyasla sırasıyla yüzde 94,4 ve yüzde 40,4 artış yaşayacağı öngörülmektedir. Diğer giderler kaleminin ise 3.964,3 milyon TL olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

2023 yılında 263 milyon TL olarak gerçekleşen bütçe açığının, 2024 yılı bütçe tahminine göre 5.938,5 milyon TL'ye ulaşacağı öngörülmektedir.

2024 yılı ilk altı ayı sonunda, 2024 yılı için öngörülen bütçe gelirlerinin yüzde 36,1'i tahsil edilmiş, öngörülen bütçe giderlerinin ise yüzde 37,7'si harcanmıştır. 2023 yılı aynı dönemi için bu oranlar sırasıyla yüzde 36,2 ve 36,5 seviyelerinde gerçekleşmişti. 2024 yılı ilk yarısında yılın tamamı için öngörülen alınan bağış, yardım ve krediler kaleminin yüzde 13,1'i gerçekleşmiştir.

2024 yılının ilk yarısında bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla vergi gelirleri, vergi dışı gelirler ve alınan bağış, yardım ve krediler kalemlerinde sırasıyla yüzde 93,2, yüzde 145,2 ve yüzde 218,5 artış yaşanmıştır. Aynı dönemler dikkate alındığında cari transferler, personel giderleri, mal ve hizmet alım giderleri kalemlerinde sırasıyla yüzde 133,4, yüzde 118,4 ve yüzde 167,6 artış yaşanmıştır. İlk altı aylık bütçe gerçekleştirmeleri incelendiğinde bütçe gelirleri toplamı yüzde 111,5 artış göstererek 29.325,4 milyon TL seviyesine, bütçe giderleri ise yüzde 133,3 artış göstererek 32.845,7 milyon TL seviyesine yükselmiştir. İlk altı aylık bütçe açığı ise 3.520,3 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir. İlk altı ayda gerçekleşen bütçe açığında, Taşınmaz Mal Komisyonu kararları uyarınca yapılan ödemelerin, önceki yıla göre önemli miktarda artış göstererek, 1,8 milyar TL'ye ulaşması da etkili olmuştur.

Tablo 4.4: Bütçe Uygulama Sonuçları (Milyon TL)

	2023 Yılı Gerçekleşme	2024 Yılı Öngörülen	2023-2024 Değişim (%)	2023 Altı Aylık Gerçekleşme	2024 Altı Aylık Gerçekleşme	2023 Altı Aylık Gerçekleşme (%)	2024 Altı Aylık Gerçekleşme (%)
Gelirler	Vergi Gelirleri	26.776,6	49.806,6	86,01	10.013,6	19.344,4	37,40
	Vergi Dışı Gelirler	5.269,9	10.241,5	94,34	2.668,9	6.544,1	50,64
	Alınan Bağış	5.271,8	19.432,2	268,61	801,8	2.553,9	15,21
	Yardım Krediler	1.014,7	1.720,4	69,55	380,6	883,0	37,51
	Diğer Gelirler	1.014,7	1.720,4	69,55	380,6	883,0	37,51
Genel Toplam	38.333,0	81.200,7	111,83	13.864,9	29.325,4	36,17	36,11
Giderler	Cari Transferler	18.214,8	38.102,6	109,18	7.064,8	16.490,7	38,79
	Personel Giderleri	13.121,6	26.488,0	101,87	4.939,2	10.785,7	37,64
	Sermaye Giderleri ve Transferleri	2.317,2	10.955,9	372,81	377,3	1.314,0	16,28
	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	3.593,9	6.985,6	94,37	1.140,7	3.052,7	31,74
	Faiz Giderleri	458,0	642,8	40,35	185,9	333,1	40,59
	Diğer Giderler	890,5	3.964,3	345,18	369,7	869,5	41,52
	Genel Toplam	38.596,0	87.139,2	125,77	14.077,6	32.845,7	36,47
Gelirler - Giderler	-263,0	-5.938,5		-212,7	-3.520,3		

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.5 FİNANSMAN DENGESİ

Bütçe gelirlerinden TC kredileri kaleminin çıkarılması suretiyle elde edilen toplam gelir rakamı ile bütçe giderleri arasındaki farka eşit olan finansman dengesi, 2024 yılı ikinci çeyreğinde 5.140,1 milyon TL açık vermiştir. Bütçe açığının finansmanı için kullanılan TC kredileri 2024 yılı ikinci çeyreğinde 12,5 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir. 2024 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yerel gelirler kalemi yüzde 77,4 artış yaşamış ve 12.478,1 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

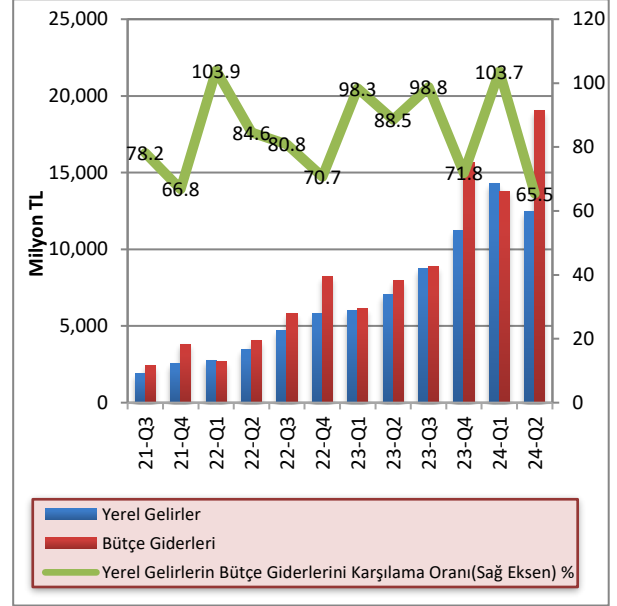
Tablo 4.5: Finansman Dengesi (Milyon TL)

	2023 Nisan-Haziran	2024 Nisan-Haziran
Bütçe Gelirleri – TC Kredi	7.215,7	13.919,2
1. Yerel Gelirler	7.035,1	12.478,1
Vergi Gelirleri	5.680,3	10.637,6
Vergi Dışı Gelirler	1.088,2	1.705,2
Diğer Gelirler	266,6	135,3
2. Dış Yardımlar	180,6	1.441,1
TC Yardımları	180,6	1.441,1
Bütçe Giderleri	7.948,2	19.059,3
Cari Transferler	4.103,7	9.435,3
Personel Giderleri	2.591,2	6.27,0
Sermaye Giderleri	314,6	999,3
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	701,8	1.969,4
Faiz Giderleri	49,3	157,0
Diğer Giderler	187,6	471,3
Finansman Dengesi	-732,5	-5.140,1
Finansman	600,0	12,5
TC Kredileri	600,0	12,5

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2024 yılı ikinci çeyreği itibarıyla oluşan bütçe rakamlarına göre, yerel gelirlerle bütçe giderlerini karşılama oranı yüzde 65,5 seviyesinde gerçekleşmiştir. Aynı oran 2023 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 88,5 seviyesinde gerçekleşmişti.

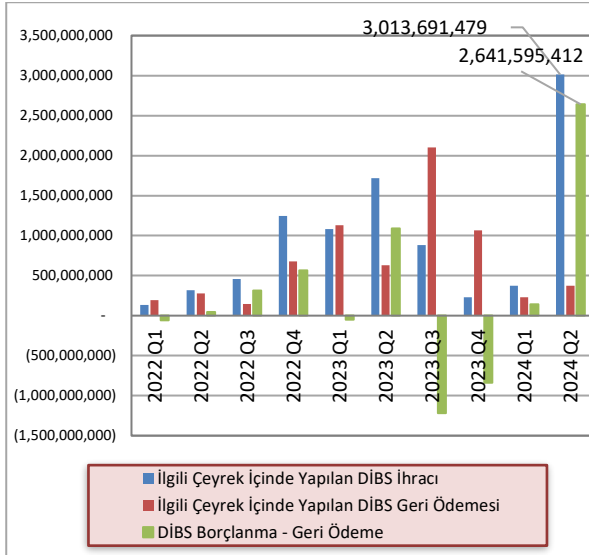
Grafik 4.4: Çeyrek Bazda Yerel Gelirlerin Bütçe Giderlerini Karşılama Oranı

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2024 yılının ikinci çeyreği içerisinde Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) ihalesi yoluyla toplam 3.013,7 milyon TL borçlanılmış, 372,1 milyon TL DİBS geri ödemesi yapılmış ve böylece 2.641,6 milyon TL net borçlanma gerçekleştirilmiştir. 2022 yılının Ağustos ayından itibaren Hazine yabancı para cinsinden de borçlanmaya başlamıştır. Yabancı para cinsinden yapılan borçlanmalarda kur riski üstlenmemek amacıyla borçlanılan miktarlar SWAP işlemi ile Türk lirasına dönüştürülerek kullanılmaktadır. Bu kapsamda 2024 yılının ikinci çeyreğinde yapılan 880 milyon TL'lik borçlanma dışında tüm borçlanmalar yabancı para cinsinden gerçekleştirilmiştir. 2024 yılı ikinci çeyreğinde yabancı para cinsinden gerçekleştirilen toplam DİBS ihracının 878,5 milyon TL'si Hazine'nin, 227,7 milyon TL'si Toprak Ürünleri Kurumu'nun (TÜK), 32,6 milyon TL'si Cypfruvex İşletmecilik Ltd.'nin ve 994,8 milyon TL'si Doğu Akdeniz Üniversitesi'nin kısa vadeli finansman ihtiyacının karşılanması amacıyla ikrazen ihraç edilen Özel Tertip Hazine Bonosu'dur.

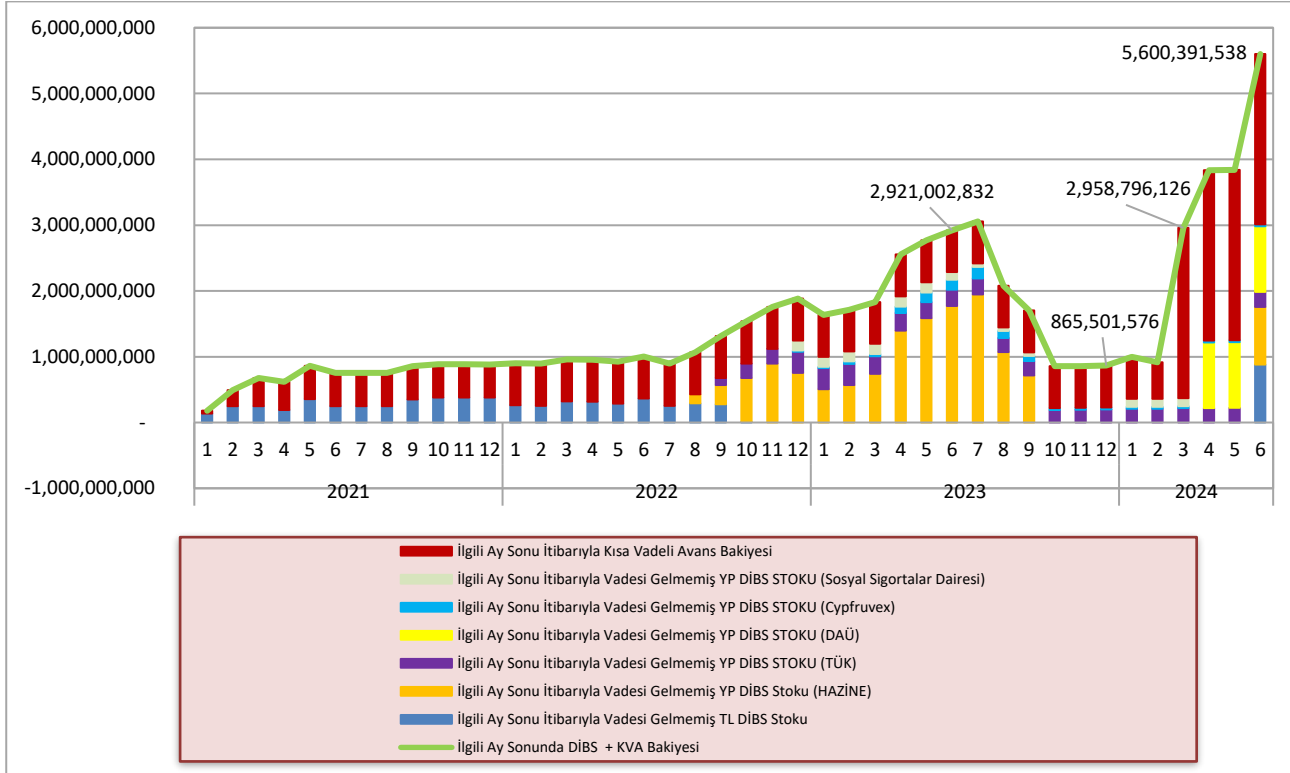
Grafik 4.5: İlgili Çeyrek İçinde Yapılan DİBS İhracı ve Geri Ödemesi

Kaynak: KKTOMB

2024 yılı ikinci çeyreği sonunda DİBS ve KVA yolu ile oluşan toplam iç borç stoku 5.600,4 milyon TL'dir. 2023 yılsonunda DİBS ve KVA yolu ile oluşan toplam iç borç stoku 865,5 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı ikinci çeyreği itibarıyla DİBS stoku 3.013,7 milyon TL, KVA bakiyesi ise 2.586,7 milyon TL'dir. 2024 yılı ikinci çeyreği itibarıyla yabancı para cinsinden DİBS stoku 65.464.205 ABD doları olup, 26.700.000 ABD doları Hazine için, 7.070.027 ABD doları TÜK için, 1.011.342 ABD doları Cypfruvex için ve 30.682.836 ABD doları Doğu Akdeniz Üniversitesi için ihraç edilmiştir.

Grafik 4.6: Kurum Bazında DİBS Stoku ve KVA Bakiyesi

Kaynak: KKTOMB

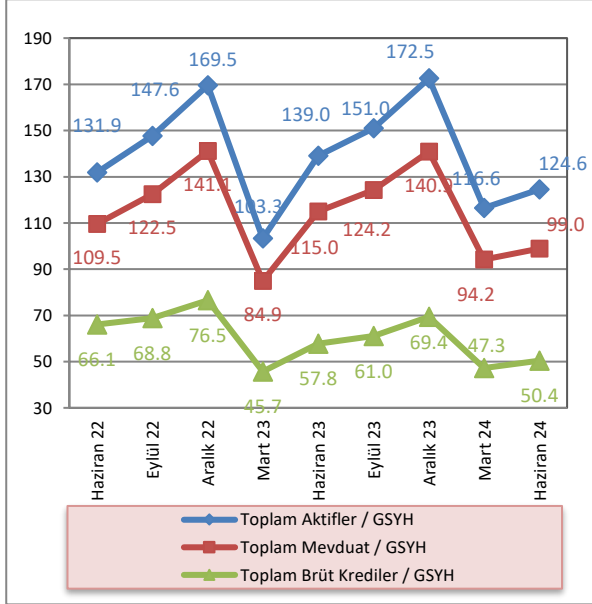
5 PARASAL VE FİNANSAL GELİŞMELER

5.1 BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN GENEL GÖRÜNÜMÜ

5.1.1 FİNANSAL DERİNLEŞME

2024 yılı ikinci çeyrek finansal derinleşme rakamları bir önceki çeyreğe göre artış göstermiştir. Brüt kredilerin GSYH'ye oranı yüzde 47,3'ten yüzde 50,4'e, toplam aktiflerin GSYH'ye oranı yüzde 116,6'dan yüzde 124,6'ya, toplam mevduatın GSYH'ye oranı ise yüzde 94,2'den yüzde 99'a yükselmiştir.

Grafik 5.1: Finansal Derinleşme (%)

Kaynak: KKTCCMB, DPÖ, İstatistik Kurumu, Maliye Bakanlığı

Not: GSYH 2023 ve 2024 yılları için tahmin rakamı kullanılmıştır.

5.1.2 BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN PERFORMANS RASYOLARI

2024 yılı ikinci çeyrekte, bankacılık sektörü nakit ve nakit benzeri kalemlerinin toplam aktifler içindeki payı bir önceki çeyreğe göre yüzde 30,51'den yüzde 30,14'e gerilemiştir. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 31,44 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2024 yılı Mart sonu itibarıyla yüzde 16,83 olan SYSR, 2024 yılının ikinci çeyreğinde 0,74 puan artarak yüzde 17,57 seviyesine yükselmiştir.

TGA'nın brüt krediler içindeki payı, 2024 yılının Haziran ayı sonunda bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 4,06'dan yüzde 3,91'e gerilemiştir.

Mevduatın krediye dönüşüm oranını gösteren brüt kredilerin mevduata oranı, 2024 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyrek döneme göre 0,77 puan artmış ve yüzde 50,96 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2023 yılı Haziran ayında yüzde 41,59 seviyesinde olan brüt kredilerin aktif toplam içerisindeki payı, 2024 yılının Haziran ayında yüzde 40,47 seviyesine gerilemiştir. Bir önceki çeyrek döneme göre ise 0,1 puan azalmıştır.

Brüt kredilerde 2024 yılı ikinci çeyrekte bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 6,63 artış gerçekleşmiştir. Önceki yılın aynı döneminde brüt kredilerde yüzde 26,41 artış olmuştur.

2024 yılı ilk çeyrekte yüzde 10,02 artan mevduat, 2024 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 5,02'lik artış göstermiştir.

2024 yılı Mart ayı sonu itibarıyla 11,59 olan finansal kaldıraç oranı, 2024 yılının ikinci çeyreğinde 10,18 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 5.1: Performans Rasyoları

	2023			2024	
	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.	Haz.
Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler / Top. Aktifler (%)	31,44	32,29	32,57	30,51	30,14
SYSR (%)	15,11	17,77	16,04	16,83	17,57
TGA / Brüt Krediler (%)	3,62	3,41	4,54	4,06	3,91
Brüt Krediler / Top. Mevduat (%)	50,26	49,12	49,30	50,19	50,96
Brüt Krediler / Top. Aktifler (%)	41,59	40,42	40,24	40,57	40,47
Brüt Kredilerdeki Çeyrek Büyüme Hızı (%)	26,41	5,54	13,79	12,01	6,63
Mevduattaki Çeyrek Büyüme Hızı (%)	35,51	8,01	13,37	10,02	5,02
Finansal Kaldıraç¹	14,36	12,88	12,60	11,59	10,18

Kaynak: KKTCCMB

Not: (1)Yabancı Kaynaklar / Toplam Özkaynaklar

5.1.3 BANKACILIK SEKTÖRÜNDE YOĞUNLAŞMA

2024 yılı ikinci çeyrekte aktif büyüklüğü açısından en büyük beş bankanın sektör içindeki payı yüzde 56,79, ilk on bankanın payı ise yüzde 83,41'dir.

Aynı dönemde brüt krediler büyüklüğü açısından ilk beş bankanın sektör içindeki payı yüzde 55,2, ilk on bankanın payı ise yüzde 84,53 düzeyindedir.

Mevduat büyüklüğü açısından en büyük beş bankanın toplam mevduat içindeki payı yüzde 57,23, ilk on bankanın payı ise yüzde 83,53 seviyesindedir.

Bankalara borçlar kaleminin büyüklüğü açısından ilk beş bankanın sektör içindeki payı yüzde 91,46, ilk on bankanın payı ise yüzde 98,94 düzeyindedir.

Söz konusu dönemde özkaynaklar büyüklüğü açısından ilk beş bankanın toplam özkaynaklar içindeki payı yüzde 60,46, ilk on bankanın payı ise yüzde 86,64 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 5.2: Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma (%)

İlk Beş Bankanın Sektör İçindeki Payları	2023			2024	
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran
Aktifler	55,36	54,62	54,29	55,54	56,79
Brüt Krediler	55,51	55,27	55,54	54,83	55,20
Mevduat	57,17	56,84	57,05	56,96	57,23
Bankalara Borçlar	83,94	86,48	85,80	86,85	91,46
Özkaynaklar	57,64	57,83	58,13	59,44	60,46
İlk On Bankanın Sektör İçindeki Payları					
Aktifler	83,14	83,26	83,45	83,29	83,41
Brüt Krediler	84,28	84,67	84,44	84,39	84,53
Mevduat	83,35	83,04	83,49	83,59	83,53
Bankalara Borçlar	98,08	97,76	97,52	97,87	98,94
Özkaynaklar	86,97	86,11	85,34	85,94	86,64

Kaynak: KKTOMB

5.1.4 BANKA, ŞUBE, PERSONEL VE ATM SAYISI

Bankacılık sektöründe faaliyet gösteren banka sayısı 2024 yılı Haziran ayı sonunda 22'dir. Sektördeki 22

bankanın 2'si kamu eliyle yönetilen banka, 14'ü özel sermayeli banka ve 6'sı şube bankasıdır.

Tablo 5.3: Banka Sayısındaki Gelişmeler

	Haz.22	Eyl.22	Ara.22	Mar.23	Haz.23	Eyl.23	Ara.23	Mar.24	Haz.24
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Özel Sermayeli Bankalar	14	14	14	14	14	14	14	14	14
Şube Bankaları	5	5	5	5	5	6	6	6	6
Toplam	21	21	21	21	21	22	22	22	22

Kaynak: KKTOMB

Sektörde hizmet sunum birimi olan banka şubesi sayısı, 2024 yılının ikinci çeyreğinde 216'dır. Şube sayılarının banka gruplarına göre dağılımına bakıldığında, toplam şube sayısının yüzde 66,67'sinin özel sermayeli

bankalara, yüzde 18,52'sinin şube bankalarına, yüzde 14,81'inin ise kamu eliyle yönetilen bankalara ait olduğu görülmektedir.

Tablo 5.4: Şube ve Personel Sayılarının Gelişimi

Şube Sayısının Gelişimi (adet)									
	Haz.22	Eyl.22	Ara.22	Mar.23	Haz.23	Eyl.23	Ara.23	Mar.24	Haz.24
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	32	32	32	32	32	32	32	32	32
Özel Sermayeli Bankalar	146	147	147	147	145	145	144	144	144
Şube Bankaları	38	38	38	38	39	40	40	40	40
Toplam	216	217	217	217	216	217	216	216	216
Personel Sayısının Gelişimi (kişi)									
	Haz.22	Eyl.22	Ara.22	Mar.23	Haz.23	Eyl.23	Ara.23	Mar.24	Haz.24
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	494	487	503	494	484	480	478	468	464
Özel Sermayeli Bankalar	2.051	2.061	2.059	2.050	2.040	2.017	2.019	2.074	2.086
Şube Bankaları	578	574	583	585	586	634	640	650	636
Toplam	3.123	3.122	3.145	3.129	3.110	3.131	3.137	3.192	3.186

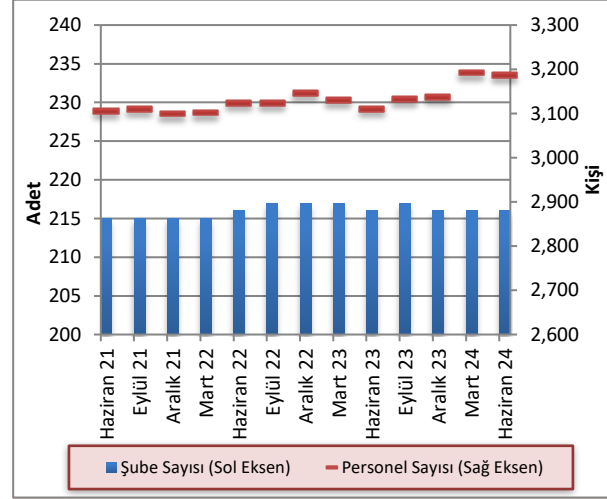
Kaynak: KKTCCMB

Sektörde istihdam edilen personel sayısı, Mart 2024 - Haziran 2024 döneminde 6 kişi azalarak 3.192'den 3.186'ya gerilemiştir. Söz konusu personelin 464'ü kamu eliyle yönetilen bankalarda, 2.086'sı özel sermayeli bankalarda ve 636'sı şube bankalarında çalışmaktadır. Bu dönemde, özel sermayeli bankaların personel sayısı 2.074'ten 2.086'ya yükselmiş, şube bankalarının personel sayısı 650'den 636'ya, kamu eliyle yönetilen bankaların personel sayısı 468'den 464'e gerilemiştir.

Haziran 2023 – Haziran 2024 arasındaki bir yıllık dönemde bankacılık sektöründe çalışan personel sayısı, 76 kişi artarak 3.110'dan 3.186'ya yükselmiştir. Söz konusu dönemde personel sayısındaki değişim banka grupları bazında incelendiğinde, şube bankaları ve özel sermayeli bankalar grubunda çalışan personel sayısı artmış, kamu eliyle yönetilen bankalarda çalışan personel sayısı ise azalmıştır.

2024 yılının ikinci çeyreğinde sektörde çalışan personelin yüzde 14,56'sinin kamu eliyle yönetilen bankalara, yüzde 65,47'sinin özel sermayeli bankalara, yüzde 19,96'sinin ise şube bankalarına ait olduğu görülmektedir.

Grafik 5.2: Personel ve Şube Sayısının Gelişimi

Kaynak: KKTCCMB

Sektörde faaliyet gösteren bankalara ait ATM sayısı 2024 yılı ikinci çeyrek itibarıyla 593'tür. ATM sayılarının banka gruplarına göre dağılımına bakıldığında 303 ATM ile şube bankaları ilk sırada yer almaktadır. Şube bankalarını 234 ATM ile özel sermayeli bankalar, 56 ATM ile kamu eliyle yönetilen bankalar takip etmektedir. Haziran 2023 - Haziran 2024 döneminde sektörde faaliyet gösteren bankalara ait ATM sayısı 571'den 593'e yükselmiştir.

Tablo 5.5: ATM Sayısındaki Gelişmeler

	Haz.23	Eyl.23	Ara.23	Mar.24	Haz.24
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	56	56	56	56	56
Özel Sermayeli Bankalar	234	239	236	235	234
Şube Bankaları	281	283	298	304	303
Toplam	571	578	590	595	593

Kaynak: KKTCCMB

5.2 BANKACILIK SEKTÖRÜ KONSOLİDE BİLANÇOSU

2024 yılı Mart ayı sonunda 254.106,1 milyon TL seviyesinde olan bankacılık sektörünün aktif toplamı, 2024 yılının Haziran ayı sonunda yüzde 6,9 artarak 271.626,9 milyon TL'ye yükselmiştir. İlgili dönemde, nakit ve nakit benzeri kalemlerde yüzde 5,57, MDC'de yüzde 8,24, brüt kredilerde yüzde 6,63, diğer aktiflerde ise yüzde 9,49 artış görülmüştür.

Haziran 2023 – Haziran 2024 döneminde sektörün toplam aktifleri yüzde 47,39 artmıştır. Aynı dönemde nakit ve nakit benzeri kalemler yüzde 41,29, brüt krediler yüzde 43,44, MDC ise yüzde 63,94 artış göstermiştir. İlgili dönemde mevduat yüzde 41,48 özkaynaklar ise yüzde 102,58 artmıştır.

Sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, Mart 2024 - Haziran 2024 döneminde yüzde 5,02, özkaynaklar ise yüzde 20,4 artmıştır.

Tablo 5.6: Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu (Milyon TL)

	2023			2024		Yüzde Değişim	
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran	03/2024 - 06/2024	06/2023 - 06/2024
Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler	57.935,3	64.633,1	74.496,2	77.538,6	81.857,0	5,57	41,29
MDC	31.999,4	34.735,2	41.669,1	48.466,9	52.459,0	8,24	63,94
Toplam Brüt Krediler	76.645,8	80.891,6	92.047,1	103.100,0	109.938,1	6,63	43,44
Diğer Aktifler	17.715,9	19.887,2	20.509,1	25.000,6	27.372,8	9,49	54,51
Aktif/Pasif Toplamı	184.296,4	200.147,1	228.721,5	254.106,1	271.626,9	6,90	47,39
Mevduat	152.484,2	164.692,8	186.717,8	205.433,0	215.737,4	5,02	41,48
Bankalara Borçlar	10.970,2	11.394,0	13.689,6	14.326,1	15.459,5	7,91	40,92
Diğer Pasifler	8.846,2	9.643,7	11.494,7	14.163,2	16.129,5	13,88	82,33
Özkaynaklar	11.995,8	14.416,6	16.819,4	20.183,8	24.300,5	20,40	102,58

Kaynak: KKTCCMB

5.2.1 AKTİF / PASİF YAPISINDAKİ GELİŞMELER

2024 yılının ikinci çeyreğinde, sektörün aktif toplamı içerisindeki en büyük pay, yüzde 40,47 ile brüt kredilere aittir. Brüt kredileri sırasıyla yüzde 30,14'lük payla nakit ve nakit benzeri kalemler, yüzde 19,31'lik payla MDC ve yüzde 10,08'lik payla diğer aktifler kalemi takip etmektedir.

Bankacılık sektörü Haziran 2023 - Haziran 2024 dönemi aktif yapısını oluşturan kalemlerin payları yönünden değerlendirildiğinde; nakit ve nakit benzeri kalemler ile brüt kredilerin payında azalış, MDC ve diğer aktifler kalemlerinin paylarında artış olduğu görülmektedir.

Haziran 2024 itibarıyla, pasif toplamının yüzde 79,42'sini mevduat, yüzde 8,95'ini özkaynaklar, yüzde 5,69'unu bankalara borçlar ve yüzde 5,94'ünü ise diğer pasifler oluşturmaktadır.

Haziran 2023 - Haziran 2024 döneminde bankacılık sektörünün pasif yapısını oluşturan kalemler payları yönünden değerlendirildiğinde, mevduat ve bankalara borçlar payında azalış, diğer pasifler ve özkaynaklar kaleminin payında artış olduğu görülmektedir.

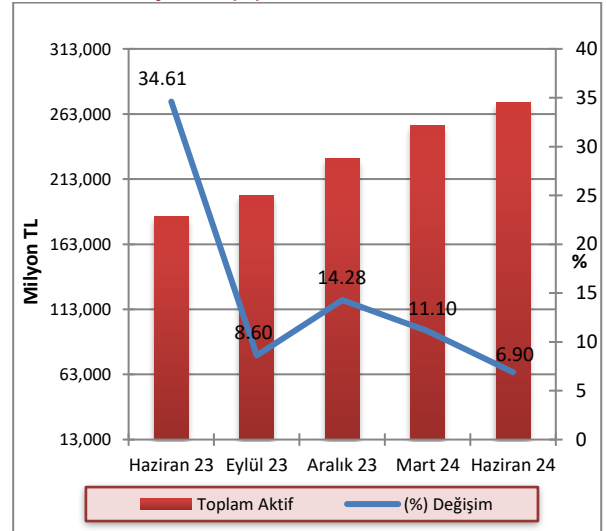
Tablo 5.7: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Kalemlerinin Yüzde Dağılımı (%)

Aktif	2023				2024
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran
Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler	31,44	32,29	32,57	30,51	30,14
MDC	17,36	17,35	18,22	19,07	19,31
Toplam Brüt Krediler	41,59	40,42	40,24	40,57	40,47
Diğer Aktifler	9,61	9,94	8,97	9,85	10,08
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Pasif					
Toplam Mevduat	82,74	82,29	81,64	80,85	79,42
Bankalara Borçlar	5,95	5,69	5,99	5,64	5,69
Diğer Pasifler	4,80	4,82	5,03	5,57	5,94
Özkaynaklar	6,51	7,20	7,35	7,94	8,95
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Kaynak: KKTCCMB

Bankacılık sektörünün aktif toplamı Haziran 2024 döneminde bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 6,9, 2023 yılının aynı döneminde ise bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 34,61 artış göstermiştir. Haziran 2023 – Haziran 2024 döneminde bankacılık sektörü aktif toplamında 87.330,5 milyon TL artış gerçekleşmiştir.

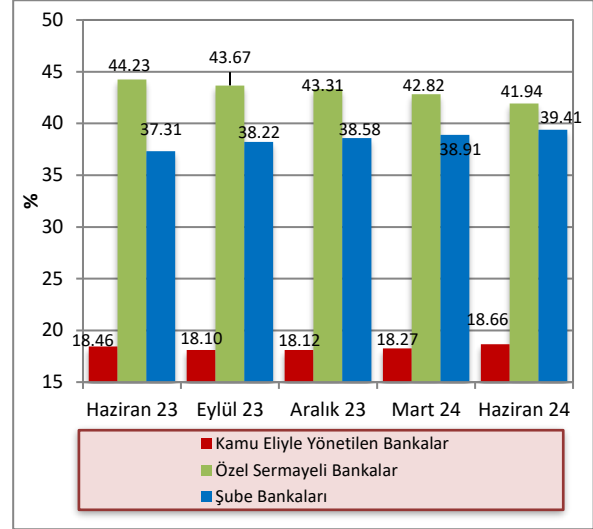
Grafik 5.3: Bankacılık Sektörünün Aktifleri ve Çeyrek Dönemlik Gelişimleri (%)

Kaynak: KKTCCMB

2024 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla banka gruplarının aktif toplamındaki payları, özel sermayeli bankalarda yüzde 42,82'den yüzde 41,94'e gerilemiş, kamu eliyle yönetilen bankalarda yüzde 18,27'den yüzde 18,66'ya, şube bankalarında ise yüzde 38,91'den yüzde 39,41'e yükselmiştir. Haziran 2023 – Haziran 2024 döneminde ise, kamu eliyle yönetilen bankalar ve şube bankaları grubunun payında artış, özel sermayeli bankalar grubunun payında ise azalış görülmüştür.

Grafik 5.4: Banka Gruplarının Sektörün Aktif Toplamındaki Payları (%)

Kaynak: KKTOMB

2024 yılının ikinci çeyreğinde, bir önceki çeyrek döneme göre aktif toplamı kamu eliyle yönetilen bankalarda yüzde 9,13, özel sermayeli bankalarda yüzde 4,7 ve şube bankalarında yüzde 8,27 artmıştır. Bir önceki yılın

aynı dönemine göre ise, aktif toplamı kamu eliyle yönetilen bankalarda yüzde 48,96, özel sermayeli bankalarda yüzde 39,74, şube bankalarında ise yüzde 55,68 artmıştır.

Tablo 5.8: Banka Grupları Bazında Toplam Aktiflerin Gelişimi (Milyon TL)

	2023				2024		Yüzde Değişim	
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran	03/2024-06/2024	06/2023-06/2024	
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	34.016,9	36.227,1	41.435,5	46.434,9	50.673,2	9,13	48,96	
Özel Sermayeli Bankalar	81.524,5	87.414,2	99.049,3	108.808,0	113.918,8	4,70	39,74	
Şube Bankaları	68.755,0	76.505,8	88.236,7	98.863,2	107.034,9	8,27	55,68	
Toplam	184.296,4	200.147,1	228.721,5	254.106,1	271.626,9	6,90	47,39	

Kaynak: KKTOMB

2024 yılı Haziran ayı itibarıyla kredilerin TP ve YP dağılımına bakıldığında zaman TP kredilerin payının bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 34,95'ten yüzde 33,1'e gerilediği, YP kredilerin payının ise yüzde 65,05'ten yüzde 66,9'a yükseldiği görülmektedir. TP

mevduatın payı Haziran 2024 itibarıyla bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 15,41'den yüzde 20,68'e yükselmiş, YP mevduatın payı ise yüzde 84,59'den yüzde 79,32'ye gerilemiştir.

Tablo 5.9: Krediler ve Mevduatın TP-YP Dağılımı (%)

	2023				2024					
	Haziran		Eylül		Aralık		Mart		Haziran	
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP
Krediler	36,79	63,21	36,85	63,15	35,59	64,41	34,95	65,05	33,10	66,90
Mevduat	14,42	85,58	15,26	84,74	16,03	83,97	15,41	84,59	20,68	79,32

Kaynak: KKTOMB

5.2.2 NAKİT VE NAKİT BENZERİ KALEMLER

Bankacılık sektörü nakit ve nakit benzeri kalemlerini oluşturan nakit değerler, merkez bankasından alacaklar, BPP işlemlerinden alacaklar ve bankalardan alacaklar kalemlerinin toplamı, 2024 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 5,57 artarak 77.538,6 milyon TL'den 81.857 milyon TL'ye yükselmiştir.

Bu dönemde, nakit değerler kaleminde 255,8 milyon TL, BPP işlemlerinden alacaklar kaleminde 7.296,3 milyon TL artış, merkez bankasından alacaklar kaleminde

1.112,2 milyon TL, bankalardan alacaklar kaleminde 2.121,5 milyon TL azalış gerçekleşmiştir.

2023 yılı Haziran ayı sonunda 57.935,3 milyon TL olan nakit ve nakit benzeri kalemler, 2024 yılı Haziran ayı sonunda 81.857 milyon TL seviyesine yükselmiştir. İlgili dönemde, nakit değerler 361,3 milyon TL, BPP işlemlerinden alacaklar kalemi 21.772 milyon TL, bankalardan alacaklar kalemi ise 2.244,3 milyon TL artmış, merkez bankasından alacaklar kalemi ise 455,9 milyon TL azalmıştır.

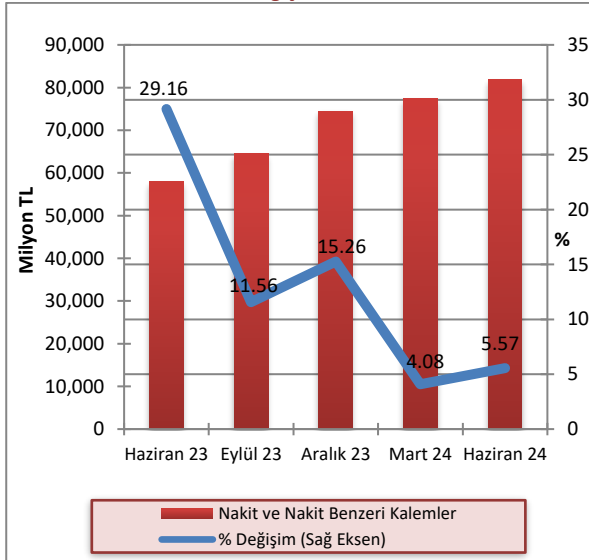
Tablo 5.10: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Gelişimi (Milyon TL)

	2023		2024		Yüzde Değişim 03/2024 - 06/2024	
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart		
Nakit Değerler	2.343,5	2.165,3	2.125,2	2.449,0	2.704,8	10,45
Merkez Bankasından Alacaklar	15.656,1	16.834,7	18.774,2	16.312,4	15.200,2	-6,82
BPP İşlemlerinden Alacaklar	22.825,5	26.671,3	31.208,9	37.301,2	44.597,5	19,56
Bankalardan Alacaklar	17.110,2	18.961,8	22.387,9	21.476,0	19.354,5	-9,88
Toplam	57.935,3	64.633,1	74.496,2	77.538,6	81.857,0	5,57

Kaynak: KKTOMB

Nakit ve nakit benzeri kalemler toplamı 2024 yılı ikinci çeyreği sonunda bir önceki çeyreğe göre yüzde 5,57 artış göstermiştir. Nakit ve nakit benzeri kalemlerde Haziran 2023 - Haziran 2024 döneminde 23.921,7 milyon TL artış gerçekleşmiştir.

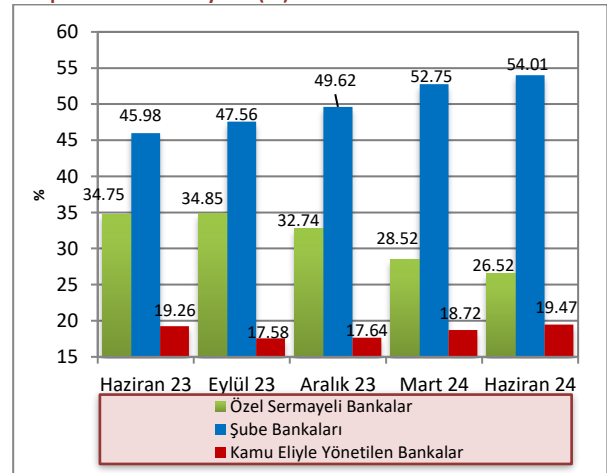
Grafik 5.5: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Çeyrek Dönemlere Göre Yüzde Değişimi

Kaynak: KKTOMB

2024 yılının ikinci çeyreğinde banka gruplarının nakit ve nakit benzeri kalemlerindeki paylarında bir önceki çeyreğe kıyasla, kamu eliyle yönetilen bankalar ve şube bankalarının payında artış, özel sermayeli bankaların payında ise azalış gerçekleşmiştir. Haziran 2023 - Haziran 2024 döneminde ise özel sermayeli bankaların payında azalış, kamu eliyle yönetilen bankalar ve şube bankaları grubunun payında ise artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.6: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Banka Gruplarına Göre Payları (%)

Kaynak: KKTOMB

5.2.3 KREDİLER

2024 yılı Haziran ayı itibarıyla 74.555,8 milyon TL olan işletme kredileri, geçmiş dönemlerde olduğu gibi krediler toplamı içinde birinci sırada yer almaktadır. Bunu, 18.286,9 milyon TL ile tüketici kredileri izlemektedir.

Haziran 2023 – Haziran 2024 döneminde işletme kredileri 54.307,9 milyon TL'den 74.555,8 milyon TL'ye, tüketici kredileri ise 13.483,3 milyon TL'den 18.286,9 milyon TL'ye yükselmiştir.

Tablo 5.11: Kredilerin Türlerine Göre Dağılımı (Milyon TL)

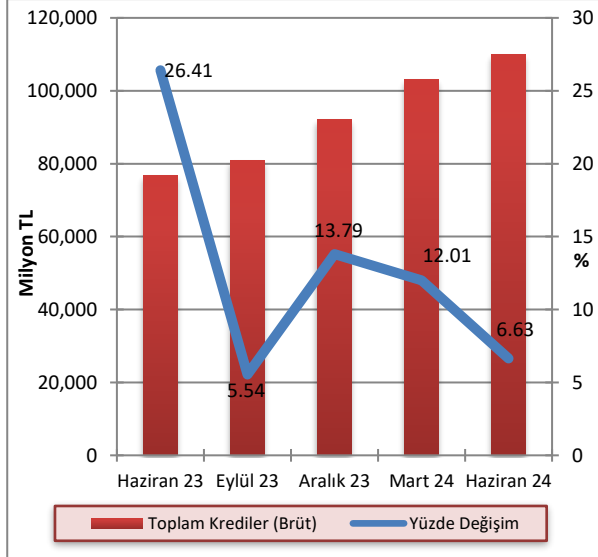
	2023			2024	
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran
İşletme Kredileri	54.307,9	56.308,8	63.900,2	70.513,5	74.555,8
Tüketici Kredileri	13.483,3	14.519,0	15.768,8	17.377,3	18.286,9
Kredi Kartları	2.520,1	2.910,6	3.413,4	3.917,2	5.058,7
İskonto ve İştira Senetleri	1.787,2	1.854,2	2.128,0	2.676,7	2.794,8
Diğer Yatırım Kredileri	173,9	170,5	162,1	167,2	97,6
İthalat Kredileri	1,4	1,4	3,5	1,7	1,8
Fon Kaynaklı Krediler	74,6	79,9	85,0	93,9	95,1
İhtisas Kredileri	464,4	434,3	513,5	553,8	498,8
İhracat Kredileri	43,0	40,5	41,8	31,5	220,1
KKTCMB Kaynaklı Krediler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
İhracat Garantili Yatırım Kredileri	253,3	272,0	728,0	0,0	0,0
Diğer Krediler	758,5	1.544,8	1.126,8	3.583,6	4.031,6
Toplam Krediler	73.867,6	78.136,0	87.871,1	98.916,4	105.641,2

Kaynak: KKTCMB

Not: TGA dâhil değildir.

Brüt krediler 2024 yılı ikinci çeyrekte bir önceki çeyreğe göre yüzde 6,63 artış göstermiştir. Brüt kredilerde Haziran 2023 - Haziran 2024 döneminde 33.292,3 milyon TL artış gerçekleşmiştir.

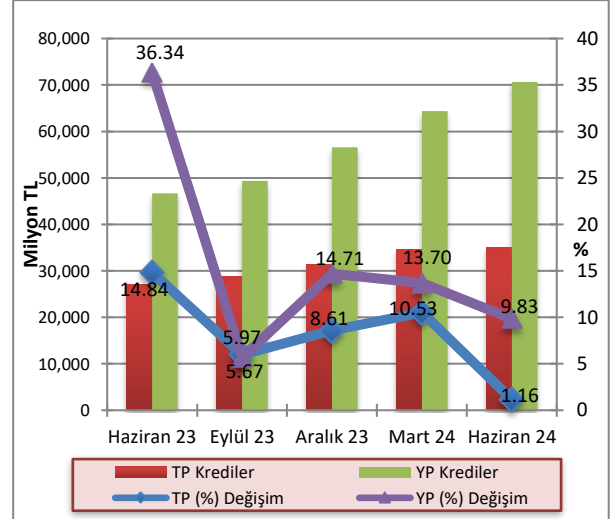
Grafik 5.7: Brüt Kredilerin Gelişimi ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim

Kaynak: KKTCMB

2024 yılının ikinci çeyreğinde kredilerin 34.969,4 milyon TL'si TP cinsinden, 70.671,8 milyon TL'si YP cinsindedir. Söz konusu dönemde, bir önceki çeyrek döneme göre TP cinsinden kredilerde yüzde 1,16 YP cinsinden kredilerde yüzde 9,83 artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.8: Bankacılık Sektörü Kredileri TP ve YP Ayrımı ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim

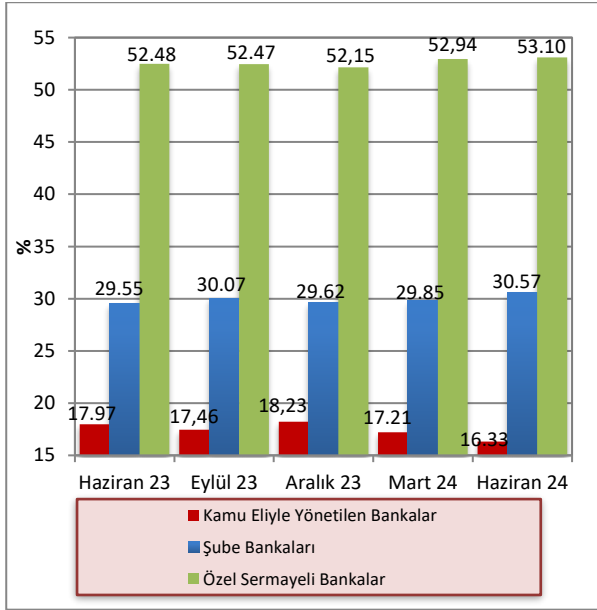

Kaynak: KKTCMB

Not: TGA dâhil değildir.

Brüt kredilerin banka gruplarına göre payları incelendiğinde, 2024 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla kamu eliyle yönetilen bankaların payının yüzde 17,21'den yüzde 16,33'e gerilediği, özel sermayeli bankaların payının yüzde 52,94'ten yüzde 53,1'e, şube bankalarının payının yüzde 29,85'ten yüzde 30,57'ye yükseldiği görülmektedir. Haziran 2023 - Haziran 2024 döneminde şube bankaları ve özel sermayeli bankaların payında artış yaşanırken, kamu eliyle yönetilen bankaların payında ise azalış gerçekleşmiştir.

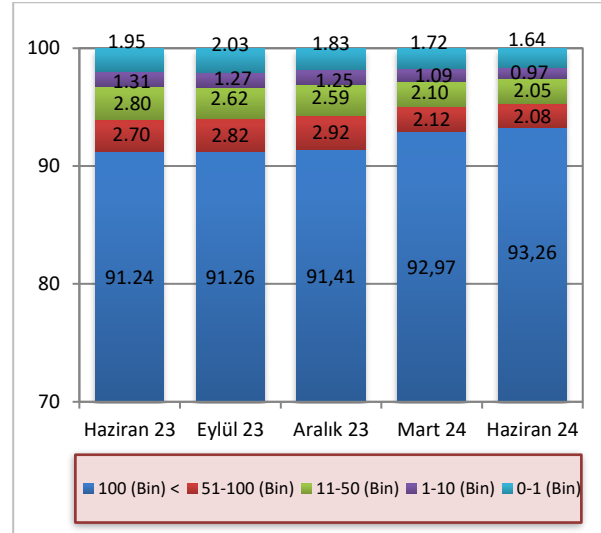
Grafik 5.9: Banka Gruplarına Göre Brüt Kredilerin Payları (%)

Kaynak: KKTOMB

2024 yılı ikinci çeyreği sonunda 100 bin TL'den büyük kredilerin toplam krediler içindeki payı yüzde 93,26 olmuştur. Söz konusu dönemde, kredi büyüklüklerinde ikinci sırayı yüzde 2,08'lik payla 51-100 bin TL dilimindeki krediler almaktadır. 11-50 bin TL ve 0-Bin TL tutarlarındaki krediler ise, toplam kredilerin sırasıyla yüzde 2,05 ve yüzde 1,64'ünü oluşturmaktadır. Sektördeki en düşük kredi kullanımı ise yüzde 0,97'lik payla 1-10 bin TL tutarındaki krediler diliminde gerçekleşmiştir.

Grafik 5.10: Kredi Tutarlarının Toplam Krediler İçindeki Payı (%)

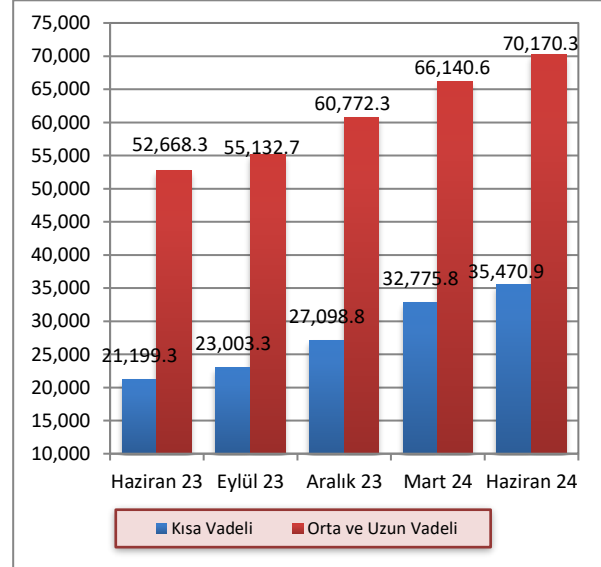

Kaynak: KKTOMB

Not: TGA dâhil değildir.

2024 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyrek döneme göre kısa vadeli krediler 32.775,8 milyon TL'den 35.470,9 milyon TL'ye, orta ve uzun vadeli krediler ise 66.140,6 milyon TL'den 70.170,3 milyon TL'ye yükselmiştir. Haziran 2023 – Haziran 2024 döneminde kısa vadeli kredilerde yüzde 67,32, orta ve uzun vadeli kredilerde ise yüzde 33,23 artış olmuştur.

Grafik 5.11: Kredilerde Vade Yapısı (Milyon TL)

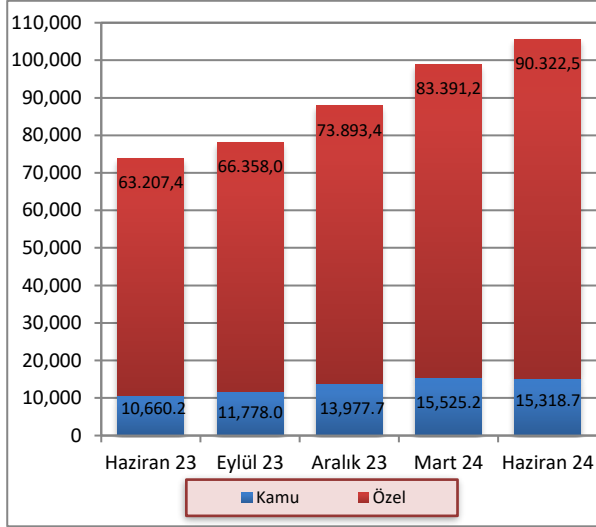
Kaynak: KKTOMB

Not: Vadesi 1 yıla kadar olan krediler kısa vadeli olarak sınıflandırılmaktadır.

2024 yılı Haziran ayı itibarıyla bankacılık sektörü toplam kredilerinin yüzde 85,5'ini özel sektöre, yüzde 14,5'ini ise kamu sektörüne kullanılmıştır. Söz konusu dönemde kamu kesiminin kullandığı krediler bir önceki çeyreğe göre 15.525,2 milyon TL'den 15.318,7 milyon TL'ye gerilemiş, özel kesim kredileri ise 83.391,2 milyon TL'den 90.322,5 milyon TL'ye yükselmiştir.

Haziran 2023 – Haziran 2024 döneminde kamu kesimine kullandırılan kredilerde yüzde 43,7 özel kesime kullandırılan kredilerde ise yüzde 42,9 artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.12: Kredilerde Kamu ve Özel Sektör Dağılımı (Milyon TL)

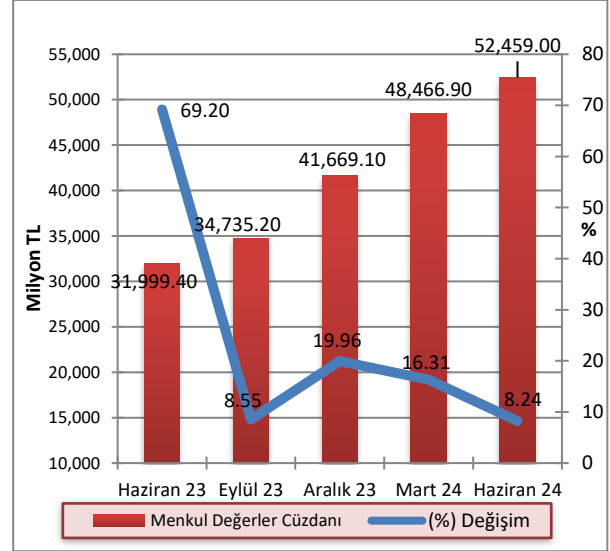

Kaynak: KKTOMB

5.2.4 MENKUL DEĞERLER CÜZDANI

MDC, 2024 yılı Haziran ayında bir önceki çeyreğe göre yüzde 8,24 artış göstermiştir. MDC kaleminde 2023 yılı Haziran ayına göre bir yıllık dönemde ise 20.459,6 milyon TL artış yaşanmıştır.

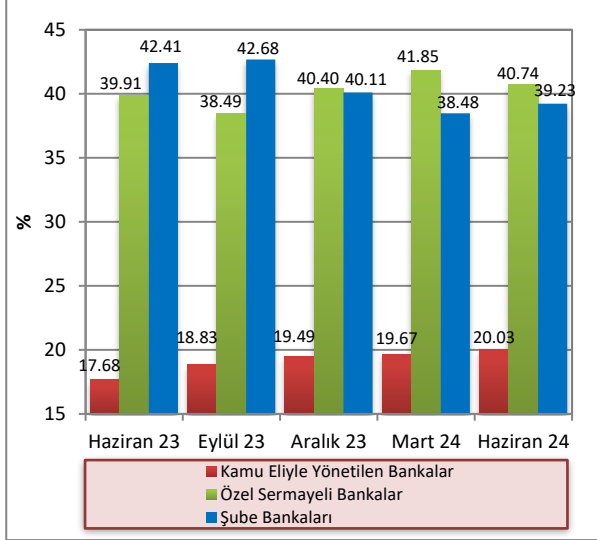
Grafik 5.13: Menkul Değerler Cüzdanı Toplamları ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim

Kaynak: KKTOMB

2024 yılının ikinci çeyreği itibarıyla bir önceki çeyreğe kıyasla kamu eliyle yönetilen bankaların toplam MDC'deki payı yüzde 19,67'den yüzde 20,03'e, şube bankalarının payı yüzde 38,48'den yüzde 39,23'e yükselmiş, özel sermayeli bankaların payı ise yüzde 41,85'ten yüzde 40,74'e gerilemiştir. Haziran 2023 – Haziran 2024 döneminde özel sermayeli bankalar ve kamu eliyle yönetilen bankaların payında artış, şube bankalarının payında ise azalış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.14: Banka Gruplarına Göre Menkul Değerler Cüzdanının Payları (%)

Kaynak: KKTOMB

Tablo 5.12: Mevduatın Türlerine Göre Gelişimi (Milyon TL)

	2023				2024		Yüzde Değişim	
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran	03/2024 – 06/2024	06/2023 – 06/2024	
Tasarruf	106.573,2	113.374,3	129.916,3	142.846,0	149.757,6	4,84	40,52	
Ticari	37.574,6	42.722,5	46.881,9	50.577,0	52.166,6	3,14	38,83	
Resmi	5.626,1	5.808,0	6.304,3	7.207,8	8.085,2	12,17	43,71	
Diğer	2.710,3	2.788,0	3.615,3	4.802,2	5.728,0	19,28	111,34	
Toplam Mevduat	152.484,2	164.692,8	186.717,8	205.433,0	215.737,4	5,02	41,48	
Bankalara Borçlar	10.970,2	11.394,0	13.689,6	14.326,1	15.459,5	7,91	40,92	
Bankalara Borçlar Dâhil Toplam Mevduat	163.454,4	176.086,8	200.407,4	219.759,1	231.196,9	5,20	41,44	

Kaynak: KKTOMB

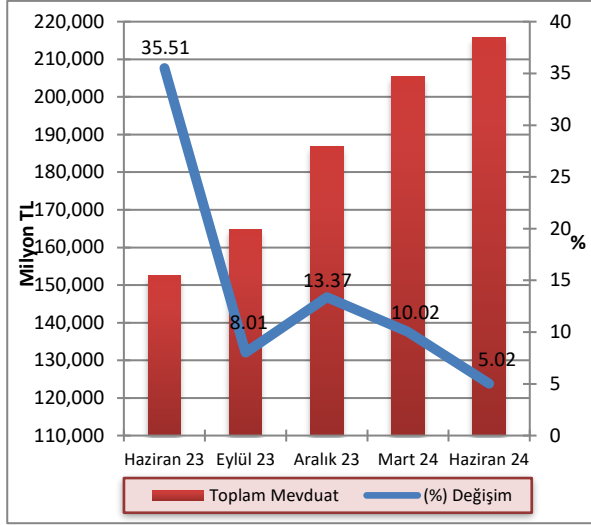
5.2.5 MEVDUAT

Sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, 2024 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 5,02 artmıştır. Mevduat bir yıllık dönemde yüzde 41,48 artış göstermiş ve 2024 yılı Haziran ayı sonunda 215.737,4 milyon TL olmuştur.

2024 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla, geçmiş dönemlerde olduğu gibi, mevduattaki en büyük payın 149.757,6 milyon TL ile tasarruf mevduatına ait olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla 52.166,6 milyon TL ile ticari mevduat, 8.085,2 milyon TL ile resmi mevduat izlemektedir. Haziran 2023 – Haziran 2024 döneminde, tasarruf mevduatında yüzde 40,52, ticari mevduatta yüzde 38,83, resmi mevduatta ise yüzde 43,71 artış gerçekleşmiştir.

Toplam mevduat 2024 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 5,02 artış göstermiştir. Haziran 2023 – Haziran 2024 döneminde mevduatta 63.253,2 milyon TL artış gerçekleşmiştir.

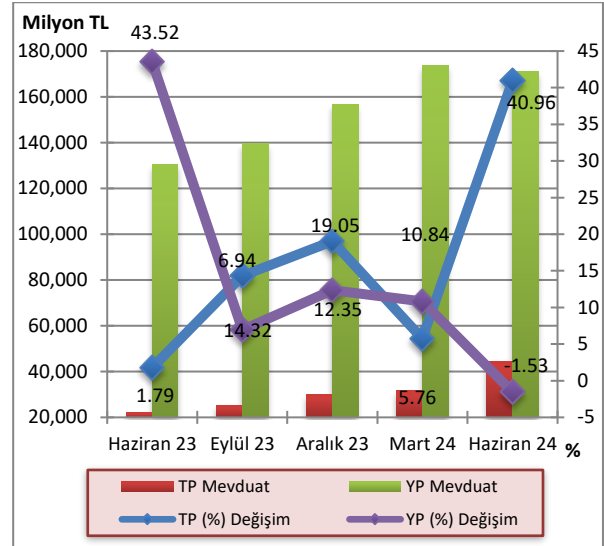
Grafik 5.15: Mevduatın Gelişimi ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi (%)

Kaynak: KKTCCMB

2024 yılının ikinci çeyreğinde mevduatın 44.620 milyon TL'sinin TP cinsinden, 171.117,4 milyon TL'sinin ise YP cinsinden oluştuğu gözlemlenmiştir. Söz konusu dönemde, bir önceki çeyrek döneme göre TP cinsinden mevduatta yüzde 40,96 artış, YP cinsinden mevduatta ise yüzde 1,53 azalış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.16: Mevduatın TP-YP Ayrımı ile Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi

Kaynak: KKTCCMB

2024 yılı Haziran ayı sonunda bir önceki çeyrek döneme göre kamu eliyle yönetilen bankaların TP mevduatında yüzde 34,21 artış, YP mevduatında yüzde 0,48 azalış, özel sermayeli bankaların TP mevduatında yüzde 34,77 artış, YP mevduatında binde 8 azalış, şube bankalarının TP mevduatında yüzde 49,41 artış, YP mevduatında ise yüzde 3,18 azalış görülmüştür.

Tablo 5.13: Banka Grupları İtibarıyla Mevduatın Gelişimi (Milyon TL)

	Mart 2024			Haziran 2024			Yüzde Değişim 03/2023 - 06/2024		
	TP	YP	Toplam	TP	YP	Toplam	TP	YP	Toplam
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	8.089,1	31.487,0	39.576,1	10.856,2	31.336,9	42.193,1	34,21	-0,48	6,61
Özel Sermayeli Bankalar	9.875,3	84.645,0	94.520,3	13.309,0	83.965,3	97.274,3	34,77	-0,80	2,91
Şube Bankaları	13.690,4	57.646,2	71.336,6	20.454,8	55.815,2	76.270,0	49,41	-3,18	6,92
Toplam Mevduat	31.654,8	173.778,2	205.433,0	44.620,0	171.117,4	215.737,4	40,96	-1,53	5,02

Kaynak: KKTCCMB

Bankacılık sektörü mevduatındaki vade yoğunluğu, 2024 yılı Haziran ayı itibarıyla önceki dönemlerde olduğu gibi yüzde 40,2'lik pay ile bir ay vadeli mevduat toplamındadır. Bir ay vadeli mevduatı, yüzde 29,89'luk pay ile vadesiz, yüzde 19,35'lik pay ile 3 ay vadeli, yüzde 6,84'lük pay ile bir yıl vadeli ve yüzde 3,72'lik pay ile 6 ay vadeli mevduat izlemektedir.

Mevduatın vade payı bir önceki çeyrek dönemle kıyaslandığında, 1 ay vadeli mevduatta 0,1 puan, 3 ay vadeli mevduatta 0,62 puan, 6 ay vadeli mevduatta 1,02 puan artış, vadesiz mevduatta 1,04 puan, 1 yıl vadeli mevduatta 0,7 puan azalış gerçekleşmiştir.

Haziran 2023 - Haziran 2024 döneminde vadesiz mevduat, 3 ay vadeli mevduat ve 6 ay vadeli mevduatın payı sırasıyla 0,09, 2,69 ve 1,18 puan artmış, 1 ay vadeli ve 1 yıl vadeli mevduatın payları sırasıyla 1,99 ve 1,98 puan azalmıştır.

Tablo 5.14: Mevduatın Vade Dağılımı (%)

	2023				2024		Değişim (Puan)	
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran	03/2024-06/2024	06/2023-06/2024	
Vadesiz	29,80	30,60	30,81	30,93	29,89	-1,04	0,09	
1 Ay Vadeli	42,19	41,66	41,35	40,10	40,20	0,10	-1,99	
3 Ay Vadeli	16,66	16,95	17,85	18,73	19,35	0,62	2,69	
6 Ay Vadeli	2,54	2,48	2,37	2,70	3,72	1,02	1,18	
1 Yıl Vadeli	8,82	8,31	7,62	7,54	6,84	-0,70	-1,98	
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00			

Kaynak: KKTCCMB

Bankacılık sektöründe mevduatın büyüklüğüne göre dağılımına bakıldığında zaman 2024 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 0 - 200 bin TL arası mevduat 18.273,7 milyon TL, 200 bin - 1 milyon TL arası mevduat 63.234,5 milyon TL, 1 - 10 milyon TL arası mevduat 83.065,3 milyon TL, 10 - 20 milyon TL arası mevduat 16.409,4 milyon TL, 20-50 milyon TL arası mevduat 17.196,3 milyon TL, 50

milyon TL üzeri mevduat 17.558,2 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılının ikinci çeyreğinde, 1 - 10 milyon TL arası mevduatın toplam mevduat içindeki payı yüzde 38,5, 200 bin-1 milyon TL arası mevduatın toplam mevduat içindeki payı ise yüzde 29,31 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5.15: Mevduatın Büyüklüğüne Göre Dağılımı (Hacim - Milyon TL, Adet – Hesap Adeti)

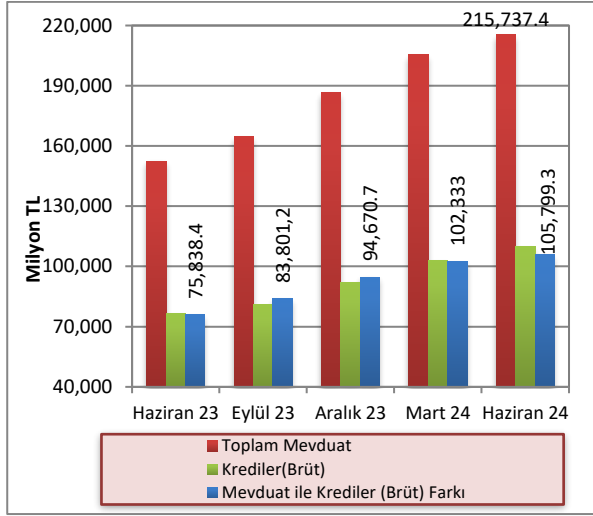
	2024		2024	
	Mart		Haziran	
	Hacim	Adet	Hacim	Adet
0-200 bin TL	17.419,6	1.263.358	18.273,7	1.253.876
200 bin-1 milyon TL	60.098,8	123.042	63.234,5	128.168
1-10 milyon TL	78.613,3	32.384	83.065,3	34.215
10-20 milyon TL	15.901,3	1.159	16.409,4	1.194
20-50 milyon TL	16.000,8	534	17.196,3	574
50 milyon TL üzeri	17.399,2	175	17.558,2	178
Toplam Mevduat	205.433,0	1.420.652	215.737,4	1.418.205

Kaynak: KKTCCMB

Not: Gerçek ve tüzel kişilerin verilerini içermektedir.

Toplam mevduat ile brüt krediler arasında Mart 2024 sonunda 102.333 milyon TL olan fark, 2024 yılı Haziran ayı sonunda 3.466,3 milyon TL artmış ve 105.799,3 milyon TL'ye yükselmiştir.

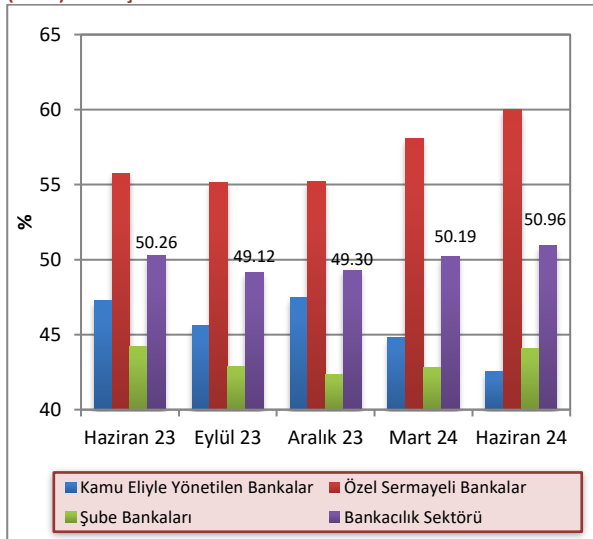
Grafik 5.17: Mevduatlar, Brüt Krediler ve Fark

Kaynak: KKTOMB

Bankacılık sektörünün derinliği ile aracılık fonksiyonunun göstergelerinden biri olan brüt kredilerin toplam mevduata oranı, 2024 yılının Mart ayı sonunda yüzde 50,19 olarak gerçekleşmiş, 2024 yılının Haziran ayı sonunda ise yüzde 50,96 seviyesine yükselmiştir. Brüt kredilerin toplam mevduata oranı bir yıllık dönemde 0,7 puan artmıştır. 2024 yılının Haziran ayı sonunda mevduatın kredilere dönüşüm oranı banka grupları bazında incelendiği zaman, özel sermayeli bankalar yüzde 60,01 ile ilk sırada yer almaktadır. Özel sermayeli bankaları yüzde 44,07'lik oranla şube bankaları takip etmektedir. Kamu eliyle yönetilen bankalar ise yüzde 42,55 dönüşüm oranına sahiptir.

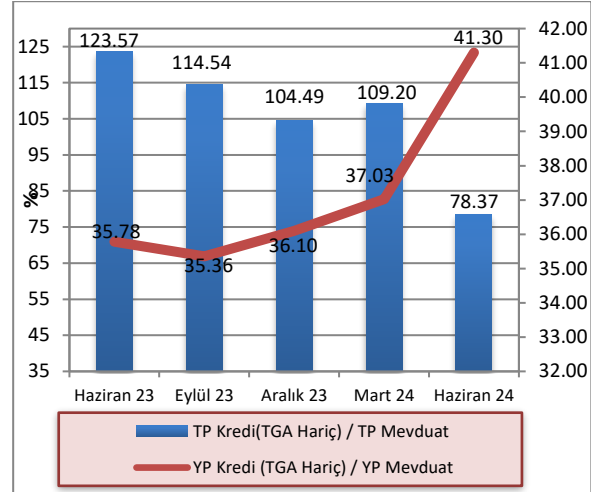
Grafik 5.18: Banka Grupları Bazında Mevduatın Kredilere (Brüt) Dönüşüm Oranı

Kaynak: KKTOMB

TP mevduatın, TGA hariç TP krediye dönüşüm oranı 2024 yılı Haziran ayı itibarıyla bir önceki çeyreğe göre yüzde 109,2'den yüzde 78,37'ye gerilemiş, YP mevduatın TGA hariç YP krediye dönüşüm oranı ise yüzde 37,03'ten yüzde 41,3'e yükselmiştir. TP ve YP mevduatın krediye dönüşüm oranı 2023 yılı Haziran ayında sırasıyla yüzde 123,57 ve yüzde 35,78 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 5.19: TP ve YP Mevduatın Kredilere (TGA Hariç) Dönüşüm Oranı

Kaynak: KKTOMB

5.2.6 ÖZKAYNAKLAR

Sektörün istikrarı ve sağlıklı gelişmesi açısından büyük önem taşıyan özkaynaklar, bir önceki çeyreğe göre yüzde 20,4 artarak 2024 yılının ikinci çeyreğinde 24.300,5 milyon TL düzeyine yükselmiştir.

Özkaynaklar Haziran 2023–Haziran 2024 döneminde ise yüzde 102,58 artış göstermiştir. Bir yıllık dönemde sektörün ödenmiş sermayesi 1.001,5 milyon TL, yedek akçeleri ise 6.185,7 milyon TL artmıştır.

Tablo 5.16: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL)

	2023			2024	
	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran
Ödenmiş Sermaye	2.627,8	2.843,7	3.115,7	3.115,9	3.629,3
Yedek Akçeler	5.930,5	5.845,1	5.815,2	8.386,6	12.116,2
Sabit Kıymet Yeniden Değerleme Fonu	11,5	11,5	16,3	16,3	22,6
Menkul Değerler Değer Artış Fonu	788,2	870,0	969,3	1.069,0	1.198,6
Dönem Kârı (Zararı)	2.637,8	4.846,3	6.902,9	3.282,4	7.333,8
Geçmiş Yıllar Kârı (Zararı)	0,0	0,0	0,0	4.313,6	0,0
Toplam	11.995,8	14.416,6	16.819,4	20.183,8	24.300,5

Kaynak: KKTOMB

Not: Geçmiş yıllar kârı yedek akçeler kaleminin içinde gösterilmeye başlanmıştır.

5.3 PARA ARZI

En dar tanımlı para arzı M1, 2024 yılının Mart ayına göre 2024 yılı Haziran ayı sonunda yüzde 1,09 artmış, 74.606,5 milyon TL'den 75.419,6 milyon TL'ye yükselmiştir. M1 para arzında bir yıllık dönemde yüzde 38,3 artış olmuştur.

Mart 2024 sonunda 210.518,4 milyon TL düzeyinde olan M2 tanımlı para arzı, 2024 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 4,55 artarak 220.086,9 milyon TL'ye yükselmiştir. M2 para arzı bir yıllık dönemde ise yüzde 40,24 artış göstermiştir.

M2 para arzına resmi mevduat ve KKTC Merkez Bankası nezdindeki diğer mevduatın ilave edilmesiyle bulunan en geniş tanımlı para arzı M3, 2024 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 3,48 artarak 221.519,4 milyon TL'den 229.227,3 milyon TL seviyesine yükselmiştir. M3'te bir önceki yılın aynı dönemine göre meydana gelen artış oranı ise yüzde 40,62'dir.

Tablo 5.17: Para Arzı Verileri (Milyon TL)

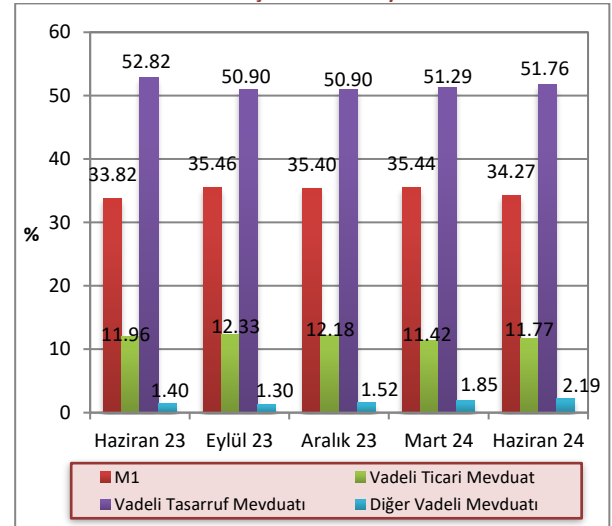
Yıllar	Dönem	M1	Yıllık Yüzde Değişim	M2	Yıllık Yüzde Değişim	M3	Yıllık Yüzde Değişim
2020	II	8.529,4	29,59	35.839,0	19,20	38.294,3	18,23
	III	9.724,8	43,54	40.684,0	35,12	43.787,2	31,72
	IV	10.077,1	36,44	41.842,8	26,17	45.299,2	26,22
2021	I	10.491,4	33,27	45.118,5	30,27	48.624,9	29,28
	II	11.257,1	31,98	47.658,2	32,98	50.639,9	32,24
	III	12.381,7	27,32	49.727,0	22,23	52.622,7	20,18
2022	IV	17.349,1	72,16	67.053,5	60,25	71.395,9	57,61
	I	19.759,9	88,88	74.364,7	64,82	78.623,5	61,69
	II	23.814,8	111,55	82.490,8	73,09	86.691,6	71,19
2023	III	28.312,7	128,67	92.082,7	85,18	96.243,4	82,89
	IV	34.326,7	97,86	105.913,6	57,95	111.344,3	55,95
	I	40.071,5	102,79	116.406,7	56,53	121.302,0	54,28
2024	II	54.532,1	128,98	156.930,8	90,24	163.014,6	88,04
	III	60.041,8	112,07	169.304,5	83,86	176.924,2	83,83
	IV	67.886,8	97,77	191.745,2	81,04	200.015,7	79,64
2024	I	74.606,5	86,18	210.518,4	80,85	221.519,4	82,62
	II	75.419,6	38,30	220.086,9	40,24	229.227,3	40,62

Kaynak: KKTCCMB

Önceki dönemlerde olduğu gibi, Haziran 2024 itibarıyla M2'deki en büyük payın yüzde 51,76 ile vadeli tasarruf mevduatında olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla, yüzde 34,27'lik payla M1, yüzde 11,77 ile vadeli ticari mevduat ve yüzde 2,19 ile diğer vadeli mevduat izlemektedir.

M2 içinde en büyük payı oluşturan vadeli tasarruf mevduatının payı, Haziran 2023 - Haziran 2024 döneminde 1,06 puan azalarak yüzde 52,82'den yüzde 51,76'ya gerilemiştir. Söz konusu dönemde, M2'nin diğer alt bileşenlerinden M1, yüzde 33,82'den yüzde 34,27'ye, diğer vadeli mevduat yüzde 1,4'ten yüzde 2,19'a yükselmiş, vadeli ticari mevduat ise yüzde 11,96'dan yüzde 11,77'ye gerilemiştir.

Grafik 5.20: M2'nin Bileşenlerinin Payları

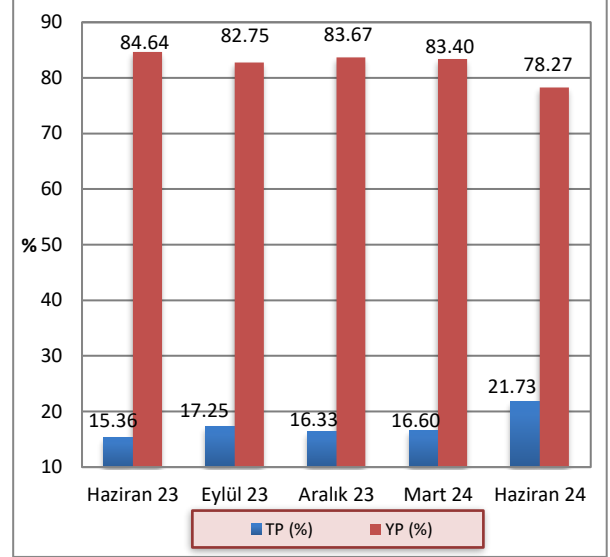
Kaynak: KKTCCMB

M3 tanımlı para arzının TP-YP yüzde dağılımı Haziran 2024 itibarıyla incelendiğinde, TP kalemlerinin M3 içindeki payının yüzde 21,73, YP kalemlerinin payının ise yüzde 78,27 olduğu görülmektedir. Bu paylar Haziran 2023 sonunda TP’de yüzde 15,36, YP’de ise yüzde 84,64 seviyesinde idi.

5.4 BANKALARARASI PARA PİYASASI GENEL GÖRÜNÜM

KKTC Merkez Bankası bünyesinde faaliyet gösteren bankalar arası para piyasasında 2024 yılı ikinci çeyrek itibarıyla TL’de 1.137, ABD dolarında 753, avroda 483 ve sterlinde 727 adet işlem gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde, TP cinsinden 969.707 milyon TL, YP cinsinden, 10.325 milyon ABD doları, 8.385 milyon avro ve 16.511 milyon sterlin tutarında işlem gerçekleşmiştir.

Grafik 5.21: M3’ün TP - YP Yüzde Dağılımı

Kaynak: KKTTCMB

Tablo 5.18: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x1.000) ve Adedi

	TL		₺		€		£	
	Adet	Hacim	Adet	Hacim	Adet	Hacim	Adet	Hacim
2023-Q2	1.055	104.851.750	671	14.727.675	465	11.078.025	651	14.858.625
2023-Q3	1.041	236.844.900	713	14.399.750	472	12.114.550	635	14.004.700
2023-Q4	1.111	460.100.350	824	15.737.825	518	12.055.125	788	14.662.600
2024-Q1	1.158	737.763.500	903	12.273.225	548	10.828.525	820	18.250.000
2024-Q2	1.137	969.707.450	753	10.324.850	483	8.385.025	727	16.511.475

Kaynak: KKTTCMB

2024 yılı ikinci çeyrekte gerçekleşen BPP işlem hacimlerinin vadelerine göre yüzde dağılımlarına bakıldığında, TL’de yüzde 99,98, ABD doları, avro ve sterlinde yüzde 99,99 oranlarında gecelik vadede işlem

gerçekleştiği görülmektedir. Aynı dönemde bir haftalık işlemlerin payı TL’de on binde 2, avro ve sterlinde on binde 1 olarak gerçekleşmiştir. 1 aylık işlemler ise ABD dolarında on binde 1 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5.19: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x1.000)

	TL		₺		€		£	
	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)
2023 Q2	104.851.750		14.727.675		11.078.025		14.858.625	
G	97.728.450	93,21	14.727.675	100,00	11.078.025	100,00	14.858.625	100,00
1H	4.796.300	4,57						
2H	2.123.000	2,02						
3H								
1A	189.000	0,18						
3A	15.000	0,01						
2023 Q3	236.844.900		14.399.750		12.114.550		14.004.700	
G	235.250.000	99,33	14.399.750	100,00	12.114.050	100,00	14.004.700	100,00
1H	824.900	0,35						
2H	760.000	0,32						
3H								
1A	10.000	0,00			500.000	0,00		
3A								
2023 Q4	460.100.350		15.737.825		12.055.125		14.662.600	
G	459.599.150	99,89	15.737.825	100,00	12.053.525	99,99	14.661.250	99,99
1H	466.200	0,10			1.600	0,01	1.350	0,01
2H	35.000	0,01						
3H								
1A								
3A								
2024 Q1	737.763.500		12.273.225		10.828.525		18.250.000	
G	737.127.200	99,91	12.273.225	100,00	10.828.525	100,00	18.250.000	100,00
1H	609.300	0,08						
2H								
3H								
1A	27.000							
3A								
2024 Q2	969.707.450		10.324.850		8.385.025		16.511.475	
G	969.473.250	99,98	10.324.050	99,99	8.384.525	99,99	16.510.475	99,99
1H	207.200	0,02			500	0,01	1.000	0,01
2H								
3H								
1A	27.000		800	0,01				
3A								

Kaynak: KKTCCMB

Not: G:Gecelik

H:Haftalık

A:Aylık

2024 yılı ikinci çeyreğinde gerçekleşen gecelik vadeli işlemlerde ortalama faiz oranları TL’de yüzde 47, ABD dolarında yüzde 2,38, avroda yüzde 1,61, sterlinde ise yüzde 2,37’dir. 1 haftalık işlemlerin ortalama faiz

oranları TL’de yüzde 50,50, avroda yüzde 4, sterlinde ise yüzde 5’tir. 1 aylık işlemlerin ortalama faiz oranları ise TL’de yüzde 51, ABD dolarında yüzde 4 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5.20: Ortalama Faiz Oranları (%)

	2023			2024		
	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	
TL	G	20,40	25,81	32,90	39,51	47,00
	1H	23,57	28,78	36,33	44,32	50,50
	2H	23,04	28,25	30,75		
	3H					
	1A	26,20	31,00		47,63	51,00
	3A	25,00				
\$	G	1,83	2,00	2,21	2,50	2,38
	1H					
	2H					
	3H					
	1A					4,00
	3A					
€	G	1,08	1,49	1,60	1,75	1,61
	1H			4,00		4,00
	2H					
	3H					
	1A		2,00			
	3A					
£	G	1,32	1,74	2,08	2,50	2,37
	1H			5,00		5,00
	2H					
	3H					
	1A					

Kaynak: KKTCCMB

Not: G:Gecelik

H:Haftalık

A:Aylık

5.5 KREDİ KARTLARI AZAMI FAİZ ORANLARI

20 Kasım 2014 tarih, 232 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 58/2014 Sayılı “Banka Kartları ve Kredi Kartları Yasası”, kredi kartı işlemlerinde uygulanacak azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarını belirleme görev ve yetkisini KKTC Merkez Bankası’na vermiştir.

KKTC Merkez Bankası bu çerçevede kredi kartı azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarını ilk kez 2 Ocak 2015 tarihinde yayımlayarak yürürlüğe koymuştur.

KKTC Merkez Bankası tarafından belirlenerek yayımlanan kredi kartları azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarına ilişkin bilgi aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 5.21: Kredi Kartları Azami Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	TP		YP	
	Azami Aylık Akdi	Azami Aylık Gecikme	Azami Aylık Akdi	Azami Aylık Gecikme
02/01/2019 (RG 1)	3,40	3,90	1,18	1,68
01/04/2019 (RG 45)	3,22	3,72	1,18	1,68
01/07/2019 (RG 90)	3,18	3,68	1,20	1,70
01/10/2019 (RG 714)	2,98	3,48	1,21	1,71
02/01/2020 (RG 1)	2,35	2,85	1,21	1,71
01/04/2020 (RG 56)	1,00	1,50	0,75	1,25
01/07/2020 (RG 123)	1,00	1,50	0,75	1,25
01/10/2020 (RG 188)	1,00	1,50	0,75	1,25
01/01/2021 (RG 238)	1,95	2,45	1,13	1,63
01/04/2021 (RG 73)	2,29	2,79	1,09	1,59
01/07/2021 (RG 145)	2,54	3,04	1,09	1,59
01/10/2021 (RG 219)	2,60	3,10	1,09	1,59
01/12/2021 (RG 256)	1,50	2,00	1,09	1,59
01/03/2022 (RG 34)	1,50	2,00	1,09	1,59
01/06/2022 (RG 110)	1,99	2,49	0,93	1,43
01/09/2022 (RG 200)	1,99	2,49	0,93	1,43
01/12/2022 (RG 280)	1,99	2,49	0,93	1,43
01/03/2023 (RG 48)	1,99	2,49	0,93	1,43
01/06/2023 (RG 113)	1,99	2,49	0,93	1,43
01/08/2023 (RG 157)	2,72	3,22	0,96	1,46
01/10/2023 (RG 199)	2,98	3,48	0,97	1,47
01/12/2023 (RG 246)	3,33	3,83	0,98	1,48
01/03/2024 (RG 44)	4,11	4,61	1,00	1,50
01/06/2024 (RG 112)	4,63	5,13	1,03	1,53

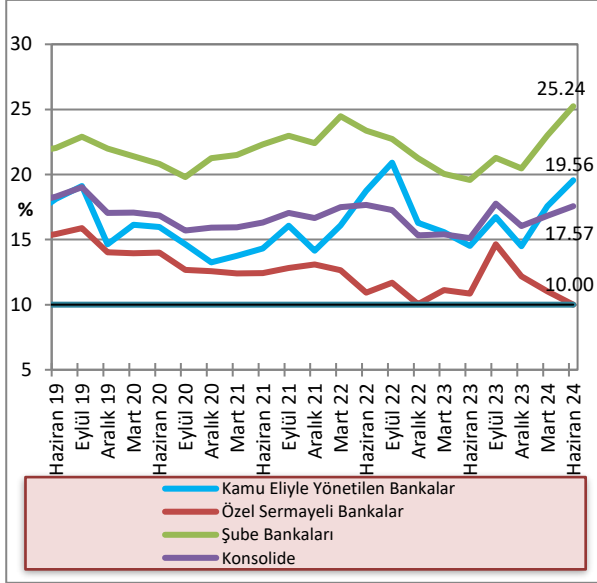
Kaynak: KKTCMB

6 FİNANSAL İSTİKRAR ANALİZİ

2024 yılı ikinci çeyreğinde sektörün sermaye yeterliliği standart rasyosu bir önceki çeyreğe göre 0,74 puan artarak yüzde 10 olan yasal sınırın üzerinde, yüzde 17,57 düzeyinde gerçekleşmiştir.

2024 yılı Haziran ayı itibarıyla banka grupları bazında SYSR, kamu eliyle yönetilen bankalarda yüzde 19,56, özel sermayeli bankalarda yüzde 10 ve şube bankalarında yüzde 25,24 olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı Mart ayında bu oranlar sırasıyla yüzde 17,56, 11,02 ve 23,01 seviyesinde gerçekleşmişti. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında 2024 yılı Haziran ayı itibarıyla SYSR, kamu eliyle yönetilen bankalarda 5,05, şube bankalarında 5,67 puan artmış, özel sermayeli bankalarda ise 0,84 puan azalmıştır.

Grafik 6.1: Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu

Kaynak: KKTOMB

Sektörün risk ağırlıklı varlıkları 2024 yılı Haziran ayı sonunda 2024 yılı Mart ayı sonuna göre kıyaslandığında, yüzde 0 risk ağırlığı taşıyan varlıkların yüzde 16,57, yüzde 20 risk ağırlığı taşıyan varlıkların yüzde 4,97, yüzde 50 risk ağırlığı taşıyan varlıkların yüzde 9,81, yüzde 100 risk ağırlığı taşıyan varlıkların yüzde 13,39 arttığı görülmektedir. İlgili dönemde piyasa riski ve operasyonel risk toplamı bir önceki döneme göre 1.974,89 milyon TL artarak 28.752 milyon TL'ye yükselmiştir. Sektörün piyasa riski ve operasyonel risk toplamı bir yıllık dönemde (Haziran 2023 – Haziran 2024) 13.645,8 milyon TL artmıştır.

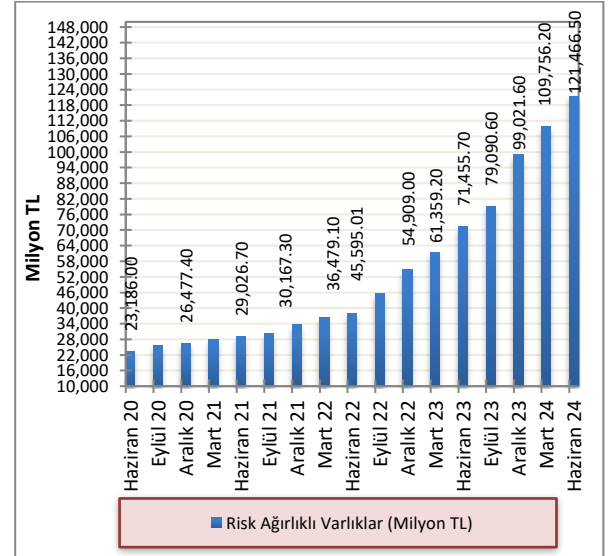
Tablo 6.1: Risk Ağırlıklı Varlıklar (Milyon TL)

	Haz.23	Eyl.23	Ara.23	Mar.24	Haz.24	Yüzde Değişim (03/24-06/24)
% 0	68.350,3	90.814,7	98.213,7	114.431,7	133.396,3	16,57
% 20	21.802,6	23.125,9	30.071,3	33.372,1	35.031,9	4,97
% 50	29.239,8	32.669,2	37.281	45.325,4	49.769,5	9,81
% 100	37.156,1	42.386,2	49.397,5	53.641,9	60.823,4	13,39
Piyasa Riski + Operasyonel Risk	15.106,2	15.744,6	24.969,3	26.777,1	28.752	6,87

Kaynak: KKTOMB

2024 yılı Mart ayı itibarıyla 109.756,2 milyon TL olan risk ağırlıklı varlıkların ağırlıklı toplamı, 2024 yılının Haziran ayı sonunda 11.710,3 milyon TL artarak 121.466,5 milyon TL düzeyine yükselmiştir. Sektörün risk ağırlıklı varlıkları Haziran 2023 – Haziran 2024 döneminde yüzde 70 artmıştır.

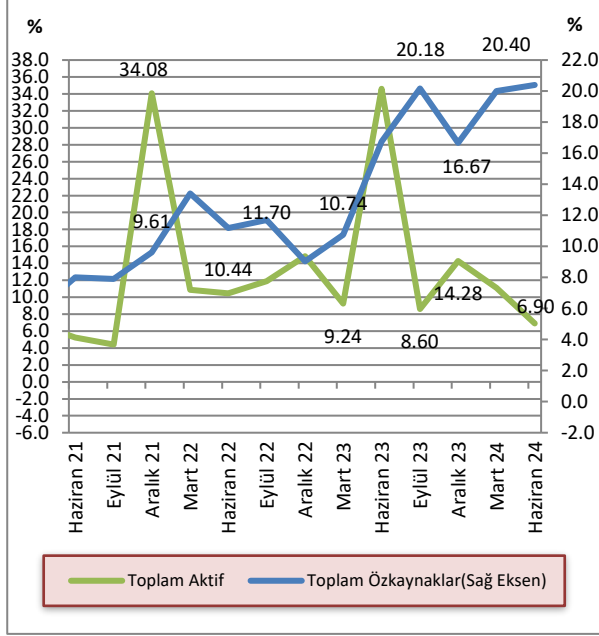
Grafik 6.2: Risk Ağırlıklı Varlıklar

Kaynak: KKTOMB

2024 yılı Haziran ayı itibarıyla 2024 yılı Mart ayına göre toplam aktifler yüzde 6,9, toplam özkaynaklar ise yüzde 20,4 artmıştır. Toplam aktifler ve özkaynaklar önceki yılın aynı dönemine göre sırasıyla, yüzde 47,39 ve yüzde 102,57 artmıştır.

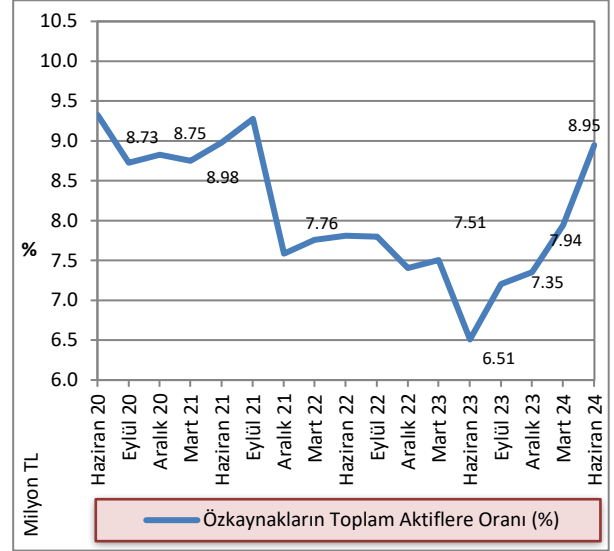
Grafik 6.3: Toplam Özkaynaklar ve Toplam Aktiflerde Artış Oranları (Önceki Çeyreğe Göre)

Kaynak: KKTOMB

2022 yılı Aralık döneminde yüzde 7,4 seviyesinde gerçekleşen toplam özkaynakların toplam aktiflere oranı, 2023 yılı Haziran sonunda yüzde 6,51 seviyesine gerilemiş, 2023 yılı Eylül sonunda tekrar yükselerek yüzde 7,2 seviyesinde, 2023 yılı Aralık yüzde 7,35 seviyesinde, 2024 yılı Mart sonunda ise 7,94 seviyesinde gerçekleşmiştir. Toplam özkaynakların toplam aktiflere oranı, 2024 yılı Haziran sonunda artmaya devam ederek yüzde 8,95 seviyesine yükselmiştir.

Grafik 6.4: Bankacılık Sektörünün Özkaynaklarının Toplam Aktiflere Oranı

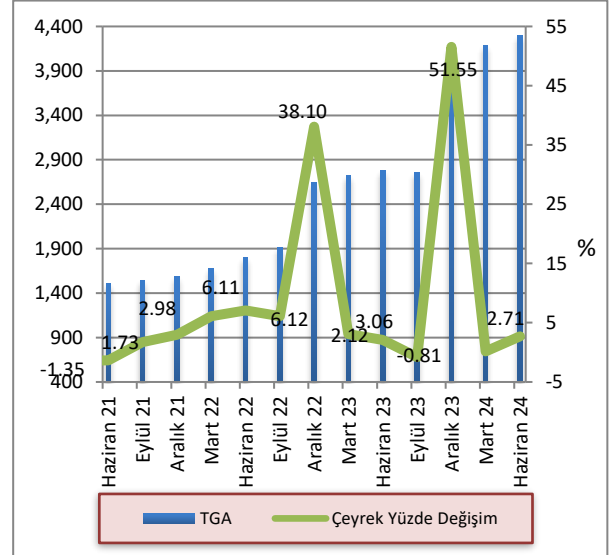

Kaynak: KKTOMB

6.1 TAHSİLİ GECİKMİŞ ALACAKLAR

2024 yılının Mart sonu itibarıyla 4.183,7 milyon TL olan sektörün toplam tahsili gecikmiş alacakları, 2024 Haziran ayı sonu itibarıyla yüzde 2,71 artarak 4.296,9 milyon TL'ye yükselmiştir. Tahsili gecikmiş alacaklarda bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 54,66 artış görülmüştür.

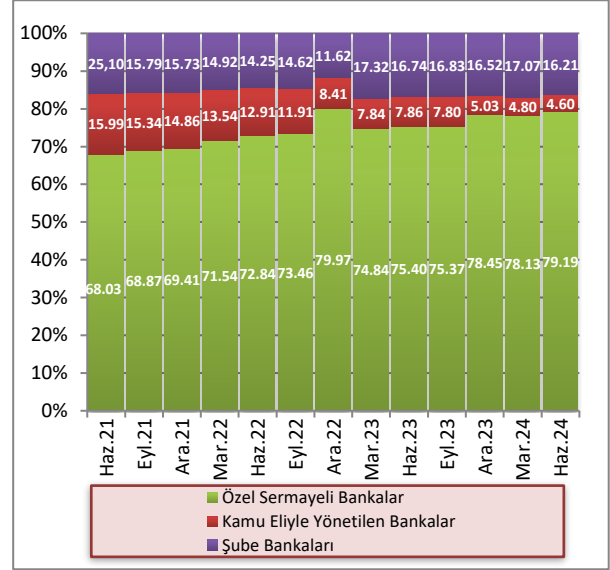
Grafik 6.5: Tahsili Gecikmiş Alacakların Gelişimi

Kaynak: KKTOMB

2024 yılı ikinci çeyreğinde kamu eliyle yönetilen bankaların ve şube bankalarının toplam TGA içindeki payları bir önceki çeyreğe göre azalmış, özel sermayeli bankaların payı artmıştır. Buna göre, Mart 2024 – Haziran 2024 döneminde kamu eliyle yönetilen bankaların payı yüzde 4,8’den yüzde 4,6’ya, şube bankalarının payı yüzde 17,07’den yüzde 16,21’e gerilemiş, özel sermayeli bankaların payı ise yüzde 78,13’ten, yüzde 79,19’a yükselmiştir. Haziran 2023 – Haziran 2024 döneminde kamu bankalarının toplam TGA içindeki payı yüzde 7,86’dan yüzde 4,6’ya, şube bankalarının toplam TGA içindeki payı yüzde 16,74’ten yüzde 16,21’e gerilemiş, özel sermayeli bankaların payı yüzde 75,4’ten yüzde 79,19’a yükselmiştir.

Grafik 6.6: Banka Gruplarına Göre Takipteki Alacakların Dağılımı

Kaynak: KKTOMB

2024 yılının ikinci çeyreğinde, toplam aktifler 271.626,9 milyon TL, toplam brüt krediler 109.938 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiş, TGA’lar 4.296,9 milyon TL, özel karşılıklar 2.402,9 milyon TL olmuştur. Banka grupları bazında incelendiğinde, 2024 yılı Haziran ayında kamu eliyle yönetilen bankalarda toplam aktifler 50.673,2 milyon TL, toplam brüt krediler 17.954,8 milyon TL, TGA’lar 197,7 milyon TL, özel karşılıklar ise 197,2 milyon TL seviyesindedir.

Özel sermayeli bankalarda toplam aktifler 113.918,8 milyon TL, toplam brüt krediler 58.373,9 milyon TL, TGA’lar 3.402,6 milyon TL, özel karşılıklar 1.564,4 milyon TL düzeyindedir. Şube bankalarında toplam aktifler 107.034,9 milyon TL, toplam brüt krediler 33.609,3 milyon TL, TGA’lar 696,6 milyon TL, özel karşılıklar 641,3 milyon TL seviyesindedir.

Tablo 6.2: Banka Gruplarına Göre Seçilmiş Bazı Kalemlerin Gelişimi (Milyon TL)

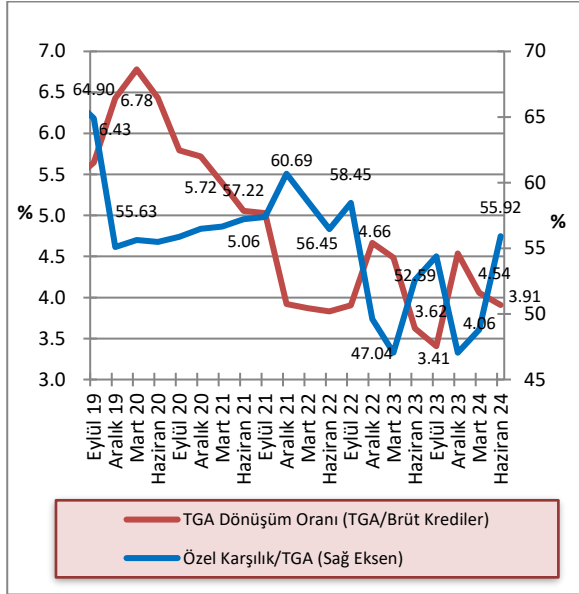
	Toplam Aktifler			Toplam Brüt Krediler			TGA			Özel Karşılıklar		
	Ara.23	Mar.24	Haz.24	Ara.23	Mar.24	Haz.24	Ara.23	Mar.24	Haz.24	Ara.23	Mar.24	Haz.24
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	41.435,5	46.434,9	50.673,2	16.777,2	17.744,7	17.954,8	210,0	200,8	197,7	208,4	200,3	197,2
Özel Sermayeli Bankalar	99.049,3	108.808	113.918,8	48.007	54.581,9	58.373,9	3.276,1	3.268,7	3.402,6	1.487,9	1.527,6	1.564,4
Şube Bankaları	88.236,7	98.863,2	107.034,9	27.262,9	30.773,4	33.609,3	690,0	714,2	696,6	268,8	314,3	641,3
Toplam	228.721,5	254.106,1	271.626,9	92.047,1	103.100	109.938,0	4.176,1	4.183,7	4.296,9	1.965,1	2.042,2	2.402,9

Kaynak: KKTOMB

2023 Aralık ayında yüzde 4,54 seviyesinde gerçekleşen TGA dönüşüm oranı, 2024 Mart döneminde azalarak yüzde 4,06 seviyesine, 2024 Haziran döneminde yüzde 3,91 seviyesine gerilemiştir.

TGA için ayrılan özel karşılıkların toplam TGA'ya oranı 2024 yılının Mart ayında yüzde 48,81 seviyesinde iken, 2024 yılı Haziran ayında 7,11 puan artarak yüzde 55,92 seviyesine yükselmiştir.

Grafik 6.7: TGA Dönüşüm Oranı ve Özel Karşılık/TGA(%)

Kaynak: KKTCCMB

6.2 AKTİF VE ÖZKAYNAK KÂRLILIĞI

2024 yılı Mart ayı sonunda yüzde 4,45 olan sektör aktif kârlılığı, 2024 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 4,78'e, yüzde 60,77 olan özkaynak kârlılığı yüzde 61,58'e, net faiz marjı yüzde 6,05'ten yüzde 6,67'ye yükselmiştir. Haziran 2023 – Haziran 2024 döneminde sektör aktif kârlılığı yüzde 3,1'den yüzde 4,78'e, özkaynak kârlılığı yüzde 41,74'ten yüzde 61,58'e, net faiz marjı yüzde 4,41'den yüzde 6,67'ye yükselmiştir.

Tablo 6.3: Aktif ve Özkaynak Kârlılığı ile Net Faiz Geliri Rasyoları (%)

Açıklama	2023			2024	
	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.	Haz.
Aktif Kârlılığı¹	3,10	3,52	3,90	4,45	4,78
Özkaynak Kârlılığı²	41,74	48,73	54,35	60,77	61,58
Net Faiz Marj³	4,41	4,80	5,32	6,05	6,67

Kaynak: KKTCCMB

¹. Aktif Kârlılığı: Net Kâr / Toplam Aktif

². Özkaynak Kârlılığı: Net Kâr / Toplam Özkaynak

³. (Provizyon Sonrası Net Faiz Marjı + TGA Özel Provizyonu) / Toplam Aktif

Net Kâr: 12 aylık kümülatif toplam

Toplam Aktif: 12 aylık ortalama

Toplam Özkaynak: 12 aylık ortalama

Provizyon Sonrası Net Faiz Marjı + TGA Özel Provizyonu: 12 aylık kümülatif toplam

EK A. EKONOMİK KARARLAR

Tablo A.1: Ekonomik Kararlar - KKTC Merkez Bankası

Konu	Tebliğ, Genelge ve Resmi Gazete'de Yayımlanan Yönetim Kurulu Kararları		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara
Türk Lirası ve Yabancı Para Mevduat ve Yasal Karşılık Hesaplarına Uygulanan Faiz Oranları ile Türk Lirası Reeskont İskonto ve Avans Faiz Oranları Değişikliği	28.03.2024	1394	29.03.2024	67
Kredi Kartları Azami Aylık Akdi ve Azami Aylık Gecikme Faiz Oranları Değişikliği			30.05.2024	112

Tablo A.2: Ekonomik Kararlar – Yasal Düzenlemeler

Konu	Yasa/Yasa Tasarısı/Yasa Önerisi		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara
Yasa Gücünde Kararnameler				
Kredi Faiz Destek Fonu Hakkında Yasa Gücünde Kararnamenin Değiştirilmesi Hakkında Yasa Gücünde Kararname	08.05.2024	Ü(K-I)740-2024	08.05.2024	94
Yasa				
Gelir Vergisi(Değişiklik)Yasası			30.04.2024	88
Tüzükler				
Yerel İşgücü İstihdamının Desteklenmesi (Değişiklik No:4) Tüzüğü	22.04.2024	Ü(K-I)709-2024	25.04.2024	85
Yerel İşgücü İstihdamının Desteklenmesi (Değişiklik No:5)Tüzüğü	21.05.2024	Ü(K-I) 886-2024	22.05.2024	104
Yerel İşgücü İstihdamının Desteklenmesi (Değişiklik No:6) Tüzüğü	30.05.2024	Ü(K-I) 1009-2024	31.05.2024	116
Yerel İşgücü İstihdamının Desteklenmesi (Değişiklik No:7) Tüzüğü	07.06.2024	Ü(K-1)1089-2024	07.06.2024	121

EK B. İSTATİSTİKİ VERİLER

Tablo B.1: KKTOMB Seçilmiş Bilanço Kalemleri (TL)

Tarih	Likit Varlıklar	Krediler	Diğer Aktifler	Aktif Toplamı	Özkaynaklar	Mevduatlar	Yasal Karşılıklar	Diğer Pasifler	Pasif Toplamı
31 Mar.2020	12.962.190.610	46.763.724	495.989.949	13.504.944.283	678.679.012	4.579.477.472	2.700.672.024	5.546.115.775	13.504.944.283
30 Haz. 2020	12.855.700.190	46.763.724	19.401.356	12.921.865.270	681.402.724	4.289.003.090	2.889.007.202	5.062.452.254	12.921.865.270
30 Eyl. 2020	15.359.430.508	52.012.879	34.655.533	15.446.098.920	682.771.674	5.397.934.136	3.183.661.686	6.181.731.424	15.446.098.920
31 Ara. 2020	16.353.005.072	51.791.967	279.486.590	16.684.283.629	719.302.337	5.468.896.150	2.930.655.027	7.565.430.115	16.684.283.629
31 Mar. 2021	16.798.728.605	248.862.975	346.890.300	17.394.481.880	805.485.172	5.526.562.169	3.175.733.887	7.886.700.652	17.394.481.880
30 Haz. 2021	17.830.514.206	503.423.458	229.660.370	18.563.598.034	809.107.488	5.967.117.859	3.375.004.675	8.412.368.012	18.563.598.034
30 Eyl. 2021	18.683.218.651	506.410.606	100.276.879	19.289.906.136	812.450.006	6.265.750.775	3.467.399.688	8.744.305.667	19.289.906.136
31 Ara. 2021	28.446.896.103	507.900.695	298.614.296	29.253.411.094	869.658.488	9.721.281.482	4.920.454.350	13.742.016.774	29.253.411.094
31 Mar. 2022	32.345.744.130	646.476.259	365.432.850	33.456.257.119	876.393.617	10.151.485.553	5.463.456.610	17.841.314.948	33.456.257.119
30 Haz. 2022	37.176.570.412	638.083.191	120.566.875	37.935.220.478	1.020.376.802	11.188.022.664	6.299.116.017	19.427.704.995	37.935.220.478
30 Eyl. 2022	42.713.142.726	638.083.191	323.850.699	43.675.076.616	1.040.506.323	10.412.683.315	6.806.071.426	25.415.815.552	43.675.076.616
31 Ara. 2022	51.065.484.220	638.083.191	1.318.718.119	53.022.285.530	1.163.375.168	13.932.982.685	7.989.843.275	29.936.084.402	53.022.285.530
31 Mar. 2023	53.835.791.941	634.742.925	1.266.244.877	55.736.779.743	1.469.952.020	13.365.446.232	8.888.212.762	32.013.168.729	55.736.779.743
30 Haz. 2023	76.347.698.476	634.742.925	2.195.775.339	79.178.216.740	1.488.234.438	16.850.986.583	12.559.020.558	48.279.975.161	79.178.216.740
30 Eyl. 2023	89.584.175.501	634.742.925	2.125.316.088	92.344.234.514	1.509.276.260	19.246.692.346	13.449.631.313	58.138.634.595	92.344.234.514
31 Ara. 2023	102.774.054.121	634.742.925	3.956.407.276	107.365.204.322	1.780.800.363	21.857.313.989	15.013.380.580	68.713.709.390	107.365.204.322
31 Mar. 2024	111.370.090.704	2.586.700.059	4.332.243.353	118.289.034.116	3.124.704.788	19.150.232.244	16.531.167.489	79.482.929.595	118.289.034.116
30 Haz. 2024	115.973.289.031	2.586.700.059	3.312.701.187	121.872.690.277	3.145.845.996	14.911.631.758	17.477.194.810	86.338.017.713	121.872.690.277

Kaynak: KKTOMB

Not: Mevduat toplamına bankalara borçlar kalemi dâhildir.

Tablo B.2: KKTCCMB Likit Varlıklar (TL)

Tarih	Nakit Değerler	Altın Deposu	Bankalar Nezdindeki Mevduat (TP)	Bankalar Nezdindeki Mevduat (YP)	Yurt Dışı Bankalar	MDC	Toplam
31 Mar. 2020	426.840.059	7.318.980	3.537.260.461	7.670.737.329	178.859.125	1.141.174.656	12.962.190.610
30 Haz. 2020	851.174.116	7.318.980	3.480.507.658	6.506.580.011	849.420	2.009.270.005	12.855.700.190
30 Eyl. 2020	1.090.478.693	7.318.980	4.181.981.541	6.350.544.980	974.190	3.728.132.124	15.359.430.508
31 Ara. 2020	1.202.513.929	11.245.022	3.875.374.944	6.892.833.367	2.774.707	4.368.263.103	16.353.005.072
31 Mar. 2021	1.367.010.884	11.245.022	3.287.712.637	7.456.678.273	1.126.369	4.674.955.420	16.798.728.605
30 Haz. 2021	1.227.874.023	11.245.022	2.901.751.435	8.723.829.175	1.805.527	4.964.009.024	17.830.514.206
30 Eyl. 2021	1.275.430.723	11.245.022	3.293.202.704	8.845.074.138	2.901.848	5.255.364.216	18.683.218.651
31 Ara. 2021	1.476.626.284	19.164.666	4.333.706.334	14.252.288.123	1.759.608	8.363.351.088	28.446.896.103
31 Mar. 2022	2.274.660.042	19.164.666	3.936.440.159	15.643.603.811	1.941.920	10.469.933.532	32.345.744.130
30 Haz. 2022	2.178.866.556	19.164.666	3.621.871.743	19.332.838.535	6.121.030	12.017.707.882	37.176.570.412
30 Eyl. 2022	2.179.117.148	19.164.666	5.071.037.194	23.448.416.690	2.024.244	11.993.382.784	42.713.142.726
31 Ara. 2022	2.387.349.833	27.466.269	6.958.152.831	22.101.658.935	2.307.907	19.588.548.445	51.065.484.220
31 Mar. 2023	2.410.529.497	27.466.269	6.649.022.203	21.269.836.769	30.022.889	23.448.914.314	53.835.791.941
30 Haz. 2023	5.266.371.892	27.466.269	8.178.841.954	26.106.201.334	3.445.563	36.765.371.463	76.347.698.476
30 Eyl. 2023	5.878.283.786	27.466.269	12.563.356.297	32.107.362.161	3.552.686	39.004.154.302	89.584.175.501
31 Ara. 2023	5.570.400.541	48.366.433	17.740.247.823	31.897.107.250	11.029.430	47.506.902.644	102.774.054.121
31 Mar. 2024	5.214.836.395	48.366.433	16.937.943.418	36.098.174.391	4.693.976	53.066.076.092	111.370.090.704
30 Haz. 2024	4.811.170.230	48.366.433	32.747.925.488	24.405.039.876	974.819.324	52.985.967.680	115.973.289.031

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.3: KKTOMB Tarafından Bankacılık Sektörüne Kullandırılan Krediler (TL)

Tarih	Tarım	Ticari	Sanayi	İhracat	Küçük Esnaf	Turizm	Eğitim	Toplam
31 Mar.2020								-
30 Haz. 2020								-
30 Eyl. 2020							5.348.480	5.348.480
31 Ara. 2020							5.028.243	5.028.243
31 Mar. 2021							5.703.310	5.703.310
30 Haz. 2021								-
30 Eyl. 2021							3.050.939	3.050.939
31 Ara. 2021							4.477.238	4.477.238
31 Mar. 2022							5.052.801	5.052.801
30 Haz. 2022								-
30 Eyl. 2022								-
31 Ara. 2022								-
31 Mar. 2023								-
30 Haz. 2023								-
30 Eyl. 2023								-
31 Ara. 2023								-
31 Mar. 2024								-
30 Haz. 2024								-

Kaynak: KKTOMB

Not: Rakamlara faiz gelir reeskontları dâhil edilmiştir.

Tablo B.4: KKTTCMB Nezdindeki Mevduat ve Zorunlu Karşılık (TL)

Tarih	Kamu Mevduatı		Bankalar				Diğer		Toplam
			A-Serbest		B-Zorunlu Karşılıklar				
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	
31 Mar.2020	107.123.252	51.809.876	678.036.718	3.591.165.501	994.608.788	1.706.063.236	659.161	150.682.964	7.280.149.496
30 Haz. 2020	77.668.999	56.092.776	515.562.626	3.480.903.245	1.013.971.938	1.875.035.264	1.701.088	157.074.356	7.178.010.292
30 Eyl. 2020	608.951.094	106.926.073	444.078.224	4.005.388.538	1.035.786.158	2.147.875.528	9.859.691	222.730.516	8.581.595.822
31 Ara. 2020	163.030.306	119.763.224	531.265.922	4.415.759.693	719.232.331	2.211.422.696	1.610.324	237.466.681	8.399.551.177
31 Mar. 2021	255.979.686	127.402.881	285.791.270	4.623.867.268	771.146.280	2.404.587.607	1.089.834	232.431.230	8.702.296.056
30 Haz. 2021	261.056.741	35.972.553	394.225.884	5.059.854.514	748.207.492	2.626.797.183	980.548	215.027.619	9.342.122.534
30 Eyl. 2021	171.032.010	65.562.055	316.251.507	5.489.398.381	779.590.602	2.687.809.086	1.008.384	222.498.438	9.733.150.463
31 Ara. 2021	437.260.828	130.405.212	538.918.736	8.286.203.149	843.990.800	4.076.463.550	1.660.347	326.883.210	14.641.735.832
31 Mar. 2022	41.542.335	92.913.386	495.011.173	9.067.846.046	833.032.028	4.630.424.590	1.551.349	452.621.264	15.614.942.171
30 Haz. 2022	354.330.162	218.014.445	469.507.592	10.052.121.471	874.683.337	5.424.432.680	681.372	93.367.622	17.487.138.681
30 Eyl. 2022	136.327.273	55.563.696	724.175.129	9.369.188.294	1.099.864.495	5.706.206.931	1.612.439	125.816.464	17.218.754.741
31 Ara. 2022	431.147.142	667.502.907	1.786.187.372	10.959.023.885	1.340.550.756	6.649.292.519	2.932.326	86.189.053	21.922.825.960
31 Mar. 2023	140.413.705	110.168.929	1.973.938.545	10.674.548.696	1.594.175.884	7.294.036.878	3.469.872	462.906.484	22.253.658.994
30 Haz. 2023	297.280.376	160.434.508	1.581.177.387	13.852.674.546	1.787.827.328	10.771.193.230	2.462.475	956.957.291	29.410.007.141
30 Eyl. 2023	744.607.315	1.067.038.491	1.905.977.499	15.297.676.329	2.258.004.939	11.191.626.374	3.973.269	227.419.44	32.696.323.659
31 Ara. 2023	999.359.701	1.205.114.802	2.095.917.079	17.267.966.067	2.272.980.989	12.740.399.591	4.920.818	284.035.523	36.870.694.569
31 Mar. 2024	278.738.619	3.514.501.432	1.478.207.862	13.723.330.398	2.678.333.856	13.852.833.633	4.325.686	151.128.246	35.681.399.733
30 Haz. 2024	316.355.599	738.897.077	2.969.713.667	10.805.600.757	3.320.288.324	14.156.906.486	6.953.265	74.111.393	32.388.826.568

Kaynak: KKTTCMB

Tablo B.5: KKTTCMB Döviz Kurları (Ay Sonu)

Yıllar	Aylar	ABD doları		EURO		GBP	
		Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış
2016		3,5192	3,5255	3,7099	3,7166	4,3189	4,3414
2017		3,7719	3,7787	4,5155	4,5237	5,0803	5,1068
2018		5,2609	5,2704	6,0280	6,0388	6,6528	6,6875
2019		5,9402	5,9509	6,6506	6,6625	7,7765	7,8171
2020		7,3405	7,3537	9,0079	9,0241	9,9438	9,9957
2021		12,9775	13,0009	14,6823	14,7088	17,4530	17,5440
2022		18,6983	18,7320	19,9349	19,9708	22,4892	22,6065
2023		29,4382	29,4913	32,5739	32,6326	37,4417	37,6369
2024	1	30,3053	30,3599	32,8144	32,8735	38,3807	38,5808
	2	31,1201	31,1761	33,6543	33,7149	39,2885	39,4934
	3	32,2854	32,3436	34,8023	34,8650	40,6665	40,8786
	4	32,3389	32,3971	34,6487	34,7111	40,4444	40,6552
	5	32,2489	32,3070	34,8654	34,9282	40,9092	41,1225
	6	32,8262	32,8853	35,1284	35,1917	41,4365	41,6525
	7						
	8						
	9						
	10						
	11						
	12						

Kaynak: KKTTCMB

Tablo B.6: Çapraz Kurlar

Yıllar	Aylar	Yabancı Para / ABD doları	
		£	€
2015		1,4817	1,0929
2016		1,2293	1,0542
2017		1,3492	1,1972
2018		1,2667	1,1458
2019		1,3114	1,1196
2020		1,3570	1,2272
2021		1,3472	1,1314
2022		1,2048	1,0661
2023		1,2740	1,1065
2024	1	1,2686	1,0828
	2	1,2646	1,0814
	3	1,2617	1,0780
	4	1,2528	1,0714
	5	1,2707	1,0811
	6	1,2645	1,0701
	7		
	8		
	9		
	10		
	11		
	12		

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.7: KKTCCMB Tarafından Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Kararı		Resmi Gazete	
	TL	₺	€	£	Tarih	Sayı	Tarih	Sayı
	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz				
03.04.2017	7,00	0,40	0,25	0,50	23.03.2017	947	03.04.2017	61
05.06.2018	11,00	0,40	0,25	0,50	04.06.2018	998	11.06.2018	89
25.06.2018	11,00	0,75	0,25	0,50	21.06.2018	1001	02.07.2018	102
24.09.2018	17,25	1,00	0,25	0,50	20.09.2018	1014	26.09.2018	140
29.07.2019	13,25	1,00	0,125	0,25	26.07.2019	1046	29.07.2019	107
16.09.2019	10,00	1,00	0,125	0,25	12.09.2019	1054	16.09.2019	128
28.10.2019	8,50	1,00	0,125	0,25	25.10.2019	1059	28.10.2019	153
16.12.2019	7,25	0,75	0,05	0,125	13.12.2019	1069	16.12.2019	178
20.01.2020	6,75	0,50	0,05	0,125	17.01.2020	1076	20.01.2020	12
24.02.2020	6,50	0,50	0,05	0,125	20.02.2020	1081	24.02.2020	29
11.03.2020	6,50	0,25	0,05	0,125	10.03.2020	1087	11.03.2020	37
04.05.2020	5,00	0,25	0,05	0,125	30.04.2020	1099	04.05.2020	77
24.08.2020	6,75	0,40	0,15	0,25	20.08.2020	1125	24.08.2020	158
01.10.2020	8,25	0,60	0,25	0,30	30.09.2020	1143	01.10.2020	188
20.11.2020	11,50	0,60	0,25	0,30	19.11.2020	1158	20.11.2020	214
25.12.2020	13,75	0,60	0,25	0,30	24.12.2020	1168	25.12.2020	235
19.02.2021	13,75	0,40	0,15	0,20	17.02.2021	1178	19.02.2021	40
02.04.2021	15,25	0,40	0,15	0,20	01.04.2021	1190	02.04.2021	75
28.10.2021	12,75	0,40	0,15	0,20	27.10.2021	1233	27.10.2021	237
20.05.2022	12,75	0,50	0,25	0,30	17.05.2022	1276	20.05.2022	99
23.06.2022	13,75	1,00	0,50	0,60	22.06.2022	1280	23.06.2022	128
26.07.2023	20,25	1,50	1,00	1,25	25.07.2023	1348	26.07.2023	153
11.10.2023	26,00	1,50	1,00	1,25	10.10.2023	1360	10.10.2023	210
01.12.2023	36,00	2,00	1,25	2,00	27.11.2023	1370	28.11.2023	245
29.03.2024	46,00	2,00	1,25	2,00	28.03.2024	1394	29.03.2024	67

Kaynak: KKTCCMB

Not: Vadesiz Türk lirası ve döviz mevduatına uygulanan faiz oranları, vadeli mevduat için de geçerlidir.

Tablo B.8: KKTCCMB Tarafından Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Kararı		Resmi Gazete	
	TL	₺	€	£	Tarih	Sayı	Tarih	Sayı
01.06.2013	3,50	0,00	0,50	0,25	09.05.2013	849	16.05.2013	85
01.03.2015	3,50	0,00	0,00	0,00	10.02.2015	899	17.02.2015	25
01.02.2018	5,00	0,20	0,125	0,25	25.01.2018	979	31.01.2018	9
05.06.2018	7,50	0,20	0,125	0,25	04.06.2018	998	11.06.2018	89
25.06.2018	7,50	0,40	0,125	0,25	21.06.2018	1001	02.07.2018	102
15.08.2018	9,00	0,40	0,125	0,25	14.08.2018	1004	31.08.2018	127
24.09.2018	13,00	0,65	0,125	0,25	20.09.2018	1014	26.09.2018	140
29.07.2019	9,00	0,65	0,00	0,125	26.07.2019	1046	29.07.2019	107
16.09.2019	5,75	0,50	0,00	0,125	12.09.2019	1054	16.09.2019	128
28.10.2019	3,25	0,50	0,00	0,125	25.10.2019	1059	28.10.2019	153
16.12.2019	2,50	0,25	0,00	0,05	13.12.2019	1069	16.12.2019	178
24.02.2020	2,25	0,25	0,00	0,05	20.02.2020	1081	24.02.2020	29
11.03.2020	2,25	0,125	0,00	0,05	10.03.2020	1087	11.03.2020	37
04.05.2020	1,00	0,125	0,00	0,05	30.04.2020	1099	04.05.2020	77
24.08.2020	2,75	0,20	0,05	0,10	20.08.2020	1125	24.08.2020	158
01.10.2020	3,50	0,25	0,10	0,15	30.09.2020	1143	01.10.2020	188
20.11.2020	6,00	0,25	0,10	0,15	19.11.2020	1158	20.11.2020	214
25.12.2020	8,00	0,25	0,10	0,15	24.12.2020	1168	25.12.2020	235
19.02.2021	8,00	0,20	0,05	0,10	17.02.2021	1178	19.02.2021	40
02.04.2021	9,00	0,20	0,05	0,10	01.04.2021	1190	02.04.2021	75
28.10.2021	6,00	0,20	0,05	0,10	27.10.2021	1233	27.10.2021	237
20.05.2022	6,00	0,25	0,10	0,15	17.05.2022	1276	20.05.2022	99
23.06.2022	6,00	0,50	0,25	0,30	22.06.2022	1280	23.06.2022	128
26.07.2023	6,00	0,75	0,50	0,65	25.07.2023	1348	26.07.2023	153
01.12.2023	15,00	1,00	0,75	1,00	27.11.2023	1370	28.11.2023	245
29.03.2024	15,00	1,00	0,75	1,00	28.03.2024	1394	29.03.2024	67

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.9: Reeskont Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi																
	TL					₺				€			£				
	Tic.	San. Tur. Tar. Eğt.	İhr.	Esn.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs
01.01.13	11	8	8	8	8	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
01.06.13	11	7	7	7	7	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
05.06.18	17,5	14,5	14,5	13,5	13,5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
24.09.18	23,75	20,75	20,75	19,75	19,75	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
29.07.19	19,50	16,50	16,50	15,50	15,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
16.09.19	16,50	13,50	13,50	12,50	12,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
28.10.19	15,00	12,00	12,00	11,00	11,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
16.12.19	13,00	10,00	10,00	9,00	10,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
20.01.20	12,50	9,50	9,50	8,50	10,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
24.02.20	12,25	9,25	9,25	8,25	9,75	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
04.05.20	10,75	8,00	8,00	7,00	8,25	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
24.08.20	12,75	10,00	10,00	9,00	10,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
20.11.20	17,75	15,00	15,00	14,00	14,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
25.12.20	20,00	17,25	17,25	16,25	16,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
02.04.21	21,50	18,75	18,75	17,75	18,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
28.10.21	19,00	16,25	16,25	15,25	16,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
23.06.22	20,00	17,25	17,25	16,25	16,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
26.07.23	35,00	30,00	30,00	28,00	29,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
11.10.23	40,00	32,75	32,75	30,75	32,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
01.12.23	50,00	42,75	42,75	40,75	42,00	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
29.03.24	60,00	52,75	52,75	50,75	52,00	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.10: Yasal Karşılık Oranları (%)

Yürürlüğe Giriş Tarihi	Türk Parası Ve Yabancı Para Yükümlülüklerde					Kıymetli Maden Yükümlülüklerde	Yönetim Kurulu Kararı	
	Mevduat Hariç Diğer Yükümlülüklerde	3 Aya Kadar Vadeli Mevduatlarda (üç ay dâhil)	3 Ay-6 Ay Vadeli Mevduatlarda (altı ay dâhil)	6 Ay – 1 Yıl Vadeli Mevduatlarda (bir yıl dâhil)	Bir Yıldan Uzun Vadeli Mevduatlarda	Genel	Tarihi	Sayısı
28.02.2014	8	8	7	6	5	0	30.01.2014	872
15.08.2018	7	7	6	5	4	0	14.08.2018	1005
31.12.2019	7,25	7,25	6,25	5,25	4,25	0	27.12.2019	1072
31.01.2020	7,50	7,50	6,50	5,50	4,50	0	27.12.2019	1072
29.02.2020	7,75	7,75	6,75	5,75	4,75	0	27.12.2019	1072
31.03.2020	8	8	7	6	5	0	27.12.2019	1072

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.11: Karşılıksız Çekler

Yıllar	Aylar	Çek Kullanmaktan Men Edilenler (Kişi)	
		Aylık Toplam	Kümülatif Toplam
2014			3.366
2015			3.699
2016			2.977
2017			2.469
2018			2.374
2019			2.166
2020			1.633
2021			1.356
2022			757
2023			659
2024	1	50	50
	2	62	112
	3	59	171
	4	53	224
	5	68	292
	6	46	338
	7		
	8		
	9		
	10		
	11		
	12		

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.12: Elektronik Ödeme Sistemi İşlemleri - Ödeme Kanalına Göre (Adet)

	Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Şube	TRY	18.553	18.582	20.532	17.770	19.795	16.983						
	USD	1.572	1.587	1.811	1.512	1.890	1.452						
	EUR	1.471	1.489	1.625	1.432	1.760	1.559						
	GBP	2.243	2.106	2.482	2.239	2.541	2.078						
İnternet Bankacılığı	TRY	43.703	45.680	48.671	47.697	56.451	49.454						
	USD	1.890	1.950	2.160	2.108	2.483	2.081						
	EUR	1.858	1.929	2.029	1.999	2.357	2.062						
	GBP	3.374	3.487	4.070	3.827	4.556	3.932						
Toplam	TRY	62.256	64.262	69.203	65.467	76.246	66.437						
	USD	3.462	3.537	3.971	3.620	4.373	3.533						
	EUR	3.329	3.418	3.654	3.431	4.117	3.621						
	GBP	5.617	5.593	6.552	6.066	7.097	6.010						

Şube: katılımcı merkezi + şube olmak üzere iki kalemden oluşmaktadır.

Tablo B.13: Elektronik Ödeme Sistemi İşlemleri - Ödeme Kanalına Göre (Tutar)

	Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Şube	TRY	15.792.411.351	15.884.061.722	18.730.748.867	18.076.656.806	19.069.247.138	19.402.454.466						
	USD	150.796.485	137.231.122	134.288.734	136.049.068	114.224.713	116.489.280						
	EUR	62.811.766	74.465.940	106.618.265	97.806.141	94.192.318	88.837.025						
	GBP	92.367.557	87.153.128	119.428.999	97.518.355	98.112.566	89.076.050						
İnternet Bankacılığı	TRY	3.301.335.246	3.358.251.047	4.127.971.168	3.723.737.330	4.500.449.879	3.990.229.620						
	USD	18.799.273	19.901.899	26.425.988	21.113.794	30.009.680	23.833.048						
	EUR	14.612.496	16.766.561	14.803.589	16.144.869	18.421.653	15.318.596						
	GBP	22.849.049	25.326.447	33.749.981	26.903.394	32.909.254	29.113.315						
Toplam	TRY	19.093.746.597	19.242.312.768	22.858.720.036	21.800.394.136	23.569.697.017	23.392.684.085						
	USD	169.595.757	157.133.021	160.714.722	157.162.862	144.234.393	140.322.327						
	EUR	77.424.263	91.232.501	121.421.853	113.951.010	112.613.971	104.155.620						
	GBP	115.216.607	112.479.575	153.178.979	124.421.749	131.021.820	118.189.365						

Şube: katılımcı merkezi + şube olmak üzere iki kalemden oluşmaktadır.

Tablo B.14: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İbraz Edilen Çekler (Adet)

Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
TRY	115.490	97.224	95.262	102.782	103.210	85.937						
USD	4.529	4.106	3.827	4.249	4.339	3.664						
EUR	2.375	2.128	2.074	2.203	2.363	2.019						
GBP	3.098	2.914	2.975	3.077	3.294	2.738						

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.15: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İbraz Edilen Çekler (Tutar)

Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
TRY	8.356.382.149	7.725.578.708	8.118.769.700	8.041.455.269	8.674.519.046	8.813.168.336						
USD	38.566.618	39.522.830	41.040.064	40.966.574	41.574.210	31.839.152						
EUR	19.972.927	23.296.064	19.638.216	21.128.775	21.266.828	20.680.876						
GBP	64.144.474	63.290.091	69.553.373	68.642.110	74.793.924	55.416.489						

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.16: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İade Edilen Çekler (Adet)

Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
TRY	1.054	760	615	810	722	684						
USD	58	71	53	56	49	49						
EUR	24	25	15	26	27	21						
GBP	96	107	85	104	123	116						

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.17: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İade Edilen Çekler (Tutar)

Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
TRY	146.795.840	119.314.146	100.627.170	121.506.824	129.316.296	124.127.715						
USD	1.122.659	1.721.487	1.358.694	2.588.400	2.529.682	1.091.968						
EUR	855.245	1.062.934	65.726	1.118.473	730.253	420.503						
GBP	1.912.006	1.504.386	1.560.204	2.108.690	2.349.879	1.431.374						

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.18: Ay Sonları İtibarıyla Karşılıksız Çekler (Adet)

	Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Tüzel Kişi Çek Adedi		15.547	15.542	15.524	15.516	15.535	15.535						
Gerçek Kişi Çek Adedi	TRY	15.225	15.259	15.306	15.339	15.385	15.405						
Toplam Çek Adedi		30.772	30.801	30.830	30.855	30.920	30.940						
Tüzel Kişi Çek Adedi		1.234	1.255	1.256	1.283	1.292	1.295						
Gerçek Kişi Çek Adedi	USD	240	240	240	240	240	240						
Toplam Çek Adedi		1.474	1.495	1.496	1.523	1.532	1.535						
Tüzel Kişi Çek Adedi		914	921	924	924	929	931						
Gerçek Kişi Çek Adedi	EUR	205	206	206	206	206	206						
Toplam Çek Adedi		1.119	1.127	1.130	1.130	1.135	1.137						
Tüzel Kişi Çek Adedi		1.642	1.648	1.669	1.685	1.684	1.691						
Gerçek Kişi Çek Adedi	GBP	764	770	773	777	780	781						
Toplam Çek Adedi		2.406	2.418	2.442	2.462	2.464	2.472						

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.19: Ay Sonları İtibarıyla Karşılıksız Çekler (Tutar)

	Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Tüzel Kişi Çek Tutarı		427.750.125	428.789.142	431.013.076	432.220.491	436.148.324	438.413.536						
Gerçek Kişi Çek Tutarı	TRY	354.386.503	360.221.883	373.336.458	381.508.975	392.115.631	397.528.376						
Toplam Çek Tutarı		782.136.628	789.011.026	804.349.535	813.729.466	828.263.955	835.941.912						
Tüzel Kişi Çek Tutarı		26.307.833	26.882.654	26.887.654	27.270.494	28.717.686	28.874.836						
Gerçek Kişi Çek Tutarı	USD	2.637.912	2.637.912	2.637.912	2.637.912	2.637.912	2.637.912						
Toplam Çek Tutarı		28.945.745	29.520.566	29.525.566	29.908.406	31.355.598	31.512.748						
Tüzel Kişi Çek Tutarı		15.164.573	15.798.660	15.815.975	15.815.975	16.110.715	16.114.715						
Gerçek Kişi Çek Tutarı	EUR	1.346.740	1.348.740	1.348.740	1.348.740	1.348.740	1.348.740						
Toplam Çek Tutarı		16.511.313	17.147.400	17.164.715	17.164.715	17.459.455	17.463.455						
Tüzel Kişi Çek Tutarı		33.693.579	33.815.679	34.385.729	34.693.579	34.676.079	34.739.429						
Gerçek Kişi Çek Tutarı	GBP	12.292.240	12.897.740	12.930.140	13.021.140	13.049.140	13.105.640						
Toplam Çek Tutarı		45.985.818	46.713.418	47.315.868	47.714.718	47.725.218	47.845.068						

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.20: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Özetleri (Milyon TL)

Tarih	Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler	Menkul Değerler Cüzdanı	Mevduat Munzam Karşılıkları	Brüt Krediler	Ayrılan Karşılıklar	Diğer	Aktif Toplamı	Mevduat	Diğer	Özkaynak	Pasif Toplamı
30 Eyl. 2020	13.556,6	3.498,0	3.215,1	27.305,2	-835,4	1.817,2	48.556,7	40.117,0	4.237,1	4.202,6	48.556,7
31 Ara. 2020	14.761,7	3.546,4	2.953,0	28.758,3	-879,0	1.460,9	50.601,3	41.787,6	4.467,4	4.346,3	50.601,3
31 Mar. 2021	15.794,1	3.960,0	3.261,0	29.969,3	-869,0	1.936,6	54.052,0	44.774,9	4.547,8	4.729,3	54.052,0
30 Haz. 2021	16.290,4	4.385,5	3.356,2	31.432,4	-865,8	2.293,6	56.892,3	46.859,3	4.925,0	5.108,0	56.892,3
30 Eyl. 2021	17.307,8	4.631,1	3.492,7	32.151,5	-883,6	2.700,1	59.399,6	48.804,6	5.083,8	5.511,2	59.399,6
31 Ara. 2021	24.213,2	6.838,7	4.955,2	42.006,0	-962,0	2.591,9	79.643,0	66.179,1	7.423,0	6.040,9	79.643,0
31 Mar. 2022	27.036,1	8.405,2	5.439,3	45.161,9	-985,2	3.248,4	88.305,7	73.368,1	4.547,8	8.086,3	88.305,7
30 Haz. 2022	30.404,8	9.786,2	6.038,5	48.836,3	-1.016,9	3.477,8	97.526,7	80.962,9	8.945,9	7.617,9	97.526,7
30 Eyl. 2022	35.986,0	12.224,6	6.870,7	50.868,3	-1.117,3	4.301,9	109.134,2	90.576,0	10.049,0	8.509,2	109.134,2
31 Ara. 2022	42.632,9	15.443,2	7.975,1	56.587,2	-1.309,5	4.002,7	125.331,6	104.324,5	11.728,2	9.278,9	125.331,6
31 Mar. 2023	44.857,1	18.912,6	8.887,9	60.633,0	-1.279,6	4.902,8	136.913,8	112.525,3	14.113,0	10.275,5	136.913,8
30 Haz. 2023	57.935,3	31.999,4	12.516,3	76.645,8	-1.460,9	6.650,5	184.296,4	152.484,2	19.816,3	11.995,9	184.296,4
30 Eyl. 2023	64.633,1	34.735,3	13.446,5	80.891,6	-1.498,5	7.939,1	200.147,1	164.692,8	21.037,7	14.416,6	200.147,1
31 Ara. 2023	74.496,2	41.669,1	14.936,9	92.047,1	-1.965,1	7.537,3	228.721,5	186.717,8	25.184,3	16.819,4	228.721,5
31 Mar. 2024	77.538,6	48.466,9	16.481,2	103.100,0	-2.042,2	10.561,6	254.106,1	205.433,0	28.489,3	20.183,8	254.106,1
30 Haz. 2024	81.856,9	52.459,0	17.346,6	109.938,1	-2.403,0	12.429,3	271.626,9	215.737,4	31.589,0	24.300,5	271.626,9

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.21: Krediler (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alımı Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
30 Eyl. 2020	217,1	0,3	5,2	0,0	173,2	16.623,8	73,5	26,0	6.288,5	639,6	0,0	5,4	0,0	1.757,7	25.810,2
31 Ara 2020	263,3	0,0	5,4	73,4	208,6	18.868,7	87,2	24,8	6.329,0	703,4	0,0	5,0	0,0	633,6	27.202,4
31 Mar. 2021	296,3	0,0	5,6	81,8	216,4	19.929,9	94,2	27,3	6.512,4	687,2	0,2	5,7	0,0	578,4	28.435,4
30 Haz. 2021	335,1	0,0	5,7	86,2	221,9	20.909,0	98,8	28,4	6.757,2	837,6	0,0	0,0	0,0	639,3	29.919,2
30 Eyl. 2021	381,9	0,0	5,7	87,8	214,9	21.525,5	92,8	28,9	6.650,9	909,4	0,0	3,1	0,0	711,2	30.612,1
31 Ara. 2021	564,5	0,0	0,7	130,4	293,7	30.433,5	95,2	38,9	7.472,4	1.004,6	0,0	4,5	0,0	382,4	40.420,8
31 Mar. 2021	673,3	0,0	0,8	145,3	312,5	32.764,9	109,1	45	7.727,5	1.049,3	0,1	5,1	0,0	647,2	43.479,8
30 Haz. 2022	796,0	0,0	0,8	297,4	275,3	35.361,6	102,9	50,3	8.175,0	1.320,1	0,1	0,0	0,0	655,6	47.035,1
30 Eyl. 2022	901,9	13,0	0,9	329,9	286,9	36.259,2	113,4	55,3	8.606,6	1.504,1	0,1	0,0	0,0	885,6	48.956,9
31 Ara. 2022	1.115,8	10,0	2,6	336,6	290,1	40.001,4	234,0	55,7	9.376,5	1.770,5	0,1	0,0	0,0	754,1	53.947,4
31 Mar. 2023	1.172,7	25,0	1,1	344,9	95,1	42.455,2	393,8	56,9	10.617,0	1.939,4	0,0	0,0	0,0	811,4	57.912,5
30 Haz. 2023	1.787,2	43,0	1,4	253,3	173,9	54.307,9	464,4	74,6	13.483,3	2.520,1	0,0	0,0	0,0	758,5	73.867,6
30 Eyl. 2023	1.854,2	40,5	1,4	272,0	170,5	56.308,8	434,3	79,9	14.519,1	2.910,6	0,0	0,0	0,0	1.544,7	78.136,0
31 Ara. 2023	2.128,0	41,8	3,6	728,0	162,1	63.900,2	513,5	85,0	15.768,8	3.413,3	0,0	0,0	0,0	1.126,8	87.871,1
31 Mar. 2024	2.676,7	31,5	1,7	0,0	167,2	70.513,5	553,8	93,9	17.377,3	3.917,2	0,0	0,0	0,0	3.583,6	98.916,4
30 Haz. 2024	2.794,9	220,1	1,8	0,0	97,6	74.555,8	498,6	95,1	18.286,9	5.058,7	0,0	0,0	0,0	4.031,7	105.641,2

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.22: Krediler (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alımı Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
30 Eyl. 2020	121,9	0,3	0,1	0,0	36,9	6.332,7	73,5	4,0	3.702,6	637,1	0,0	0,0	0,0	991,5	11.900,6
31 Ara. 2020	156,8	0,0	0,0	0,0	32,2	8.155,9	87,2	4,0	3.808,2	701,4	0,0	0,0	0,0	394,9	13.340,6
31 Mar. 2021	166,6	0,0	0,0	0,0	28,6	7.999,3	94,2	3,8	3.762,6	685,1	0,2	0,0	0,0	308,9	13.049,3
30 Haz. 2021	192,2	0,0	0,0	0,0	26,3	7.978,6	98,8	3,8	3.830,0	834,4	0,0	0,0	0,0	323,3	13.287,4
30 Eyl. 2021	239,5	0,0	0,0	0,0	22,8	8.181,4	92,8	3,7	3.884,7	904,9	0,0	0,0	0,0	379,0	13.708,8
31 Ara. 2021	296,4	0,0	0,0	0,0	22,4	9.568,8	95,2	3,7	3.987,3	1.000,1	0,0	0,0	0,0	256,4	15.230,3
31 Mar. 2022	360,5	0,0	0,0	0,0	18,7	9.813,4	109,1	3,4	4.067,8	1.043,4	0,0	0,0	0,0	439,4	15.855,6
30 Haz. 2022	452,5	0,0	0,0	0,0	16,9	10.410,4	102,9	3,3	4.389,6	1.311,8	0,1	0,0	0,0	419,8	17.107,3
30 Eyl. 2022	550,6	13,0	0,0	0,0	12,8	10.670,5	113,4	2,8	4.864,1	1.491,3	0,1	0,0	0,0	554,0	18.272,6
31 Ara. 2022	685,1	10,0	0,0	0,0	10,1	12.493,6	234,0	2,6	5.488,6	1.758,2	0,1	0,0	0,0	464,8	21.147,1
31 Mar. 2023	705,4	25,0	0,6	0,0	7,3	13.416,2	393,8	2,5	6.619,8	1.925,4	0,0	0,0	0,0	566,8	23.662,8
30 Haz. 2023	1.009,2	43,0	0,0	0,0	61,0	14.582,3	464,4	2,4	8.204,3	2.491,4	0,0	0,0	0,0	315,1	27.173,1
30 Eyl. 2023	1.050,7	40,5	0,0	0,0	59,1	14.150,4	434,3	2,3	9.133,5	2.879,4	0,0	0,0	0,0	1.045,0	28.795,2
31 Ara. 2023	1.142,0	41,8	0,0	0,0	57,0	15.663,2	513,5	2,3	9.565,9	3.373,9	0,0	0,0	0,0	915,0	31.274,6
31 Mar. 2024	1.437,2	31,5	0,0	0,0	57,8	16.697,2	553,8	2,2	10.706,6	3.876,6	0,0	0,0	0,0	1.205,6	34.568,5
30 Haz. 2024	1.397,2	195,0	0,0	0,0	9,5	15.464,4	498,6	2,2	11.264,9	4.994,5	0,0	0,0	0,0	1.143,1	34.969,4

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.23: Krediler (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alımı Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
30 Eyl. 2020	95,2	0,0	5,2	0,0	136,3	10.291,1	0,0	22,0	2.585,9	2,5	0,0	5,3	0,0	766,1	13.909,6
31 Ara. 2020	106,5	0,0	5,3	73,4	176,4	10.712,7	0,0	20,9	2.520,8	2,0	0,0	5,0	0,0	238,7	13.861,7
31 Mar. 2021	129,7	0,0	5,6	81,8	187,8	11.930,6	0,0	23,5	2.749,8	2,1	0,0	5,7	0,0	269,5	15.386,1
30 Haz. 2021	142,9	0,0	5,7	86,2	195,6	12.930,4	0,0	24,6	2.927,2	3,2	0,0	0,0	0,0	316,0	16.631,8
30 Eyl. 2021	142,5	0,0	5,6	87,8	192,0	13.344,1	0,0	25,2	2.766,3	4,5	0,0	3,1	0,0	332,2	16.903,3
31 Ara. 2021	268,1	0,0	0,6	130,4	271,2	20.864,7	0,0	35,2	3.485,1	4,6	0,0	4,5	0,0	126,1	25.190,5
31 Mar. 2022	312,8	0,0	0,8	145,3	293,8	22.951,5	0,0	41,5	3.659,7	5,9	0,0	5,1	0,0	207,7	27.624,2
30 Haz. 2022	343,5	0,0	0,9	297,4	258,3	24.951,2	0,0	47,0	3.785,4	8,2	0,0	0,0	0,0	235,9	29.927,8
30 Eyl. 2022	351,4	0,0	0,9	329,9	274,1	25.588,6	0,0	52,5	3.742,5	12,8	0,0	0,0	0,0	331,6	30.684,3
31 Ara. 2022	430,7	0,0	2,6	336,6	280,0	27.507,8	0,0	53,1	3.887,9	12,3	0,0	0,0	0,0	289,3	32.800,3
31 Mar. 2023	467,3	0,0	0,5	344,9	87,8	29.039,0	0,0	54,4	3.997,2	13,9	0,0	0,0	0,0	244,6	34.249,6
30 Haz. 2023	778,0	0,0	1,4	253,3	112,9	39.725,6	0,0	72,2	5.279,0	28,7	0,0	0,0	0,0	443,4	46.694,5
30 Eyl. 2023	803,5	0,0	1,4	272,0	111,4	42.158,5	0,0	77,6	5.385,5	31,2	0,0	0,0	0,0	499,7	49.340,8
31 Ara. 2023	985,9	0,0	3,6	728,0	105,1	48.237,0	0,0	82,7	6.202,9	39,5	0,0	0,0	0,0	211,8	56.596,5
31 Mar. 2024	1.239,6	0,0	1,7	0,0	109,4	53.816,3	0,0	91,6	6.670,8	40,6	0,0	0,0	0,0	2.377,9	64.347,9
30 Haz. 2024	1.397,7	25,1	1,8	0,0	88,1	59.091,4	0,0	92,9	7.022,0	64,2	0,0	0,0	0,0	2.888,6	70.671,8

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.24: Krediler - Vadelere Göre (Milyon TL)

Tarih	Kısa Vadeli Krediler	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim	Orta ve Uzun Vadeli Krediler	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim	Toplam	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim
30 Eyl. 2020	6.172,6	4,82	19.637,6	14,72	25.810,2	12,19
31 Ara. 2020	6.357,0	2,99	20.845,4	6,15	27.202,4	5,39
31 Mar. 2021	6.726,7	5,82	21.708,7	4,14	28.435,4	4,53
30 Haz. 2021	7.099,1	5,54	22.820,1	5,12	29.919,2	5,22
30 Eyl. 2021	7.474,2	5,28	23.137,9	1,39	30.612,1	2,32
31 Ara. 2021	10.454,8	39,88	29.966,0	29,51	40.420,8	32,04
31 Mar. 2022	11.644,9	11,38	31.834,9	6,24	43.479,8	7,57
30 Haz. 2022	12.920,7	10,96	34.114,4	7,16	47.035,1	8,18
30 Eyl. 2022	13.433,2	3,97	35.523,7	4,13	48.956,9	4,09
31 Ara. 2022	15.303,2	13,92	38.644,2	8,78	53.947,4	10,19
31 Mar.2023	16.514,5	7,91	41.398,0	7,13	57.912,5	7,35
30 Haz. 2023	21.199,3	28,37	52.668,3	27,22	73.867,6	27,55
30 Eyl. 2023	23.003,3	8,51	55.132,7	4,68	78.136,0	5,78
31 Ara. 2023	27.098,8	17,80	60.772,3	10,23	87.871,1	12,46
31 Mar. 2024	32.775,8	20,95	66.140,6	8,83	98.916,4	12,57
30 Haz. 2024	35.470,9	8,22	70.170,3	6,09	105.641,2	6,80

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.25: Krediler - Kamu Özel Ayrımı (Milyon TL)

Tarih	Kamu Kredileri	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim	Özel Krediler	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim	Toplam	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim
30 Eyl. 2020	5.063,4	6,58	20.746,8	13,64	25.810,2	12,19
31 Ara. 2020	5.494,7	8,52	21.707,7	4,63	27.202,4	5,39
31 Mar. 2021	5.542,6	0,87	22.892,8	5,46	28.435,4	4,53
30 Haz. 2021	5.504,3	-0,69	24.414,9	6,65	29.919,2	5,22
30 Eyl. 2021	5.696,7	3,50	24.915,4	2,05	30.612,1	2,32
31 Ara. 2021	7.510,6	31,84	32.910,2	32,09	40.420,8	32,04
31 Mar. 2022	8.078,4	7,56	35.401,4	7,57	43.479,8	7,57
30 Haz. 2022	8.503,2	5,26	38.531,9	8,84	47.035,1	8,18
30 Eyl. 2022	8.860,0	4,20	40.096,9	4,06	48.956,9	4,09
31 Ara. 2022	9.707,1	9,56	44.240,3	10,33	53.947,4	10,19
31 Mar. 2023	9.413,3	-3,03	48.499,1	9,63	57.912,5	7,35
30 Haz. 2023	10.660,2	13,25	63.207,4	30,33	73.867,6	27,55
30 Eyl. 2023	11.778,0	10,48	66.358,1	4,98	78.136,0	5,78
31 Ara. 2023	13.977,7	18,68	73.8963,4	11,36	87.871,1	12,46
31 Mar. 2024	15.525,2	11,07	83.391,2	12,85	98.916,4	12,57
30 Haz. 2024	15.318,7	-1,33	90.322,5	8,31	105.641,2	6,80

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.26: Büyüklüklerine Göre Toplam Kredilerin Dağılımı (Milyon TL)

Tarih	100 Bin TL'den Büyük Krediler	51-100 Bin TL Arasındaki Krediler	11-50 Bin TL Arasındaki Krediler	1 - 10 Bin TL Arasındaki Krediler	Bin TL'den Küçük Krediler	Genel Toplam
30 Eyl. 2020	22.650,8	1.026,7	1.328,8	464,1	339,8	25.810,2
31 Ara. 2020	24.007,0	1.044,9	1.341,5	466,4	342,6	27.202,4
31 Mar. 2021	25.257,5	1.052,7	1.321,6	463,4	340,2	28.435,4
30 Haz. 2021	26.408,3	1.143,1	1.443,2	563,1	361,5	29.919,2
30 Eyl. 2021	27.071,5	1.172,0	1.481,9	528,0	358,7	30.612,1
31 Ara. 2021	36.866,2	1.284,9	1.414,9	506,8	348,0	40.420,8
31 Mar. 2022	39.797,7	1.325,5	1.438,7	549,8	368,1	43.479,8
30 Haz. 2022	42.949,4	1.526,3	1.515,3	602,3	441,8	47.035,1
30 Eyl. 2022	44.614,6	1.548,1	1.538,7	653,7	601,8	48.956,9
31 Ara. 2022	49.280,6	1.536,3	1.646,5	711,6	772,5	53.947,5
31 Mar. 2023	52.386,0	1.797,2	1.826,6	852,4	1.050,3	57.912,5
30 Haz. 2023	67.393,8	1.991,5	2.071,3	965,1	1.445,9	73.867,6
30 Eyl. 2023	71.307,9	2.206,3	2.042,9	993,3	1.585,6	78.136,0
31 Ara. 2023	80.321,7	2.566,8	2.273,0	1.094,2	1.615,2	87.871,1
31 Mar. 2024	91.964,7	2.098,1	2.076,4	1.080,5	1.696,7	98.916,4
30 Haz. 2024	98.519,2	2.193,8	2.166,6	1.031,8	1.729,8	105.641,2

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.27: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL)

Tarih	Ödenmiş Sermaye	Yedek Akçeler	Sabit Kıymet Yeniden Değ. Fonu	Menkul Değerler Değer Artışı Fonu	Dönem Kârı (Zarar)	Geçmiş yıl Kârı (Zararı)	Toplam
30 Eyl. 2020	1.401,4	1.366,6	3,6	215,0	513,0	737,5	4.237,1
31 Ara. 2020	1.470,7	1.369,1	10,4	220,2	671,1	725,9	4.467,4
31 Mar. 2021	1.492,6	1.693,2	10,4	256,9	301,7	974,5	4.729,3
30 Haz. 2021	1.506,1	1.842,6	10,4	262,5	639,7	846,7	5.108,0
30 Eyl. 2021	1.515,8	1.846,6	10,4	261,6	1.038,7	838,1	5.511,2
31 Ara. 2021	1.542,4	2.672,2	11,5	378,5	1.436,3	0,0	6.040,9
31 Mar. 2022	1.989,1	3.246,3	11,5	479,8	532,9	591,7	6.851,3
30 Haz. 2022	2.019,3	3.714,7	11,5	498,4	1.311,7	62,3	7.617,9
30 Eyl. 2022	2.028,1	3.766,2	11,5	510,8	2.192,6	0,0	8.509,2
31 Ara. 2022	2.316,1	3.693,6	11,5	554,4	2.703,3	0,0	9.278,9
31 Mar. 2023	2.316,5	4.388,3	11,5	586,2	1.084,9	1.888,1	10.275,5
30 Haz. 2023	2.627,8	5.930,6	11,5	788,2	2.637,8	0,0	11.995,9
30 Eyl. 2023	2.843,7	5.845,2	11,5	869,9	4.846,3	0,0	14.416,6
31 Ara. 2023	3.115,7	5.815,2	16,3	969,3	6.902,9	0,0	16.819,4
31 Mar. 2024	3.115,9	8.386,6	16,3	1.069,0	3.282,4	4.313,6	20.183,8
30 Haz. 2024	3.629,3	12.116,2	22,6	1.198,6	7.333,8	0,0	24.300,5

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.28: Sermaye Yeterliliği Rasyosu (%)

Tarih	Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	Özel Sermayeli Bankalar	Şube Bankaları	Bankacılık Sektörü	Yasal Sınır
30 Eyl. 2020	14,65	12,67	19,81	15,69	10,00
31 Ara. 2020	13,25	12,58	21,25	15,91	10,00
31 Mar. 2021	13,76	12,4	21,50	15,93	10,00
30 Haz. 2021	14,33	12,42	22,32	16,31	10,00
30 Eyl. 2021	16,07	12,82	22,97	17,05	10,00
31 Ara. 2021	14,14	13,10	22,42	16,66	10,00
31 Mar. 2022	16,1	12,64	24,48	17,5	10,00
30 Haz. 2022	18,74	10,92	23,36	17,67	10,00
30 Eyl. 2022	20,90	11,69	22,72	17,26	10,00
31 Ara. 2022	16,28	10,04	21,26	15,33	10,00
31 Mar. 2023	15,58	11,12	20,04	15,41	10,00
30 Haz. 2023	14,51	10,84	19,57	15,11	10,00
30 Eyl. 2023	16,72	14,65	21,28	17,77	10,00
31 Ara. 2023	14,50	12,17	20,46	16,04	10,00
31 Mar. 2024	17,56	11,02	23,01	16,83	10,00
30 Haz. 2024	19,56	10,00	25,24	17,57	10,00

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.29: Bankacılık Sektörü Kâr / Zarar Tablosu (Milyon TL)

Tarih	Faiz Gelirleri	Faiz Giderleri	Faiz Dışı Gelirler	Faiz Dışı Giderler	Dönem Net Kâr / Zararı
30 Eyl. 2020	2.364,0	1.227,2	445,7	826,3	513,0
31 Ara. 2020	3.303,4	1.715,8	636,8	1.154,5	671,2
31 Mar. 2021	1.143,6	626,0	156,4	295,6	301,7
30 Haz. 2021	2.398,6	1.327,8	350,3	618,0	639,7
30 Eyl. 2021	3.707,8	2.052,4	599,0	960,5	1.038,7
31 Ara. 2021	5.271,7	2.864,1	894,0	1.411,5	1.436,3
31 Mar. 2022	1.562,1	801,9	343,0	484,1	532,9
30 Haz. 2022	3.343,7	1.652,7	744,4	1.051,1	1.311,7
30 Eyl. 2022	5.364,7	2.576,7	1.236,8	2.432,3	2.192,6
31 Ara. 2022	7.738,2	3.632,4	1.923,1	3.425,6	2.703,3
31 Mar. 2023	2.648,1	1.134,2	864,6	1.367,4	1.084,9
30 Haz. 2023	6.171,5	2.520,8	1.675,9	3.115,4	2.637,8
30 Eyl. 2023	10.825,1	4.453,5	2.808,9	5.680,3	4.846,4
31 Ara. 2023	16.913,7	7.054,5	4.685,0	8.517,2	6.902,9
31 Mar. 2024	7.874,9	3.329,3	1.744,5	4.204,6	3.282,4
30 Haz. 2024	18.157,3	7.739,8	3.623,3	9.584,0	7.333,8

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.30: Mevduat (Toplam) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
30 Eyl. 2020	6.915,4	19.916,4	7.380,5	1.630,5	4.274,2	40.117,0
31 Ara. 2020	7.760,1	20.730,7	7.533,1	1.478,6	4.285,1	41.787,6
31 Mar. 2021	7.393,7	23.427,2	8.068,0	1.486,6	4.399,4	44.774,9
30 Haz. 2021	7.894,5	24.161,5	8.521,6	1.576,9	4.704,8	46.859,3
30 Eyl. 2021	8.914,9	25.099,8	8.467,0	1.481,6	4.841,3	48.804,6
31 Ara. 2021	12.946,1	32.873,1	10.756,5	1.998,1	7.605,3	66.179,1
31 Mar. 2022	14.893,2	36.390,0	11.440,2	2.622,5	8.022,3	73.368,1
30 Haz. 2022	18.722,7	38.786,8	12.282,8	2.862,0	8.308,6	80.962,9
30 Eyl. 2022	23.227,1	40.888,7	14.883,1	2.828,3	8.748,8	90.576,0
31 Ara. 2022	28.850,6	44.991,4	17.907,2	2.816,9	9.758,4	104.324,5
31 Mar. 2023	32.423,5	49.476,1	18.362,7	2.756,6	9.506,4	112.525,3
30 Haz. 2023	45.433,9	64.326,9	25.406,1	3.871,6	13.445,7	152.484,2
30 Eyl. 2023	50.390,3	68.615,3	27.920,5	4.088,9	13.677,8	164.692,8
31 Ara. 2023	57.535,0	77.200,2	33.324,2	4.432,6	14.225,8	186.717,8
31 Mar. 2024	63.547,3	82.370,5	38.481,5	5.546,1	15.487,6	205.433,0
30 Haz. 2024	64.484,8	86.728,0	41.745,5	8.027,2	14.751,9	215.737,4

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.31: Mevduat (TP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
30 Eyl. 2020	2.330,6	7.876,7	3.235,2	260,3	371,6	14.074,4
31 Ara. 2020	2.855,1	8.032,8	3.111,7	188,3	329,7	14.517,6
31 Mar. 2021	2.331,7	9.052,9	3.127,0	211,8	191,8	14.915,2
30 Haz. 2021	2.322,3	9.098,3	3.374,6	251,3	220,2	15.266,7
30 Eyl. 2021	2.442,9	9.362,6	3.387,2	343,2	234,1	15.770,0
31 Ara. 2021	2.532,0	9.273,2	2.916,9	335,0	251,8	15.308,9
31 Mar. 2022	2.962,5	9.752,7	3.024,2	282,7	223,0	16.245,1
30 Haz. 2022	3.490,3	9.374,7	3.106,6	282,5	199,9	16.454,0
30 Eyl. 2022	4.329,8	9.538,8	3.587,9	125,2	205,6	17.787,3
31 Ara. 2022	5.717,7	10.409,4	4.151,8	144,2	328,8	20.751,9
31 Mar. 2023	6.389,4	10.739,5	4.126,3	134,9	213,6	21.603,6
30 Haz. 2023	7.296,1	10.472,9	3.885,7	145,8	189,2	21.989,7
30 Eyl. 2023	8.138,3	12.040,4	4.585,4	179,9	195,5	25.139,5
31 Ara. 2023	9.653,4	13.300,3	6.561,1	218,2	196,8	29.929,8
31 Mar. 2024	10.133,1	13.156,2	7.523,7	646,8	195,0	31.654,8
30 Haz. 2024	13.146,0	17.903,5	10.096,1	3.179,7	294,8	44.620,1

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.32: Mevduat (YP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
30 Eyl. 2020	4.584,9	12.039,7	4.145,3	1.370,2	3.902,5	26.042,6
31 Ara. 2020	4.905,0	12.698,0	4.421,3	1.290,3	3.955,4	27.270,0
31 Mar. 2021	5.062,0	14.374,3	4.941,0	1.274,8	4.207,6	29.859,7
30 Haz. 2021	5.572,3	15.063,2	5.147,0	1.325,5	4.484,6	31.592,6
30 Eyl. 2021	6.472,1	15.737,1	5.079,8	1.138,3	4.607,3	33.034,6
31 Ara. 2021	10.414,2	23.599,9	7.839,6	1.663,0	7.353,5	50.870,2
31 Mar. 2022	11.930,7	26.637,2	8.416,0	2.340,0	7.799,3	57.123,1
30 Haz. 2022	15.232,4	29.412,1	9.176,2	2.579,6	8.107,6	64.508,9
30 Eyl. 2022	18.897,3	31.349,9	11.295,2	2.703,1	8.543,2	72.788,7
31 Ara. 2022	23.132,9	34.582,0	13.755,4	2.672,7	9.429,6	83.572,6
31 Mar. 2023	26.034,1	38.736,6	14.236,3	2.621,8	9.292,8	90.921,6
30 Haz. 2023	38.137,8	53.854,0	21.520,4	3.725,7	13.256,6	130.494,5
30 Eyl. 2023	42.252,1	56.574,9	23.335,1	3.908,9	13.482,3	139.553,3
31 Ara. 2023	47.881,6	63.899,9	26.763,1	4.214,4	14.029,0	156.788,0
31 Mar. 2024	53.414,1	69.214,3	30.957,7	4.899,4	15.292,7	173.778,2
30 Haz. 2024	51.338,9	68.824,5	31.649,4	4.847,4	14.457,1	171.117,3

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.33: Mevduat (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
30 Eyl. 2020	2.612,3	7.913,7	28.910,3	680,7	2.517,5	42.634,5
31 Ara. 2020	3.184,6	8.630,3	29.453,4	519,3	2.531,0	44.318,6
31 Mar. 2021	3.162,6	8.752,3	32.055,9	804,1	2.786,7	47.561,4
30 Haz. 2021	2.917,8	9.092,3	33.980,6	868,5	2.894,9	49.754,1
30 Eyl. 2021	2.821,0	10.051,6	34.919,8	1.012,2	2.785,5	51.590,1
31 Ara. 2021	3.797,4	13.675,2	47.406,0	1.300,5	4.253,6	70.432,7
31 Mar. 2022	4.124,3	15.220,0	52.713,4	1.310,4	4.217,5	77.585,6
30 Haz. 2022	3.850,7	17.873,1	57.828,7	1.410,4	4.652,3	85.615,2
30 Eyl. 2022	3.968,9	21.453,9	63.594,9	1.558,3	5.148,6	95.724,6
31 Ara. 2022	4.367,7	25.888,3	72.404,4	1.664,1	6.081,6	110.406,1
31 Mar. 2023	4.644,7	27.171,0	78.635,2	2.074,3	7.198,3	119.723,3
30 Haz. 2023	5.626,1	37.574,6	106.573,2	2.710,3	10.970,2	163.454,5
30 Eyl. 2023	5.808,0	42.722,5	113.374,3	2.788,0	11.394,0	176.086,8
31 Ara. 2023	6.304,3	46.881,9	129.916,3	3.615,4	13.689,5	200.407,4
31 Mar. 2024	7.207,8	50.577,0	142.845,9	4.802,2	14.326,1	219.759,0
30 Haz. 2024	8.085,2	52.166,6	149.757,6	5.727,9	15.459,6	231.196,8

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.34: Mevduat (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
30 Eyl. 2020	1.806,1	2.651,4	9.299,9	317,0	322,2	14.396,6
31 Ara. 2020	2.400,8	2.603,7	9.203,5	309,6	345,2	14.862,8
31 Mar. 2021	2.292,6	2.474,6	9.801,4	346,5	340,0	15.255,1
30 Haz. 2021	2.004,8	2.673,4	10.208,5	380,0	122,6	15.389,3
30 Eyl. 2021	1.858,3	3.002,1	10.405,1	504,5	193,0	15.963,0
31 Ara. 2021	2.440,1	2.665,2	9.645,0	558,7	739,4	16.048,4
31 Mar. 2022	2.433,9	3.056,1	10.259,0	496,1	418,9	16.664,0
30 Haz. 2022	2.019,2	3.359,2	10.547,0	528,6	655,7	17.109,7
30 Eyl. 2022	2.313,7	3.848,2	11.007,4	618,0	1.071,5	18.858,8
31 Ara. 2022	2.445,3	5.180,1	12.530,3	596,2	1.963,1	22.715,0
31 Mar. 2023	2.527,3	5.251,5	12.927,0	897,8	3.010,3	24.613,9
30 Haz. 2023	2.503,8	5.395,2	13.023,2	1.067,6	4.968,0	26.957,8
30 Eyl. 2023	2.743,7	6.752,0	14.391,9	1.251,9	5.523,5	30.663,0
31 Ara. 2023	3.268,6	7.506,5	17.260,4	1.894,4	6.609,4	36.539,3
31 Mar. 2024	3.640,1	7.870,6	17.500,8	2.643,2	9.139,1	40.793,8
30 Haz. 2024	4.457,7	11.712,9	24.761,3	3.688,1	9.212,7	53.832,7

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.35: Mevduat (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
30 Eyl. 2020	806,2	5.262,2	19.610,4	363,7	2.195,3	28.237,8
31 Ara. 2020	783,9	6.026,6	20.249,9	209,7	2.185,7	29.455,8
31 Mar. 2021	870,0	6.277,7	22.254,5	457,6	2.446,7	32.306,5
30 Haz. 2021	913,0	6.419,0	23.772,0	488,6	2.772,2	34.364,8
30 Eyl. 2021	962,6	7.049,6	24.514,7	507,7	2.592,5	35.627,1
31 Ara. 2021	1.357,3	11.010,0	37.761,0	741,9	3.514,1	54.384,3
31 Mar. 2022	1.690,5	12.163,9	42.454,4	814,2	3.798,6	60.921,6
30 Haz. 2022	1.831,5	14.513,9	47.281,7	881,8	3.996,6	68.505,5
30 Eyl. 2022	1.655,2	17.605,7	52.587,5	940,3	4.077,1	76.865,8
31 Ara. 2022	1.922,4	20.708,2	59.874,1	1.067,9	4.118,5	87.691,1
31 Mar. 2023	2.117,4	21.919,4	65.708,2	1.176,6	4.187,8	95.109,4
30 Haz. 2023	3.122,3	32.179,4	93.550,0	1.642,8	6.002,2	136.496,7
30 Eyl. 2023	3.064,3	35.970,5	98.982,4	1.536,1	5.870,5	145.423,8
31 Ara. 2023	3.035,7	39.375,4	112.655,9	1.720,9	7.080,2	163.868,1
31 Mar. 2024	3.567,7	42.706,4	125.345,1	2.159,0	5.187,0	178.965,2
30 Haz. 2024	3.627,5	40.453,7	124.996,3	2.039,8	6.246,9	177.364,2

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.36: Para Arzı (Milyon TL)

Yıl	Çeyrek	M1	Önceki Yılın Aynı Çeyreğine Göre Yüzde Değişim	M2	Önceki Yılın Aynı Çeyreğine Göre Yüzde Değişim	M3	Önceki Yılın Aynı Çeyreğine Göre Yüzde Değişim
2020	I	7.872,2	25,00	34.635,5	19,22	37.612,4	20,45
	II	8.529,4	29,59	35.839,0	19,20	38.294,3	18,23
	III	9.724,8	43,54	40.684,0	35,12	43.787,2	31,72
	IV	10.077,1	36,44	41.842,8	26,17	45.299,2	26,22
2021	I	10.461,4	32,89	45.118,5	30,27	48.624,9	29,28
	II	11.257,1	31,98	47.658,2	32,98	50.639,9	32,24
	III	12.381,7	27,32	49.727,0	22,23	52.622,7	20,18
	IV	17.349,1	72,16	67.053,5	60,25	71.396,0	57,61
2022	I	19.759,9	88,88	74.364,7	64,82	78.623,5	61,69
	II	23.814,8	111,55	82.490,8	73,09	86.691,6	71,19
	III	28.312,8	128,67	92.082,7	85,18	96.243,4	82,89
	IV	34.326,7	97,86	105.913,6	57,95	111.344,3	55,95
2023	I	40.071,5	102,79	116.406,7	56,53	121.302,0	54,28
	II	54.532,1	128,98	156.930,8	90,24	163.014,6	88,04
	III	60.041,8	112,07	169.304,5	83,86	176.924,2	83,83
	IV	67.886,8	97,77	191.745,2	81,04	200.015,7	79,64
2024	I	74.606,5	86,18	210.518,4	80,85	221.519,4	82,62
	II	75.419,7	38,30	220.086,9	40,24	229.227,3	40,62
	III						
	IV						

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.37: Bankacılık Yasası Altında Faaliyet Gösteren Lisanslı Bankalar

1	KIBRIS VAKIFLAR BANKASI LTD.
2	AKFİNANS BANK LTD.
3	CREDITWEST BANK LTD.
4	NOVA BANK LTD.
5	ASBANK LTD.
6	KIBRIS İKTİSAT BANKASI LTD.
7	KIBRIS TÜRK KOOPERATİF MERKEZ BANKASI LTD.
8	LİMASOL TÜRK KOOPERATİF BANKASI LTD.
9	ŞEKERBANK (KIBRIS) LTD.
10	TÜRK BANKASI LTD.
11	UNIVERSAL BANK LTD.
12	BANKMARE LTD.
13	YAKINDOĞU BANK LTD.
14	KIBRIS KAPİTAL BANK LTD.
15	HIGHRISE BANK LTD.
16	T. GARANTİ BANKASI A.Ş.
17	T. HALK BANKASI A.Ş.
18	T. İŞ BANKASI A.Ş.
19	TC ZİRAAT BANKASI A.Ş.
20	ALBANK LTD.
21	TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.
22	DENİZBANK A.Ş.

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.38: Temel Ekonomik ve Sosyal Göstergeler

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
GSYH (Cari Fiyatlarla Milyon TL)	10.222,4	11.601,2	14.544,8	18.324,2	21.395,4	21.407,5	30.143,7	73.932,8	132.561,2 ^T	218.022,7 ^T
GSYH (Milyon ABD doları)	3.749,0	3.837,9	3.983,8	3.790,8	3.766,8	3.048,6	3.385,8	4.450,3	5.566,0 ^T	6.091,0 ^T
Fert Başına GSMH (Cari Fiyatlarla TL)	37.413	42.022	51.799	64.178	71.851,4	70.606,2	99.080,5	242.957,6	295.621,7 ^T	-
Fert Başına GSMH (ABD doları) (1)	13.721	13.902	14.187	13.277	12.649	10.055	11.129	14.648	17.850 ^T	19.011,0 ^T
Enflasyon Oranı (%)	7,8	10,2	14,7	29,9	11,6	15,0	46,1	94,5	83,6	83,2*
İhracat (Milyon ABD doları) (2)	118,1	105,5	105,6	100,9	82,5	106,4	134,8	140,4	176,2	184,4 ^T
İthalat (Milyon ABD doları)	1.500,6	1.557,2	1.778,4	1.816,4	1.587,9	1.319,6	1.572,1	2.258,9	2.817,4	2.752,7 ^T
Dış Ticaret Dengesi (Milyon ABD doları)	-1.382,5	-1.415,2	-1.672,8	-1.715,5	-1.505,4	-1.213,2	-1.437,3	-2.118,5	-2.641,2	-2.568,2 ^T
İhracat / İthalat (%)	7,9	6,9	5,9	5,6	5,2	8,1	8,6	6,2	6,3	6,7
Gelen Turist Sayısı	1.483.244	1.577.073	1.734.330	1.759.625	1.749.979	388.837	552.312	1.415.066	1.854.490	976.604*
a) Türkiye	1.110.795	1.218.232	1.324.248	1.359.420	1.358.465	307.717	438.700	1.117.675	1.522.931	815.809*
b) Diğer	372.449	358.841	410.082	400.205	391.514	81.120	113.612	297.391	331.559	160.795*
Net Turizm Geliri (Milyon ABD doları)	697,7	739,4	864,9	912,4	1.004,3	178,1	340,3	909,3 ^(T)	-	-
İstihdam	112.811	118.387	120.999	132.411	138.438	132.883	125.739	138.609	148.211	-
İşsiz Sayısı	9.043	8.075	7.452	9.872	9.317	14.950	10.646	9.340	7.988	-
İşsizlik Oranı (%)	7,4	6,4	5,8	6,9	6,3	10,1	7,8	6,3	5,1	5,2 ^T
Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus (3)	299.514	307.255	314.169	347.340	357.216	359.108	365.474	373.754	380.917	-
Nüfus (Projeksiyon) (4)	331.432	339.478	351.965	372.486	382.230	382.836	390.745	-	-	-
Yıllık Nüfus Artışı (%)	3,9	2,4	3,7	5,8	2,6	0,2	2,1	-	-	-

Kaynak: DPÖ, KKTMB, İstatistik Kurumu, Ticaret Dairesi, Turizm Planlama Dairesi

^(T)Tahmin

1) Fert Başına GSMH - Amerikan doları (USD) kuru baz alınmıştır.

2) Güney Kıbrıs'a yapılan ihracat dâhil değildir.

3) Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus: Hane halkı İş Gücü Anketi yoluyla elde edilen, okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapisane, kışla ya da orduvinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

4) Nüfus (Projeksiyon) 2011 yılında yapılan nüfus sayımı verileri kullanılarak yapılan 2012-2021 projeksiyon verileridir. Fert Başına GSMH hesaplamasında bu nüfus sayıları kullanılmaz. Fert Başına GSMH hesaplamasında kullanılan nüfus: (yıl ortası nüfus) + (yurtdışında okuyan KKTC'li öğrenciler) - (KKTC'de okuyan TC uyruklu öğrenciler + diğer ülke vatandaşı öğrenciler)

*2024 yılı Haziran verilerini kapsamaktadır.

Tablo B.39: Gayrisafi Yurt İçi Hasıladaki Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)

Sektörler	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1. Tarım	366,4	386,5	405,0	489,3	552,5	647,6	658,8	1.139,4	1.171,2	1.279,8	2.525,8	4.895,0
2. Sanayi	558,5	587,1	636,6	779,7	937,7	1.064,7	1.413,3	1.537,9	1.675,7	2.064,4	2.273,9	3.964,8
3. İnşaat	408,5	335,8	370,7	370,2	480,5	511,6	836,4	1.081,4	1.235,1	2.054,6	2.247,8	4.281,2
4. Ticaret - Turizm	1.216,8	1.385,3	1.527,9	1.829,1	2.012,9	2.280,6	2.921,8	3.814,5	4.746,7	2.746,6	4.153,8	22.677,1
5. Ulaştırma - Haberleşme	553,1	642,9	711,4	788,0	896,6	965,3	1.156,6	1.339,0	1.564,7	1.370,7	2.764,2	6.899,8
6. Mali Müesseseler	472,6	506,0	579,7	637,4	719,4	887,6	1.007,7	1.486,4	1.717,3	1.685,6	2.678,8	5.271,4
7. Konut Gelirleri	274,4	305,8	358,2	398,9	456,2	535,3	655,6	896,3	1.102,4	1.356,9	2.206,5	3.685,6
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	727,5	801,8	891,6	1.026,1	1.422,6	1.679,9	2.289,8	2.889,9	2.819,4	2.755,2	4.272,0	7.637,8
9. Kamu Hizmetleri	1.294,3	1.294,9	1.349,9	1.603,6	1.715,2	1.850,1	2.193	2.461,1	3.441,7	4.146,0	4.670,8	8.512,3
10. İthalat Vergileri	637,0	709,1	775,9	936,4	971,8	1.178,3	1.411,5	1.678,1	1.921,2	1.947,7	2.350,1	6.107,8
11. GSYH	6.509,0	6.955,1	7.606,9	8.858,6	10.222,5	11.601,2	14.544,8	18.324,1	21.395,4	21.407,5	30.143,7	73.932,8
12. Net Dış Âlem Faktör Gelirleri	50,2	-39,3	-27,5	-18,2	-11,7	4,2	6,9	10,6	13,7	17,1	45,1	154,3
GSMH	6.559,2	6.915,8	7.579,4	8.840,4	10.210,7	11.605,5	14.551,8	18.334,8	21.409,1	21.424,6	30.188,9	74.087,1

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

Tablo B.40: Gayrisafi Yurt İçi Hasılanın Yüzde Dağılımı

Sektörler	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1. Tarım	5,6	5,6	5,3	5,5	6,0	5,6	4,5	6,2	5,5	6,0	8,3	6,6
2. Sanayi	8,6	8,4	8,4	8,8	9,2	9,2	9,7	8,4	7,8	9,6	7,5	5,4
2.1. Taş Ocakçılığı	0,7	0,6	0,6	0,5	0,7	0,7	0,9	1,0	0,9	1,3	2,2	1,2
2.2. İmalat Sanayi	2,5	2,8	2,9	3,1	3,7	3,7	3,3	3,0	2,8	2,5	2,2	2,3
2.3. Elektrik-Su	5,3	5,1	4,8	5,1	4,8	4,8	5,5	4,4	4,1	5,8	3,1	1,8
3. İnşaat	6,3	4,8	4,9	4,2	4,7	4,4	5,8	5,9	5,8	9,6	7,5	5,8
4. Ticaret - Turizm	18,7	19,9	20,1	20,6	19,7	19,7	20,1	20,8	22,2	12,8	13,8	30,7
4.1. Toptan ve Perakende Ticaret	11,1	11,4	11,2	12,3	10,7	11,0	11,1	11,2	10,5	10,3	10,4	11,0
4.2. Otelcilik ve Lokantacılık	7,6	8,5	8,9	8,3	9,0	8,7	9,0	9,6	11,7	2,5	3,4	19,7
5. Ulaştırma - Haberleşme	8,5	9,3	9,4	8,9	8,8	8,3	8,0	7,3	7,3	6,4	9,2	9,3
6. Mali Müesseseler	7,2	7,3	7,6	7,2	7,0	7,6	6,9	8,1	8,0	7,9	8,9	7,1
7. Konut Sahipliği	4,2	4,4	4,7	4,5	4,4	4,6	4,5	4,9	5,2	6,3	7,3	5,0
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	11,2	11,5	11,7	11,6	13,9	14,5	15,7	15,8	13,2	12,9	14,2	10,3
9. Kamu Hizmetleri	19,9	18,6	17,7	18,1	16,8	15,9	15,1	13,4	16,1	19,4	15,5	11,5
10. İthalat Vergileri	9,8	10,2	10,2	10,6	9,5	10,2	9,7	9,2	9,0	9,1	7,8	8,3
GSYH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

Tablo B.41: Ekonominin Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 ^(H)	2022 ^(H)
1. Toplam Kaynaklar	6.849,7	7.141,1	7.664,8	8.866,0	9.470,2	10.499,0	13.476,9	17.697,2	20.152,0	24.088,1	25.081,4	29.701,5
2. Toplam Yatırımlar	1.266,5	1.175,5	1.147,8	1.276,7	1.598,5	1.791,2	2.836,0	2.844,8	4.102,7	4.979,0	4.451,1	5.087,0
3. Toplam Tüketim	5.583,1	5.965,6	6.516,9	7.589,3	7.871,7	8.707,8	10.640,9	14.852,4	16.332,9	19.109,1	20.630,2	24.614,5
4. Kamu Harcanabilir Geliri	1.059,2	1.491,8	1.341,3	1.688,9	2.123,1	2.317,2	3.451,1	4.332,4	5.791,0	4.390,5	5.957,8	6.636,5
5. Özel Harcanabilir Gelir	5.449,9	5.424,0	6.238,1	7.151,5	8.087,7	8.962,7	11.100,7	14.002,4	15.618,1	17.034,1	22.831,5	26.614,8
6. Özel Tasarruf Oranı (%)	28,0	20,8	25,0	23,3	29,8	29,4	29,0	17,0	29,8	20,7	30,1	27,5
7. Toplam Yurt İçi Tasarruflar	976,1	950,3	1.062,5	1.251,0	2.339,0	2.572,1	3.910,9	3.482,4	5.076,2	2.315,5	8.159,0	8.636,7

Kaynak: DPÖ

^(H) Hedef**Tablo B.42: Sektörel Katma Değerlerin Reel Büyüme Hızları (%)**

Sektörler	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1. Tarım	10,8	3,7	-1,6	4,8	14,5	-7,3	4,9	2,6	2,7	1,8	-1,5	-5,3
2. Sanayi	3,4	-0,7	1,7	8,5	19,5	7,3	4,4	-12,4	-14,7	-15	16,8	7,0
3. İnşaat	3,3	-16,0	-0,3	-4,5	6,5	5,7	10,6	7,6	3,9	-25,6	23,0	0,6
4. Ticaret-Turizm	6,0	6,1	1,4	8,5	-0,8	4,8	9,0	0,4	-2,7	-35,6	5,4	40,9
5. Ulaştırma-Haberleşme	-4,3	5,7	2,0	3,2	5,7	1,8	6,9	3,5	0,2	2,3	32,8	25,9
6. Mali Müesseseler	1,4	8,1	7,5	0,8	1,6	2,0	3,1	2,7	1,2	0,5	-2,0	-0,6
7. Konut Sahipliği	3,9	3,7	3,2	2,6	3,0	3,5	3,8	4,6	5,0	3,6	3,8	4,3
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	4,3	1,5	2,3	8,8	9,5	3,6	7,7	5,3	1,3	-16,0	3,1	6,4
9. Kamu Hizmetleri	2,8	1,9	1,4	-0,1	0,1	-0,2	-0,8	1,3	3,7	-1,5	-5,5	1,0
10. İthalat Vergileri	3,9	8,9	-2,1	7,9	-9,6	9,0	0,5	2,4	3,6	-16,4	-26,1	34,8
11. GSYH	3,9	1,8	1,1	4,8	4,0	3,6	5,4	1,3	0,2	-16,2	3,9	13,3
12. Net Dış Âlem Faktör Gelirleri	27,1	-174,5	35,3	40,5	41,9	133,0	-38,4	23,3	10,9	4,4	94,4	58,1
GSMH	4,0	0,5	1,3	4,9	4,1	3,8	5,5	1,3	0,2	-16,2	4,0	13,4

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

Tablo B.43: Ödemeler Dengesi (Milyon ABD doları)

	2019	2020	2021	2022
1. Cari İşlemler Dengesi	436,17	-296,41	-82,78	102,93
2. Sermaye Hareketleri Dengesi	0,00	-6,79	-15,90	-0,29
3. Finans Hesabı Dengesi	-187,88	-424,71	-233,00	-343,01
4. Net Hata ve Noksan	-462,26	-51,30	-170,08	93,35
5. Rezerv Varlıklar	161,79	70,21	-35,76	539,01

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu, KKTC Merkez Bankası

Tablo B.44: Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Tüketici Fiyatları Endeksi Yüzde Değişim

Aylar	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ocak	1,6	-0,1	-0,27	1,39	-0,70	1,00	2,09	-0,88	0,47	2,56	-0,22	0,53	1,70	0,48	5,48	2,62	3,84
Şubat	2,2	0,1	-0,31	2,10	-0,95	0,46	4,43	-2,14	0,31	4,00	1,39	0,37	2,33	0,46	12,98	7,39	8,60
Mart	3,8	1,1	0,00	3,88	-0,03	0,66	5,02	-0,41	0,09	4,61	2,26	1,71	2,80	1,86	27,73	9,65	16,11
Nisan	6,3	1,2	0,71	4,85	1,83	1,51	5,38	1,09	1,09	6,54	5,07	5,72	2,57	3,84	34,20	15,46	22,98
Mayıs	7,9	2,5	0,29	6,46	1,69	1,80	4,56	2,73	1,86	6,95	8,91	6,22	3,34	5,52	43,10	19,64	27,28
Haziran	9,8	3,2	0,31	5,95	0,73	3,30	4,89	3,18	2,33	7,68	12,11	7,57	4,38	8,83	56,76	33,32	32,99
Temmuz	11,5	0,8	0,92	7,02	-0,28	3,21	5,15	1,90	3,23	9,29	14,64	8,72	6,44	11,26	64,93	46,53	
Ağustos	11,3	2,6	1,92	9,49	0,84	4,17	5,77	2,72	4,00	9,75	24,29	9,12	8,87	14,09	70,38	58,46	
Eylül	14,3	3,3	2,58	10,39	2,57	6,30	5,84	5,78	4,63	10,31	31,99	11,18	10,7	16,46	75,64	63,64	
Ekim	15,6	4,9	3,61	11,90	3,52	7,89	7,69	7,39	5,85	11,32	34,08	10,71	11,86	20,23	81,64	66,78	
Kasım	16,4	6,0	3,54	13,91	3,61	8,29	6,97	6,38	7,36	12,78	31,93	10,20	14,55	26,86	86,14	74,16	
Aralık	14,5	5,7	3,27	14,72	3,60	10,22	6,49	7,78	10,19	14,68	29,96	11,66	15,03	46,09	94,51	83,63	

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

Tablo B.45: KKTC ve TC Enflasyon Oranları

Yıllar	KKTC	TC	Yıllar	KKTC	TC	Yıllar	KKTC	TC
1984	70,7	49,7	1998	66,5	69,7	2012	3,60	6,16
1985	43,0	44,2	1999	55,3	68,8	2013	10,22	7,40
1986	48,1	30,7	2000	53,2	39,0	2014	6,49	8,17
1987	43,0	55,1	2001	76,8	68,5	2015	7,78	8,81
1988	62,6	77,1	2002	24,5	29,8	2016	10,19	8,53
1989	51,8	64,3	2003	12,6	18,4	2017	14,68	11,92
1990	69,4	60,4	2004	11,6	9,3	2018	29,96	20,30
1991	46,3	71,1	2005	2,7	7,7	2019	11,66	11,84
1992	63,4	66,0	2006	19,2	9,7	2020	15,03	14,60
1993	61,2	71,1	2007	9,4	8,4	2021	46,09	36,08
1994	215,0	125,5	2008	14,5	10,1	2022	94,51	64,27
1995	72,2	76,1	2009	5,7	6,5	2023	83,63	64,77
1996	87,5	79,8	2010	3,2	6,4	2024	83,17	71,60
1997	81,7	99,1	2011	14,7	10,4			

Kaynak: DPÖ, TCMB, İstatistik Kurumu

Tablo B.46: Tüketici Fiyatları Endeksi (2015 = 100)

Ana Gruplar	Ana Mal ve Hizmet Gruplarının Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranları											
	2024											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Gıda ve Alkolsüz İçecekler	10,09	8,96	3,37	-2,12	2,41	5,53						
2. Alkollü İçecekler ve Tütün	3,78	0,86	2,93	10,30	0,74	0,17						
3. Giyim ve Ayakkabı	-0,75	5,75	18,90	1,77	2,15	1,14						
4. Konut, Su, Elekt., Gaz ve Diğer Yakıtlar	5,80	3,22	9,08	0,93	1,62	10,03						
5. Mobilya, Ev Aletleri ve Ev Bakım Hizmetleri	5,14	4,60	12,61	1,95	7,69	1,14						
6. Sağlık	8,27	1,90	6,11	9,16	1,64	4,69						
7. Ulaştırma	2,15	3,68	5,61	2,66	1,09	0,75						
8. Haberleşme	1,47	2,95	6,51	15,64	1,42	-0,50						
9. Eğlence ve Kültür	3,26	1,88	10,70	19,48	2,90	0,37						
10. Eğitim	1,49	1,04	2,52	13,36	14,09	6,19						
11. Lokanta ve Oteller	-8,83	5,44	6,31	16,15	3,43	9,44						
12. Çeşitli Mal ve Hizmetler	11,42	7,09	6,25	3,74	4,17	7,64						
Genel	3,84	4,59	6,91	5,92	3,50	4,48						

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

Tablo B.47: Asgari Ücret Gelişmeleri

Yıllar	Asgari Ücret (TL)	Uygulama Tarihi
1998	67.000.000	01.09.1998
1999	85.000.000	01.01.1999
1999	103.000.000	01.01.1999
2000	137.000.000	01.01.2000
2000	160.000.000	01.07.2000
2001	200.000.000	01.01.2001
2001	240.000.000	01.08.2001
2002	320.000.000	01.01.2002
2002	380.000.000	01.10.2002
2003	440.000.000	01.01.2003
2003	500.000.000	01.08.2003
2004	550.000.000	01.03.2004
2004	627.000.000	01.07.2004
2005	720	01.06.2005
2006	780	01.01.2006
2006	860	01.08.2006
2007	960	01.02.2007
2008	1.060	01.01.2008
2008	1.190	01.09.2008
2009	1.237	01.10.2009
2011	1.300	01.01.2011
2013	1.415	01.01.2013
2014	1.560	01.01.2014
2014	1.675	01.11.2014
2015	1.730	01.09.2015
2016	1.834	01.07.2016
2017	2.020	01.02.2017
2017	2.175	01.07.2017
2018	2.365	01.03.2018
2018	2.620	01.09.2018
2019	3.150	01.02.2019
2019	3.400	01.08.2019
2020	3.820	01.02.2020
2021	4.400	01.02.2021
2021	4.970	01.09.2021
2022	7.000	01.01.2022
2022	9.885	01.07.2022
2023	13.563	01.01.2023
2023	18.103	01.07.2023
2024	27.587	01.01.2024
2024	33.926	01.05.2024

Not: 2005 yılından itibaren TL'den 6 sıfır atılmıştır.

Tablo B.48: Akaryakıt Perakende Satış Fiyatları

Tarih	Kurşunsuz Benzin		Euro Dizel	Gazyağı
	95 Oktan	98 Oktan		
08.07.2022	23,81	24,10	24,86	23,23
16.07.2022	22,52	22,82	24,86	23,23
23.07.2022	21,29	21,59	23,86	23,23
29.07.2022	22,26	22,57	25,47	25,00
03.08.2022	21,16	21,47	23,47	23,84
06.08.2022	19,64	19,95	23,47	23,84
10.08.2022	19,64	19,95	22,26	22,33
13.08.2022	20,75	21,06	23,99	23,70
23.08.2022	20,75	21,06	25,70	25,43
03.09.2022	18,42	18,73	24,70	25,43
07.09.2022	20,42	20,73	25,70	25,43
08.09.2022	20,42	20,73	24,44	25,43
10.09.2022	19,54	19,85	23,94	24,32
17.09.2022	20,29	20,60	23,69	24,16
24.09.2022	19,91	20,22	22,68	22,92
08.10.2022	20,90	21,21	24,92	23,82
15.10.2022	21,35	21,66	26,94	25,85
22.10.2022	20,87	21,18	26,10	25,10
29.10.2022	21,72	22,03	25,46	24,22
05.11.2022	22,80	23,11	25,46	24,22
19.11.2022	21,80	22,11	24,03	23,22
26.11.2022	20,50	20,81	22,73	22,60
03.12.2022	20,50	20,81	21,73	21,65
09.12.2022	18,50	18,81	20,43	20,35
16.12.2022	18,00	18,31	19,93	19,85
30.12.2022	18,57	18,88	20,54	20,27
20.01.2023	20,16	20,47	21,96	21,96
27.01.2023	21,00	21,31	22,71	23,28
03.02.2023	20,06	20,92	21,27	22,09
10.02.2023	20,26	20,57	19,68	19,39
17.03.2023	19,70	20,01	18,75	18,04
14.04.2023	21,40	21,72	19,46	19,04
21.04.2023	20,55	20,87	19,02	18,57
09.06.2023	21,97	22,32	20,64	20,64
16.06.2023	22,89	23,38	20,64	20,64
27.06.2023	24,25	24,78	22,14	22,14
07.07.2023	25,50	26,05	23,14	23,14
14.07.2023	26,50	26,60	24,11	24,11
20.07.2023	27,26	27,87	24,85	24,77
28.07.2023	28,79	29,35	27,44	26,85
04.08.2023	29,81	30,37	28,94	28,94
11.08.2023	29,23	29,79	29,65	29,65
18.08.2023	31,21	31,77	29,65	29,65
15.09.2023	32,21	32,77	31,65	31,65
14.12.2023	31,21	31,77	30,65	30,65
01.02.2024	32,21	32,77	31,95	31,95
15.02.2024	33,95	34,51	33,95	33,95
14.03.2024	34,95	35,95	34,95	34,95
21.03.2024	36,45	37,45	35,95	35,95
18.04.2024	37,45	38,45	35,95	35,95

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tablo B.49: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (ABD doları)

Yıllar	Türkiye	Avrupa Birliği Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Toplam İhracat
2009	38.482.808	13.156.210	1.206.347	13.833.521	4.384.880	71.063.766
2010	44.741.216	11.816.654	3.475.821	31.104.188	5.282.030	96.419.909
2011	61.333.755	9.515.772	1.514.866	36.886.525	10.645.168	119.896.086
2012	58.878.076	8.678.585	1.014.857	39.821.898	9.873.712	116.267.128
2013	62.969.817	9.145.514	2.733.4847	38.472.891	7.359.533	120.681.239
2014	78.446.382	8.304.840	835.323	40.583.800	5.814.745	133.985.090
2015	66.228.637	6.195.715	3.811.828	35.611.170	5.885.294	117.732.644
2016	65.926.162	10.664.066	893.816	23.981.854	4.022.010	105.487.908
2017	63.818.406	8.362.779	1.681.343	22.247.673	9.505.787	105.615.988
2018	52.127.770	10.376.400	2.536.815	26.110.465	9.700.495	100.851.945
2019	43.130.122	2.129.943	2.236.897	30.490.266	4.448.151	82.465.379
2020	49.500.656	7.309.894	10.440.836	31.554.011	7.568.755	106.374.152
2021	63.422.518	8.029.954	6.064.178	33.436.993	23.816.180	134.769.823
2022	67.452.258	17.195.832	1.142.239	36.013.419	18.609.722	140.413.470
2023	126.883.423	19.255.950	967.500	24.646.255	4.484.056	176.237.184

Kaynak: Ticaret Dairesi

Tablo B.50: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (ABD doları)

Yıllar	Türkiye	Avrupa Birliği Ülkeleri	Uzak Doğu Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Toplam İthalat
2009	923.438.219	205.604.209	87.720.997	30.311.431	52.507.371	26.582.965	1.326.165.192
2010	1.137.378.970	251.285.189	90.266.660	29.873.873	69.000.395	26.375.578	1.604.180.665
2011	1.165.712.306	286.204.302	82.493.886	42.982.735	87.880.256	34.654.478	1.699.927.963
2012	1.234.214.030	247.749.409	81.109.808	28.245.460	81.484.144	31.111.112	1.703.913.963
2013	1.155.334.547	257.018.820	113.400.316	59.110.065	86.239.017	28.323.666	1.699.426.431
2014	995.563.199	238.330.438	125.280.677	70.915.525	75.481.630	33.204.743	1.538.776.212
2015	967.563.226	271.360.515	115.042.857	45.084.868	70.781.057	30.744.861	1.500.577.384
2016	940.845.300	326.806.415	133.943.157	51.872.616	69.557.193	34.165.573	1.557.190.254
2017	1.043.002.512	387.506.424	150.130.828	61.166.015	87.668.520	48.929.706	1.778.404.005
2018	1.068.509.898	356.271.158	149.333.076	90.732.549	100.527.838	50.989.832	1.816.364.351
2019	927.163.386	287.971.697	152.984.913	85.855.064	95.200.820	38.744.575	1.587.920.455
2020	796.336.209	224.715.672	159.347.833	41.763.482	58.582.973	38.888.790	1.319.634.959
2021	988.219.834	235.949.063	140.221.802	58.668.671	102.825.979	46.204.460	1.572.089.809
2022	1.518.645.961	286.977.084	137.906.223	102.250.749	162.949.505	50.189.699	2.258.919.221
2023	1.971.279.640	409.120.379	94.960.644	34.438.520	113.363.272	194.199.552	2.817.362.006

Kaynak: Ticaret Dairesi

Tablo B.51: KKTC'ye Giriş Yapan Yolcuların Limanlara Göre Dağılımı

Yıllar	Ercan	Girne	Gazimağusa	Karpaz	Toplam
2017	1.794.483	71.619	21.668	283	1.888.053
2018	1.968.345	84.974	26.260	382	2.079.961
2019	1.973.844	70.097	24.575	476	2.068.992
2020	426.545	35.766	5.312	24	467.647
2021	575.044	51.815	11.189	103	638.151
2022	1.461.733	138.384	34.140	303	1.634.560
2023	1.943.554	144.053	34.233	433	2.122.273
2024 (Ocak-Haziran)	1.053.999	57.316	13.843	92	1.125.250

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Tablo B.52: 2023 - 2024 Yıllarında Kara Kapılarından Yapılan Toplam Girişler (Kişi Sayısı)

Uyruk	KKTC		Güney Kıbrıs		Diğer Ülkeler		Toplam	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Ocak	171.463	192.691	227.551	220.486	136.373	121.614	535.387	534.791
Şubat	185.400	232.063	204.371	207.255	123.354	126.036	513.125	565.354
Mart	198.626	215.220	232.786	246.328	153.623	154.647	585.035	616.195
Nisan	207.264	249.837	259.644	244.456	190.717	172.537	657.625	666.830
Mayıs	216.498	221.612	245.851	257.258	191.743	184.618	654.092	663.488
Haziran	220.276	262.505	261.418	259.096	200.782	177.337	682.476	698.938
Temmuz	216.259		286.660		220.769		723.688	
Ağustos	204.394		315.274		241.810		761.478	
Eylül	220.224		268.529		206.317		695.070	
Ekim	209.316		259.651		202.086		671.053	
Kasım	205.102		240.215		152.023		597.340	
Aralık	230.748		251.458		138.972		621.178	
Toplam	2.485.570	1.373.928	3.053.389	1.434.879	2.158.588	936.789	7.697.547	3.745.596

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Tablo B.53: Turistik Konaklama Tesislerinde Konaklayan Kişi Sayısı

Ülkeler	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 (Ocak-Haziran)
Türkiye	710.889	776.428	773.936	154.686	265.911	707.284	869.133	453.358
KKTC	55.613	49.344	50.560	42.410	64.329	71.812	64.548	26.995
Diğer	348.471	317.434	336.184	68.229	71.276	251.362	306.751	126.404
Genel Toplam	1.114.973	1.143.206	1.160.680	265.325	401.516	1.030.458	1.240.432	606.757

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

EK C. NOTLAR

Para Arzı

En geniş anlamıyla 'Para Arzı' bir ekonomide belirli bir anda dolanımda bulunan ve para olarak kullanılan araçların toplamını ifade etmektedir. Ülkeden ülkeye

veya zaman içerisinde farklılık gösterse de 'para arzı' likidite derecelerine göre M1 (Dar Para Arzı), M2 (Ara Para Arzı) ve M3 (Geniş Para Arzı) şeklinde tanımlanmakta ve aşağıdaki şekilde hesaplanmaktadır.

M1= Dolaşımdaki Para + Bankalardaki Vadesiz Mevduat + KKTC Merkez Bankası'ndaki Mevduat

M2= M1 + Bankalardaki Vadeli Mevduat

M3= M2 + Bankalardaki Resmi Mevduat + KKTC Merkez Bankası'ndaki Diğer Mevduat

Mevduat ve Kredi

Bülten'de yer alan mevduat ve kredi kalemi toplamları 'KKTC Bankalar Tek Düzen Hesap Planı'ndaki tanımlara göre hazırlanmıştır.

Banka

Şirketler Yasası ve 'KKTC Bankacılık Yasası' altında kurulan bankalar ile yabancı bankaların Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde açılan şubelerini anlatır. Halen KKTC'de faaliyet gösteren toplam 22 mevduat bankası bulunmaktadır.

Bankacılık Sektörü

Yukarıda tanımlanan bankalardan oluşan sektörü ifade etmektedir. Tanıma uygun 22 bankanın haricindeki her türlü finansal kuruluş sektörün dışında tutulmuştur.

Bankacılık Sektörü Parasal Verileri

Sektöre ait parasal büyüklükler, bankaların KKTC Merkez Bankası'na göndermiş oldukları geçici bilançolardan derlenmiştir. Söz konusu bilançolar her

takvim

ayının son günü itibarıyla hazırlanmakta ve bankaların o gün itibarıyla bilanço durumlarını göstermektedir. Ancak, Merkez Bankası yapacağı incelemeler neticesinde, bu bilançoların bazı kalemlerinde düzeltmeler talep edebileceğinden dolayı bu bilançolar 'Geçici' olarak kabul edilmektedir.

Bültenle İlgili Diğer Hususlar

Bülten'de bankacılıkla ilgili veriler, genellikle aylık, üç aylık ve yıllık bazda düzenlenmiştir. Bankacılık sektörü ile ilgili söz konusu aylık veriler, aynı zamanda Bankamızın resmi internet sitesinde (www.kkctcmerkezbankasi.org) yayınlanmaktadır.

Bankacılık verileri geçici bilançolardan derlendiğinden dolayı, Bankamız söz konusu mali verilerin doğruluğunu garanti etmemekte ve tamamen bilgi amaçlı yayınlanan bu verilerle ilgili hiçbir sorumluluk üstlenmemektedir. Ayrıca Bankamız, söz konusu verilerde önceden haber vermeden kısmen veya tamamen değişiklik/düzeltilme yapma hakkını saklı tutmaktadır. Bu nedenle, Bülten'de yer alan dönemsel bir bilgi, önceki veya sonraki bültenlerde çeşitli sebeplerle meydana gelecek güncellemeler sonucunda değişikliğe uğrayabilir.

KKTC Merkez Bankası

Bülten 2024/II

Bilgi ve Önerileriniz için: <http://www.kktcmerkezbankasi.org>